વિધિયુક્ત—

પંચપ્રતિક્રમણ-સૂત્ર.

પ્રકાશક

જૈન સસ્તી વાંચનમાળા

ભાવનગર.

વીર સ. ૨૪૫૫ આવૃત્તિ બીજી વિ. સ. ૧૯૮૫

કિંમત ૦-૧૦-૦

अगुठे अमृत वसे, लब्धीतणा भंडार;
ते गुरु गौतम समरीए, वंछीत फळ दातार.

શ્રી ગૌતમસ્વામી મહારાજ.

આનંદ પ્રેસ—ભાવનગર.

॥ अथ श्री ॥

॥ पंच प्रतिक्रमण सूत्र ॥

विधिसहित.

સામાયિક લેવાની વિધિ.*

પ્રથમ ઉંચે આસને પુસ્તક પ્રમુખે મૂકીને શ્રાવક, શ્રાવિકા, કટાસણું, મુહપત્તી, ચરવલો લઇ, શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરી, જંગ્યા પૂજી, કટાસણા ઉપર બેસી મુહપત્તી ડાબા હાથમા મુખપાસે રાખી, જમણો હાથ સ્થાપનાજી સન્મુખ રાખી, નમો અરિહંતાણં ॥૧॥ નમો સિદ્ધાણં ॥૨॥ નમો આયરિયાણં ॥૩॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥ નમો લોએ સવ્વસાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

---

* પ્રતિક્રમણ વિગેરે વિધિઓમા જ્યાં જ્યાં ખમાસમણ દેવામા આવે છે ત્યાં ત્યાં ઉભા થઈને દેવું જોઇએ, આદેશો પણ ઉભા થઇને માગવા જોઇએ.

(એ રીતે એક નવકાર ગણી, પછી)

પંચિંદિઅ સંવરણો, તહ નવવિહ બંભચેર ગુત્તિધરો; ચઉવિહ કસાય મુક્કો, ઇઅ અટ્ઠારસ ગુણેહિં સંજુત્તો.।૧। પંચ મહવ્વય જુત્તો, પંચવિહાયાર પાલણ સમત્થો; પંચસમિઓ તિગુત્તો, છત્તીસ ગુણો ગુરૂ મજ્ઝ ।૨।

(આ રીતે પંચિંદિય કહે. જો આગળથી તે સ્થાનકે આચાર્ય પ્રમુખની સ્થાપના કરેલી હોય, તો તિહાં પંચિંદિય ન કહેવું.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ. ॥ ૩ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ? ઇચ્છં. ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ।૧। ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥૨॥ ગમણાગમણે ।૩॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસા ઉત્તિંગ પણગદગ મટ્ટી, મક્કડાસંતાણા સંકમણે ॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ।૫। એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥૬॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સં-

---

૨ પ્રતિક્રમણ વિગેરે વિધીઓમાં ત્રણ પ્રકારની મુદ્રાએ રહેવાનું હોય છે.

ધાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં- સ કામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં ॥ ૭ ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં, પાયચ્છિત્ત કરણેણં, વિ-સોહી કરણેણં, વિસલ્લી કરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૮ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણ , નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં,ઉડુએણં વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં, અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસ ચાલેહિં, ।૨। એવમાઇએહિં આગારેહિં, અભગ્ગો અવિરાહિઓ, હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવ તાણં નમુક્કારેણ ન પારેમિ ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણ ઝાણેણં અપ્પાણ વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(પછી એક લોગસ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે—)

પહેલી-" જોગમુદ્રા " અટલે બે હાથની દસે આગળીઓ માહોમાહે આતરી, કમળના ડોડાની પેરે હાથ રાખી બે હાથની કોણીઓ પેટ ઉપર સ્થાપવી ત આ " મુદ્રા," બેઠા બેઠા જે ક્રિયા કરવામા આવે છ તે વખતે ઉપયોગમા લેવી.

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે; અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ; વિમલમણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુયરયમલા પહીણજરમરણા; ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥૫॥ કિત્તિયવંદિયમહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરૂગ્ગ બોહિલાભં, સમાહિવરમુત્તમં દિંતુ ॥૬॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અ-

---

બીજી—' જિનમુદ્રા" ઉભા રહ્યા થકા બે પગ વચ્ચે આગલા ભાગમાં ચાર આંગલ જગ્યા રાખવી અને પાછલા ભાગમાં તેથી કાંઇક ઓછી રાખવી. આ મુદ્રા ઉભા ઉભા કાઉસગ્ગ વિગેરે વિધિમાં સાચવવાની છે, કાઉસગ્ગ વિના ઉભા રહ્યા થકા પગે " જિનમુદ્રા " અને હાથે " યોગમુદ્રા " રાખવી જોઇએ.

હિયં પયાસયરા, સાગરવરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ-દિસંતુ ॥ ૭ ॥

[પછી ખમાસમણુ દેવું]

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક મુહપત્તી પડિલેહું ! "ઇચ્છ"

(એમ કહી મુહપત્તી પડિલેહવી પછી)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં, જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક સંદિસાવુ ! "ઇચ્છં" ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં, જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક ઠાઉં ! "ઇચ્છં"

(એમ કહી બે હાથ જોડી નવકાર ગણવો તે નિચે પ્રમાણે)

નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આય-

ત્રીજી-" મુક્તાશુક્તિ મુદ્રા " તે કમળના ડોડાના આકારે બન્ને હાથ ભેગા કરી લલાટ સુધી ઉચા રાખવા, તે મુદ્રા જાવતી ચેઇઆઇ-જાવત કેવી સાહુ અને જયવીયરાયનો પાઠ કહેતી વખતે કરવાની છે.

રિઆણં, નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએ સવ્વસા
હૂણં એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વ પાવપ્પણાસણો,
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં ॥ પછી
ઇચ્છકારિ ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક
ઉચ્ચરાવોજી. એમ વડીલને કહેવું. વડીલ ન હોય
તો હાથે ઉચ્ચરી લેવું ॥ કરેમિભંતે! સામાઇયં, સા-
વજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ, જાવનિયમં પજ્જુવાસા-
મિ, દુવિહં તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં,
ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ પછી
ઇચ્છામિખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસી-
હિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ
ભગવન્! બેસણે સંદિસાવું ! " ઇચ્છં " ઇચ્છામિ
ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ
મત્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્!
બેસણે ઠાઉં! " ઇચ્છં " ઇચ્છામિ ખમાસમણો!
વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ
વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સઝાય
સંદિસાવું! "ઇચ્છં" ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં

જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય કરૂં ! "ઇચ્છ" એમ કહીં બે હાથ જોડી ત્રણ નવકાર ગણવા ॥

(ઈતિ સામાયિક લેવાનો વિધિ સંપુર્ણ)

અથ શ્રી રાઈ પ્રતિક્રમણ વિધિ.

એ પ્રકારે સામાયિક લઇ પછી ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! કુસુમિણ દુસુમિણ ઉહ્ડાવણિ રાઇ પાયચ્છિત્ત વિસોહણથ્થં કાઉસ્સગ્ગ કરૂં ! ઇચ્છં, કુસુમિણ દુસુમિણ ઉહ્ડાવણિ રાઇ પાયચ્છિત્ત વિસોહણથ્થ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં" અન્નથ્થ ઊસસિએણં, નીસસિએણં ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણ, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણ, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ।૧। સુહુમેહિ અંગસંચાલેહિ, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિઠ્ઠિસંચાલેહિં ।૨। એવમાઇએહિં આગારેહિં, અભગ્ગો અવિરાહિઓ; હુજ્જ મે કાઉસગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં

નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સનો કાઉસગ્ગ કરવો. લોગસ્સ સાગરવર ગંભીરા સુધી ગણવા. લોગસ્સ ન આવડતો હોય તો સોળ નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો. કાઉસગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નિચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે; અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવિસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉ. સભમજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ; વિમલમણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુયરયમલા પહીણજરમરણા; ચઉવિસંપિ જિણવરા તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥૫॥ કિત્તિયવંદિયમહિયા, જેએ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરૂગ્ગબોહિલાભં, સમાહિવરમુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિ-

યં પયાસયરા; સાગરવરગભીરા, સિદ્ધાસિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥ પછી—

ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. કહી ચૈત્યવંદન કરવુ.

॥ ચૈત્યવંદન. ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ચૈત્યવંદન કરૂં? ઇચ્છં. જગચિંતામણિ જગનાહ, જગગુરૂ જગરખ્ખણ, જગબંધવ જગસથ્થવાહ, જગભાવ વિઅખ્ખણ, અઠ્ઠાવય સંઠવિઅરૂવ, કમ્મઠ્ઠ વિણાસણ; ચઉવિસંપિ જિણવર, જયંતુ અપ્પડિહય સાસણ ॥ ૧ ॥ કમ્મભૂમિહિં કમ્મભૂમિહિં, પઢમ સંઘયણિ, ઉક્કોસય સત્તરિસય, જિણવરાણ વિહરંત લબ્ભઇ; નવકોડિહિં કેવલીણ, કોડિસહસ્સ નવસાહુ ગમ્મઇ; સંપઇ જિણવર વીસ મુણિ, બિહું કોડિહિં વરનાણ; સમણહ કોડિ સહસ્સદુઅ, થુણિજ્જઇ નિચ્ચવિહાણિ ॥૨॥ જયઉ સામીય જયઉ સામીય રિસહ સત્તુંજિ; ઉજ્જિંત પહુ નેમિજિણ, જયઉ વીર સચ્ચઉરિ મંડણ; ભરૂઅચ્છહિં મુણિસુવ્વય, મુહરિપાસ દુહદુરિ-

અખંડણ; અવરવિદેહિં તિત્થયરા, ચિહુ દિસિ વિદિસિ જિંકેવિ, તીઆણાગય સંપઇઅ, વંદૂ જિણ સવ્વેવિ ॥૩॥ સત્તાણવઇ સહસ્સા, લખ્ખા છપન્ન અઠ્ઠ કોડીઓ, બત્તીસય બાસિઆઈં, તિઅલોએ ચેઇએ વંદે ॥ ૪॥ પનરસકોડિ સયાઈં, કોડી બાયાલ લખ્ખ અડવન્ના; છત્તીસ સહસ અસિઆઈં, સાસય બિંબાઇ પણમામિ ॥૫॥

જંકિંચિ નામતિત્થં, સગ્ગેપાયાલિ માણુસે લોએ; જાઈં જિણ બિંબાઈં, તાઈં સવ્વાઇં વંદામિ ॥ ૧ ॥

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧॥ આઇગરાણં, તિત્થયરાણં, સયં સંબુદ્ધાણં ॥ ૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવરગંધહત્થીણં ॥ ૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં ॥૫॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસાર-

હીણં, ધમ્મવરચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પ-
ડિહયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં
બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં,
સવ્વદરિસીણં, સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત-મક્ખય
મવ્વાબાહમપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઇ-નામધેય ઠાણં સં-
પત્તાણં, નમો જિણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જે
અ અઇઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિણાગયે કાલે,
સંપઇઅ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઈં, ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ-
લોએ અ, સવ્વાઈં તાઇ વંદે, ઇહ સંતો તત્થ સ-
તાઇ ॥ ૧ ॥

જાવંત કેવિ સાહૂ, ભરહેરવય મહાવિદેહે અ; સ-
વ્વેસિં તેસિં પણઓ, તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥૧॥
નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મઘણમુક્કં;
વિસહર વિસનિન્નાસ, મંગલ કલ્લાણઆવાસં ॥ ૧ ॥
વિસહર ફુલિંગમંત. કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ,

તસ્સ ગહરોગમારી, દુટ્ઠજરા જંતિ ઉવસામં ॥ ૨ ॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામોવિ બહુ ફલો હોઇ; નરતિરિએસુવિ જીવા, પાવંતિ ન દુખ્ખદોગચ્ચં ॥ ૩ ॥ તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ કપ્પપાયવબ્ભહિએ, પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં ॥ ૪ ॥ ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ! ભત્તિબ્ભર નિબ્ભરેણ હિઅએણ; તા દેવ દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણચંદ ॥ ૫ ॥

જય વીઅરાય જગગુરૂ, હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં; ભવનિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિઆ ઇટ્ઠફલસિદ્ધી ॥ ૧ ॥ લોગવિરૂદ્ધચ્ચાઓ, ગુરૂજણપૂઆ પરથ્થકરણં ચ; સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ,–સેવણા આભવમખંડા ॥ ૨ ॥ વારિજ્જઇજઇવિ નિઆણ, બંધણં વીયરાય તુહ સમએ, તહ વિ મમ હુજ્જ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥ ૩ ॥ દુખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઓ, સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ, સંપજ્જઉ મહ એઅં, તુહ નાહ પણામકરણેણં ॥ ૪ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણકારણમ્; પ્રધાનં

સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥૫॥ ઇતિ,

[અહી એક એક ખમાસમણુ આપી ' ભગવાનંહ ' આદિ એક પદ કહેવુ જોઇએ]

ભગવાનહં, આચાર્યહં, ઉપાધ્યાયહં, સર્વસાધુહં, ઇચ્છામિ ખમાસમણો ' વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥

"ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સઝાય સંદિસાહું? ગુરૂ કહે સંદિસાવેહ,ઇચ્છં. કહી ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્, સઝાય કરૂં? ગુરૂ કહે કરેહ. ઇચ્છં. એમ કહી એક નવકાર ગણવો. પછી ભરહેસરની સઝાય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે—

ભરહેસર બાહુબલી, અભયકુમારો અ ઢંઢણકુમારો; સિરિઓ અણિયાઉત્તો, અઇમુત્તો નાગદત્તો અ ॥ ૧ ॥ મેઅજ્જ થૂલિભદ્દો, વયરરિસી નંદિસેણ સિંહગિરી, કયવન્નો અ સુકોમલ, પુંડરિઓ કેસિકરકંડૂ ॥ ૨ ॥ હલ્લ વિહલ્લ સુદંસણ, સાલ મહાસાલ સાલિભદ્દો અ, ભદ્દો દસન્નભદ્દો, પસન્નચંદો અ જસભદ્દો ॥ ૩ ॥ જંબૂપહુ વંકચૂલો, ગયસુકુમાલો અ-

વંતિસુકુમાલો, ધન્નો ઇલાઇપુત્તો, ચિલાઇપુત્તો અ બાહુમુણી ॥ ૪ ॥ અજ્જગિરિ અજ્જરક્ખિઅ, અજ્જસુહત્થી ઉદ્દાયગો મણગો, કાલયસૂરી સંબો, પજ્જુન્નો મૂલદેવો અ ॥ ૫ ॥ પભવો વિણ્હુકુમારો, અદ્દકુમારો દઢપ્પહારી અ, સિજ્જંસ કુરગડૂ અ, સિજ્જંભવ મેહકુમારો અ ॥ ૬ ॥ એમાઇ મહાસત્તા, દિંતુ સુહં ગુણગણેહિં સંજુત્તા, જેસિં નામગ્ગહણે, પાવપબંધા વિલય જંતિ ॥ ૭ ॥ સુલસા ચંદનબાલા, મણોરમા મયણરેહા દમયંતી, નમયાસુંદરી સીયા, નંદા ભદ્દા સુભદ્દા ય ॥ ૮ ॥ રાયમઇ રિસિદત્તા, પઉમાવઇ અંજણા સિરીદેવી, જિટ્ઠ સુજિટ્ઠ મિગાવઇ, પભાવઇ ચિલ્લણાદેવી ॥ ૯ ॥ બંભી સુંદરિ રૂપ્પિણિ, રેવઇ કુંતી સિવા જયંતી ય, દેવઇ દોવઇ ધારણિ, કલાવઇ પુપ્ફચૂલાય ॥ ૧૦ ॥ પઉમાવઇ ય ગોરી, ગંધારી લખ્ખમણા સુસીમા ય, જંબુવઈ સચ્ચભામા, રૂપ્પિણિ કન્હટ્ઠમહિસીઓ ॥૧૧॥ જખ્ખા ય જખ્ખદિન્ના, ભૂઆ તહ ચેવ ભુઅદિન્ના ય, સેણા વેણા રેણા, ભયણીઓ થૂલિભદ્દસ્સ ॥ ૧૨ ॥ ઇચ્ચાઇ મહાસઇઓ, જયંતિ અકલંક સીલકલિઆઓ,

અજ્જવિ વજ્જઇ જાસિં, જસ પડહો તિહુઅણે સયલે ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ

(પછી એક નવકાર ગણવો.)

નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આયરિયાણં, નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએ સવ્વસાહૂણં, એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વપાવપ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં.

ઇચ્છકાર સુહરાઇ, સુખતપ શરીર નિરાબાધ, સુખસંજમયાત્રા નિર્વહો છો જી, સ્વામિશાતા છે જી? ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્? રાઇપડિક્કમણે ઠાઉં? ઇચ્છં, સવ્વસ્સવિ, રાઇઅ, દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, મિચ્છામિ દુક્કડં.

[પછી નમુત્થુણં કહેવું]

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિત્થયરાણં, સયસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવરગંધહત્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગ-

શાણં ॥૪॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં, સિવ–મયલ–મરૂઅ–મણંત–મખ્ખય–મવ્વાબાહ–મપુણરાવિત્તિ–સિદ્ધિગઇ–નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિણાણં જિઅભયાણં, ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા, જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે, સંપઇઅ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

કરેમિભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ, જાવનિયમં પજ્જુવાસામિ, દુવિહં તિવિહેણં; મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં, વોસિરામિ,

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જોમે રાઇઓ અ-

ઇઆરો કઓ,કાઇઓ, વાઇઓ, માણુસિઓ, ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગપાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હં કસાયાણં, પંચન્હ મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં, પાયચ્છિત્ત કરણેણં, વિસોહી કરણેણં, વિસલ્લી કરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણઠ્ઠાએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અ-

પ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કરવો. ન આવડે તો ચાર નવકાર મંત્ર ગણવા. પછી કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નિચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ પુઅણ વત્તિઆએ ॥ સક્કાર વત્તિઆએ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભ વત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઇએ ॥ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ ॥ વઢ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ મંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઇ એહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાય ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

(એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ ચદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કરવો, ન આવડે તો ચાર નવકાર મંત્ર ગણવા. પછી પુખ્ખરવરદી. કહેવી, તે નિચે પ્રમાણે—)

પુખ્ખરવરદીવઢ્ઢે ધાયઇ સંડે અ જંબુદીવે અ ॥

અરહેરવય વિદેહે ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ ૧ ॥ તમ-
તિમિરપડલવિદ્ધં;-સણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિ-
અસ્સ॥ સીમાધરસ્સ વંદે ॥ પપ્ફોડિઅ મોહ જાલસ્સ
॥ ૨ ॥ જાઇજરામરણસોગપણાસણસ્સ ॥ કલ્લાણપુ-
ખ્ખલવિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવદાણવનરિંદગણ-
ચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમ્મસ્સ સાર મુવલબ્ભ કરે પમાયં
સિધ્ધે ભો પયઓ ણમો જિણમએ નંદી સયા સં-
જમે ॥ દેવં નાગસુવન્ન કિન્નર ગણસ્સબ્ભુઅ ભાવ
ચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇટ્ઠિઓ જગમિણં તેલુક્કમ
ચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મો વદ્ધઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં
વદ્ધઉ ॥૪॥ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસગ્ગં ॥

વંદણવત્તિઆએ પુઅણવત્તિઆએ ॥ સક્કારવત્તિ
આએ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિઆએ ॥
નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઇએ
ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વદ્ધમાણીએ ઠામિ કાઉસગ્ગં
॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઊસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએ-
ણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસ-
ગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં

અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૫ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(પછી અતિચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો આઠ નવકાર ગણવા તે આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ નિચે પ્રમાણે—)

નાણંમિ દંસણંમિ અ ॥ ચરણંમિ તવંમિ તહય વિરિયંમિ ॥ આયરણં આયારો ॥ ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥ ૧ ॥ કાલે વિણએ બહુમાણે ॥ ઉવહાણે તહય નિન્હવણે ॥ વંજણ અથ્થ તદુભએ ॥ અટ્ઠવિહો નાણ માયારો ॥ ૨ ॥ નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ ॥ નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ઠીઅ ॥ ઉવવૂહ થિરીકરણે ॥ વચ્છલ્લપ્પભાવણે અટ્ઠ ॥ ૩ ॥ પણિહાણ જોગ જુત્તો ॥ પંચહિં સમિઇહિં તિહિં ગુત્તીહિં ॥ એસ ચરિત્તાયારો ॥ અટ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્વો ॥ ૪ ॥ બારસવિહંમિવિતવે ॥ સબ્ભિંતર બાહિરે કુસલદિટ્ઠે ॥

અગિલાઇ અણાજીવી ॥ નાયવ્વો સો તવાયારો ॥ ૫ ॥ અણસણ મુણોઅરિયા ॥ વિત્તીસંખેવણં રસચ્ચાઓ ॥ કાયકિલેસો સંલી,-ણયાય બજ્ઝો તવો હોઇ ॥ ૬ ॥ પાયચ્છિત્તં વિણઓ ॥ વેયાવચ્ચં તહેવ સઝાઓ ॥ ઝાણં ઉસ્સગ્ગોવિઅ ॥ અભ્ભિંતરઓ તવો હોઇ ॥ ॥ ૭ ॥ અણિગૂહિઅ બલ વિરિઓ ॥ પરક્કમઇ જો જહુત્ત માઉત્તો ॥ જુંજઇ અ જહા થામં ॥ નાયવ્વો વીરિઆયારો ॥ ૮ ॥

(કાઉસ્સગ્ગ પારીને સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં કહેવું, તે નિચે પ્રમાણે—)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરંપરગયાણં ॥ લોઅગ્ગમુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વસિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ જો દેવાણવિ દેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમંસંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઈક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવર વસહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ ॥ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિજંત સેલ સિહરે ॥ દિખ્ખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિં ॥ અરિહનેમિં નમંસામિ ॥ ૪ ॥ ચત્તારિ અઠ્ઠ, દસ, દોય ॥ વંદિયા

જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠ નિટ્ઠિઅટ્ઠા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

(પછી ત્રીજા આવશ્યકની મુહુપત્તિ પડિલેહવી પછી વાદણા બે દેવા, તે નિચે પ્રમાણે—)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જા-એ નિસીહિઆએ અણુજાણહ મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહી ॥ અહો કાયં કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે રાઇ વઇક્કંતો જત્તાભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ખામેમિ ખમાસમણો ॥ રાઇઅં વઇક્કમ્મ [2]આવસિઆએ ॥ પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં ॥ રાઇઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ ॥ માયાએ લોભાએ સવ્વ કાલિઆએ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥ પછી

૧ દરેક વખતે વાદણા બે વખત દેવાના હોય છે તે લક્ષમા રાખવુ.
૨ બીજી વારને વાદણે આવસીઆએ પદ ન કહેવુ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ॥ રાઇઅં આ-લોઉં ॥ ઇચ્છં ॥ આલોએમિ.

જો મે રાઇઓ અઇઆરો કઓ ॥ કાઇઓ વાઇ-ઓ માણસિઓ ॥ ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો ॥ અ-કરણિજ્જો દુજ્ઝાઓ ॥ દુવ્વિચિંતિઓ અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અસાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે ॥ સુએ સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉણ્હં કસાયાણં ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં ॥ તિણ્હં ગુણવ્વયાણં ચઉણ્હં સિખ્ખાવયાણં ॥ બારસ વિ-હસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં ॥ જં વિરાહિ-અં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ પછી

સાત લાખ પૃથ્વિકાય ॥ સાત લાખ અપ્કાય ॥ સાત લાખ તેઉકાય ॥ સાત લાખ વાઉકાય ॥ દશ લા-ખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય ॥ ચઉદ લાખ સાધારણ વ-નસ્પતિકાય ॥ બે લાખ બેઇંદ્રિય, બે લાખ તેઇંદ્રિય ॥ બે લાખ ચોરિંદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા ॥ ચાર લાખ નારકી ॥ ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેન્દ્રિય ॥ ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે ॥ ચૌરાસી લાખ જીવાયોનિમાંહે ॥ મહારે જીવે જે કોઇ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો

હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યા હોય, તે સવ્વે મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ પછી

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દસમે રાગ, ઇગ્યારમે દ્વેશ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચાદમે પૈશુન્ય, પન્નરમે રતિ અરતિ, સોલમે પરપરિવાદ, સત્તરમે માયા મૃષાવાદ, અઢારમે મિથ્યાત્વશલ્ય ॥ એ અઢાર પાપસ્થાનકમાંહિ મ્હારે જીવે જે કોઇ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યું હોય, તે સવ્વે મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડ ॥ પછી

સવ્વસ્સવિ રાઇઅ દુચ્ચિંતિઅ ॥ દુબ્ભાસિઅ દુચ્ચિટ્ઠિઅં ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇચ્છં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(જમણો ઢીંચણ ઉભો કરીને નિચે પ્રમાણે બોલવું—)

નમો અરિહંતાણં ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ નમો આયરિયાણં ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ નમો લોએ સવ્વ

સાહૂણં ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥

કરેમિભંતે સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ તસ્સ ભંતે ॥ પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ ॥ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે રાઇઓ અઇઆરો કઓ ॥ કાઇઓ વાઇઓ માણસિઓ ॥ ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો દુજ્ઝાઓ ॥ દુવ્વિચિંતિઓ અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અસાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે ॥ સુએ સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં ચઉણ્હં કસાયાણં ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં તિણ્હં ગુણવ્વયાણં ચઉણ્હં સિખ્ખાવયાણં ॥ બારસ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅ ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

વંદિતુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહૂ અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ સાવગધમ્માઇઆરસ્સ ॥ ૧ ॥ જોમે વયાઇઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે

અ ॥ સુહુમો અ બાયરોવા ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહા-
મિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પારિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુવિહે-
અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે રાઇ-
અં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જંબદ્ધ મિંદિએહિં ॥ ચઉહિં
કસાએહિ અપ્પસત્થેહિ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥
તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥
ઠાણે ચ કમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અનિઓગે ॥
પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કંખ વિગિ-
ચ્છા ॥ પસંસ તહસંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સ
ઇઆરે ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥ ૬ ॥ છક્કાય
સમારંભે ॥ પયણે અ પયાવણે અ જે દોસા ॥
અત્તઠ્ઠા ય પરઠ્ઠા ॥ ઉભયઠ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥ ૭ ॥
પંચણ્હ મણુવ્વયાણં ॥ ગુણવ્વયાણં ચ તિણ્હ મઇ-
આરે ॥ સિક્ખાણં ચ ચઉણ્હ ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સ-
વ્વં ॥ ॥ ૮ ॥ પઢમે અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પાણાઇ
વાય વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમા-
યપ્પસંગેણ ॥ ૯ ॥ વહ બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે
ભત્તપાણ વુચ્છેએ ॥ પઢમ વયસ્સ ઇઆરે ॥ પડિક્કમે
રાઇઅં સવ્વં ॥ ૧૦ ॥ બીએ અણુવ્વયંમિ ॥ પરિ-

થૂલગ અલિઅ વયણુ વિરઇઓ ॥ આયરિય મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સ દારે ॥ મોસુવએસે અ કુડલેહે અ ॥ બીઅવયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥૧૨॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ ॥ થૂલગ પરદવ્વ હરણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડપ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધગમણે અ ॥ કુડ તુલ કુડમાણે ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥૧૪॥ ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ ॥ નિચ્ચં પરદારગમણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥ અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થવયસ્સ ઇઆરે ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥ ૧૬ ॥ ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમંમિ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થંમિ ॥ પરિમાણ પરિચ્છેએ ॥ ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૭ ॥ ધણ ધન્ન ખિત્ત વત્થૂ ॥ રૂપ્પ સુવન્ને અ કુવિઅ પરિમાણે ॥ દુપએ ચઉપ્પયંમિ ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥ ૧૮ ॥ ગમણસ્સઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉડ્ઢં અહે અ તિરિઅં ચ ॥ વુડ્ઢિ સઇ અંતરદ્ધા ॥ પઢમંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૧૯ ॥

મજ્જંમિ અ મસંમ્મિ અ ॥ પુપ્ફેઅ ફલેઅ ગંધમલ્લે અં॥ ઉવભોગ પરિભોગે ॥ બીઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૦ ॥ સચ્ચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ॥ તુચ્છોસહિ ભખ્ખણયા ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥ ૨૧ ॥ ઇગાલી વણસાડી ॥ ભાડી ફોડી સુવજ્જએ કમ્મ ॥ વાણિજ્જં ચેવયદંત ॥ લખ્ખ રસ કેસ વિસ વિસંય ॥ ૨૨ ॥ એવ ખુ જંતપિલ્લણ ॥ કમ્મં નિલ્લંછણ ચ દવદાણં ॥ સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઇ પોસં ચ વજ્જિજ્જા ॥ ૨૩ ॥ સથ્થગ્ગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કટ્ઠે મંત મૂલ ભેસજ્જે ॥ દિન્ને દવાવિએવા ॥ પડિક્કમે રાઇઅ સવ્વં ॥ ૨૪ ॥ ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ્દ રૂવ રસ ગંધે ॥ વથ્થાસણ આભરણે ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુક્કુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગ અઇરિત્તે ॥ દંડ મિ અણટ્ઠાએ ॥ તઇઅ મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અણવટ્ઠાણે તહા સઇવિહૂણે ॥ સામાઇઅ વિતહ કએ ॥ પઢમે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગલખ્ખેવે ॥ દેસાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ સિખ્ખાવએ

નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારૂચ્ચારવિહી ॥ પમાય તહ ચેવ ભોયણાભોએ ॥ પોસહવિહિ વિવરિએ ॥ તઇએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચિત્ત નિખ્ખિવણે ॥ પહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલાઇક્કમદાણે ॥ ચઉથ્થે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥ સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ ॥ જા મે અસંજએસુ અણુકંપા ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥ સાહૂસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુતેસુ ॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ તંનિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૨ ॥ ઇહ લોએ પરલોએ ॥ જીવિઅ મરણે અ આસંસપઓગે ॥ પંચવિહો અઇઆરો ॥ મામજઝ હુજજ મરણંતે ॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇઅસ્સ ॥ પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥ મણસા માણસિઅસ્સ ॥ સવ્વસ્સ વયાઇઆરસ્સ ॥ ૩૪ ॥ વંદણવય સિખ્ખાગા ॥ રવેસુ સંન્ના કસાયદંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ અ સમિઇસુ અ ॥ જો અઇઆરો અ તં નિંદે ॥ ૩૫ ॥ સમ્મદ્દિઠ્ઠી જીવો ॥ જઇવિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ ॥ અપ્પોસિ હોઇ બંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ ॥ ૩૬ ॥ તંપિહુ સપડિક્કમણં ॥ સપ્પરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ ॥ ખિપ્પં

ઉવસામેઇ ॥ વાહિંવ્વ સુસિખ્ખિઓ વિજ્જો ॥૩૭॥
જહા વિસં કુઠ્ઠગયં ॥ મ ત મુલ વિસારયા ॥ વિજ્જા
હણુ તિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥
એવં અઠ્ઠવિહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ સમજ્જિઅં ॥
આલોઅંતો અ નિંદંતો ॥ ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ
॥ ૩૯ ॥ કયપાવોવિ મણુસ્સો ॥ આલોઇઅ નિંદિય
ગુરૂસગાસે ॥ હોઇ અઇરેગ લહુ ઓ ॥ ઓહરિ અં ભરૂ-
વ્વ ભારવહો ॥ ૪૦ ॥ આવસ્સએણ એએણ ॥ સાવ-
ઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ ॥ દુખ્ખાણમ ત કિરિઅં
॥ કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુ-
વિહા ॥ નય સંભારિઆ પડિક્કમણકાલે ॥ મુલગુણ
ઉત્તરગુણે ॥ ત નિંદે ત ચ ગરિહામિ ॥ ૪૨ ॥ તસ્સ
ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ ॥ અબ્ભુઠ્ઠિઓમિ આરાહણા-
એ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો
વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવ તિ ચેઇ-
આઇ ॥ ઉઠ્ઠ અ અહે અ તિરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઇ
તાઇ વ દે ॥ ઇહ સંતો તથ્થ સંતાઇ ॥ ૪૪ ॥ જાવંત
કેવિ સાહુ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં-
તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં ॥ ૪૫ ॥

ચિર સંચિય પાવ પણાસણીઇ ॥ ભવ સય સહસ્સ મહણીએ ॥ ચઉવીસ જિણ વિણિગ્ગય કહાઇ ॥ વોલંતુ મે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મદિટ્ઠિ દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણ મકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વભુએસુ ॥ વેરં મજ્ઝં ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવ મહં આલોઇઅ ॥ નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅ સમ્મં ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥

(પછી ખમાસમણું બે દેવાં)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહી ॥ અહો કાયં કાયસંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણં બહુ સુભેણ ભે ॥ રાઇઓ વઇક્કંતો જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ખામેમિ ખમાસમણો ॥ રા-

૧ વાંદણાં બે વાર દેવાં.

ઇઅં વઇક્કમ્મં ॥૨॥ આવસ્સિઆએ ॥ પડિક્કમામિ ખમાસમણાણ ॥ રાઇઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ ॥ જં કિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ માયાએ લોભાએ સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વ મિચ્છો વયારાએ ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ ॥ આસાયણાએ જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥ પછી—

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર રાઇઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં ખામેમિ રાઇઅં ॥ જંકિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જં કિંચિ મજઝ વિણય–પરિહીણં, સુહુમં વા બાયરં વા, તુબ્ભે જાણહ, અહં ન યાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ (પછી વાંદણા બે વાર દેવા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ

નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ ॥ અ-હો કા-યં કા-ય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે રાઇ વઇક્કંતો ? ॥ જત્તા ભે? ॥ જવણિજ્જં ચ ભે? ખામેમિ, ખમાસમણો ? રાઇઅં વઇક્કમં ॥ આવસ્સિઆએ, [1] પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં રાઇઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ ॥ જં કિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વયદુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ કાલિઆએ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

આયરિયઉવજ્ઝાએ ॥ સીસે સાહમ્મિએ કુલ ગણે અ ॥ જે મે કેઇ કસાયા ॥ સવ્વે તિવિહેણ ખામેમિ ॥ ૧ ॥ સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ ॥ ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા ॥ ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ ॥ ૨ ॥ સવ્વસ્સજીવરાસિસ્સ ॥ ભા-

૧. બીજી વાર આવસીઆએ પદ ન કહેવું.

વઓ ધમ્મ નિહિઅ નિયચિત્તો ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા ॥ ખમામિ સવ્વસ્સ અહયપિ ॥ ૩ ॥

કરેમિ ભંતે ! સામાઇય ॥ સાવજ્જ જોગ પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમ પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે રાઇઓ, અઇઆરો કઓ ॥ કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ ॥ ઉસ્સુત્તે, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ્ગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં કસાયાણં ॥ પચણ્હં મણુવ્વયાણં, તિણ્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉણ્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તારી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં ક

મ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં, જંભાઇએણ ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ, પિત્તસુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(અહીં તપ ચિંતનનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, તે ન આવડે તો સોલ નવકાર ગણવા, પછી કાઉસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે, સંભવ મભિણં દણં ચ સુમઈં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વં-

-દામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણજરમરણા ॥ ચઉવીસં પિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પાડલેહવી પછી વાદણા બે વાર દેવા, તે નીચે પ્રમાણે—)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ? વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ અણુજાણહ મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહી ॥ અહો કાયં કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે રાઇ વઇક્કંતો જત્તાભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ખામેમિ ખમાસમણો ॥ રાઇઅં વઇક્કમ્મં [1]આવસિઆએ ॥ પડિક્કમામિ ખ-

[1] બીજીવાર આવસીઆએ પદ ન કહેવું

માસમણાણં ॥ રાઇઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી-
સન્નયરાએ જં કિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વય
દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ ॥ માયા-
એ લોભાએ સવ્વ કાલિઆએ સવ્વ મિચ્છોવયારા-
એ ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે
અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો પડિક્કમામિ ॥
નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

(પછી સકલતીર્થ કહેવું.)

સકલતીર્થ વંદુ કર જોડ ॥ જિનવર નામે મંગલ
કોડ ॥ પહેલે સ્વર્ગે લાખ બત્રીશ ॥ જિનવર ચૈત્ય
નમું નિશદિશ ॥ ૧ ॥ બીજે લાખ અઠ્ઠાવીસ કહ્યાં ॥
ત્રીજે બાર લાખ સદ્દહ્યાં ॥ ચોથે સ્વર્ગે અડલખ ધાર ॥
પાંચમે વંદુ લાખજ ચાર ॥ ૨ ॥ છઠ્ઠે સ્વર્ગે સહસ
પચાસ ॥ સાતમે ચાલીશ સહસ પ્રાસાદ ॥ આઠમે
સ્વર્ગે છ હજાર ॥ નવ દશમે વંદૂં શત ચાર ॥ ૩ ॥
અગ્યાર બારમે ત્રણસેં સાર ॥ નવ ગ્રૈવેયકેં ત્રણશેં
અઢાર ॥ પાંચ અનુત્તર સર્વે મળી ॥ લાખ ચોરાશી
અધિકાં વળી ॥ ૪ ॥ સહસ સત્તાણું ત્રેવીશ સાર ॥

જિનવર ભુવનતણો અધિકાર ॥ લાંબા સો જોજન વિસ્તાર ॥ પચાસ ઉચાં બહોંતેર ધાર ॥૫॥ એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ ॥ સભા સહિત એક ચૈત્યે જાણ ॥ સો કોડ બાવન કોડ સંભાલ ॥ લાખ ચોરાણું સહસ ચૈંઆલ ॥ ૬ ॥ સાતસેં ઉપર સાઠ વિશાલ ॥ સવિ બિંબ પ્રણમું ત્રણ કાલ ॥ સાત કોડને બહોંતેર લાખ ॥ ભુવનપતિમાં દેવળ ભાખ ॥ ૭ ॥ એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ ॥ એક એક ચૈત્યે સંખ્યા જાણ ॥ તેરસેં કોડ નેવ્યાશી કોડ ॥ સાઠ લાખ વંદુ કર જોડ ॥ ૮ ॥ બત્રીશેં ને ઓગણસાઠ ॥ તીર્છાલોકમાં ચૈત્યનો પાઠ ॥ ત્રણ લાખ એકાણું હજાર ॥ ત્રણશેં વીશ તે બિંબ જુહાર ॥૯॥ વ્યંતર જોતિષિમાં વળી જેહ ॥ શાશ્વતા જિન વંદું તેહ ॥ ઋષભ ચંદ્રાનન વારિષેણ ॥ વર્દ્ધમાન નામે ગુણસેણ ॥ ૧૦ ॥ સમેતશિખર વંદુ જિન વીશ ॥ અષ્ટાપદ વંદુ ચોવીશ ॥ વિમલાચલ ને ગઢ ગિરનાર ॥ આબુ ઉપર જિનવર જુહાર ॥ ૧૧ ॥ શંખેશ્વર કેસરિયો સાર ॥ તારંગે શ્રી અજિત જુહાર ॥ અંતરિક વરકાણો પાસ ॥ જીરાવલો ને થંભણ પાસ ॥ ૧૨ ॥ ગામ નગર પુર પાટણ

જેહ ॥ જિનવર ચૈત્ય નમું ગુણગેહ ॥ વિહરમાનવંદું જિન વીશ ॥ સિદ્ધ અનંત નમું નિશદીશ ॥૧૩॥ અઢી દ્વિપમાં જે અણુગાર ॥ અઢાર સહસ સિલાંગના સાર ॥ પંચ મહાવ્રત સમિતિ સાર ॥ પાળે પળાવે પંચાચાર ॥ ૧૪ ॥ બાહ્ય અભ્યંતર તપ ઉજમાલ ॥ તે મુનિ વંદું ગુણ મણિમાલ ॥ નિત નિત ઉઠી કીર્ત્તિ કરૂં ॥ જીવ કહે ભવસાયર તરૂં ॥ ૧૫ ॥

(પછી જે પચ્ચક્ખાણ ધારવાનું હોય તે અહીં ધારવું.)

॥ નમુક્કાર સહિઅં મુઠ્ઠિ સહિઅંનું ॥

ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅં, મુઠિસહિઅં, પચ્ચક્ખાઇ ॥ ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરે.

॥ પોરિસિં સાડ્ઢપોરિસિંનું ॥

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિ સાડ્ઢપોરિસિં, મુઠ્ઠિસહિઅં, પચ્ચક્ખાઇ ॥ ઉગ્ગએ સૂરે ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પચ્છન્ન-

કાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરે.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક, ચઉવ્વિસત્થો, વંદન, પડિક્કમણુ, કાઉસ્સગ્ગ, પ્રચ્ચખ્ખાણ (કર્યું હોય તો) કર્યું છેજી, (ધાર્યું હોય તો) ધાર્યું છેજી કહેવું. નમુક્કારસી, પોરિસિ ઉપરાંત કરવું હોય તો ધારી લેવું.

(સ્ત્રીઓએ સંસાર દાવા અહીંયા કહેવા તે નીચે પ્રમાણે—)

સંસારદાવાનલદાહ નીરં ॥ સંમોહ ધૂલી હરણે સમીરં ॥ માયારસાદારણ સારસીરં ॥ નમામિ વીરં ગિરિસાર ધીરં ॥ ૧ ॥ ભાવાવનામ–સુરદાનવ–માનવેન ॥ ચૂલાવિલોલકમલાવલિમાલિતાનિ ॥ સંપૂરિતાભિનતલોકસમીહિતાનિ ॥ કામં નમામિ જિનરાજ પદાનિ તાનિ ॥ ૨ ॥ બોધાગાધં સુપદપદવી નીરપૂરાભિરામં ॥ જીવાહિંસાવિરલલહરી સંગમાગાહ દેહં ॥ ચૂલાવેલં ગુરૂગમમણીસંકુલં દૂરપારં ॥ સાર વીરા ગમજલનીધિં સાદરં સાધુ સેવે ॥ ૩ ॥

(પુરૂષોએ ઈચ્છામો અણુસટ્ઠિં નમો ખમાસમણાણં નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્ય. કહી નિશાલવોચન કહેવુ.)

વિશાલલોચન દલં ॥ પ્રોદ્યદ્દંતાંશુકેસરં ॥ પ્રાતર્વીર જિનેંદ્રસ્ય ॥ મુખપદ્મં પુનાતુ વઃ ॥ ૧ ॥ યેષામભિષેક કર્મ કૃત્વા ॥ મત્તા હર્ષભરાત્ સુખં સુરેંદ્રાઃ ॥ તૃણમપિ ગણયંતિ નૈવ નાકં ॥ પ્રાતઃ સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ ॥ ૨ ॥ ॥ કલંકનિર્મુક્તમમુક્ત પૂર્ણતં ॥ કુતર્કરાહુગ્રસનં સદોદયં ॥ અપૂર્વચંદ્રં જિનચંદ્ર ભાષિતં॥દિનાગમે નૌમિ બુધૈર્નમસ્કૃતં ॥૩॥

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરીઆણં ॥ પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ॥ ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥૭॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તાર-

ચાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વ દરિસીણં, સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મખ્ખય,-મવ્વાબાહમપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઇ નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં નમો જિણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇઅ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ ॥ પૂઅણવત્તિઆએ સક્કારવત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વટ્ટમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભ-

ગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પારીને નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહી અગાઉ થોય કહેવી. તે નીચે પ્રમાણેઃ—

કલ્લાણકંદં પઢમં જિણિંદં ॥ સંતિં તઓ નેમિજિણં મુણિંદં ॥ પાસં પયાસં સુગુણિક્કઠાણં ॥ ભત્તીઇ વંદે સિરિવદ્ધમાણં ॥ ૧ ॥ પછી

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિ જિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં

તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ, પૂઅણ વત્તિઆએ, સક્કાર વત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભ વત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વઢ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇ એહિં આગારેહિં ॥

અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

[એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી થોય કહેવી તે નીચે પ્રમાણે—]

અપારસંસારસમુદ્દપારં ॥ પત્તા સિવં દિંતુ સુઇક્કસારં ॥ સવ્વે જિણિંદા સુરવિંદવંદા ॥ કલ્લાણ વલ્લીણ વિસાલ કંદા ॥ ૨ ॥ પછી

પુખ્ખરવરદિવડ્ઢે, ધાયઇ સંડે અ જંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવયવિદેહે ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ ૧ ॥ તમતિમિરપડલવિદ્ધં,-સણસ્સ સુરગણનરિંદમહિઅસ્સ ॥ સીમાધરસ્સ વંદે પપ્ફોડિઅ મોહજાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઇજરામરણસોગપણાસણસ્સ ॥ કલ્લાણ પુખ્ખલવિસાલસુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદગણચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમ્મસ્સ સાર સુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥૩॥ સિદ્ધે ભો પયઓ ણમો જિણમએ નંદી સયા સંજમે ॥ દેવંનાગસુવન્નકિન્નર ગણ,-સ્સબ્ભૂઅ ભાવ-

ચ્ચએ ॥ લોગો જથ્થ પઇટ્ઠિઓ જગમિણં તેલુક્ક મ-ચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મો વડ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં વડ્ઢઉ ॥ ૪ ॥ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસગ્ગં ॥

- વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણવત્તિઆએ સક્કારવત્તિઆએ સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઇ-એ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણીએ ઠામિ કા-ઉસગ્ગ ॥ ૩ ॥

અન્નથ ઉસસિએણ, નીસસિએણ, ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણ વાયનિસગ્ગેણ, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિ અંગ સ-ચાલેહિ ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિ ॥ સુહુમેહિ દિટ્ઠિ સંચાલેહિ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિ આગારેહિ ॥ અ-ભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ ભગવંતાણ ॥ નમુક્કારેણ ન પા-રેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાય ઠાણેણ મોણેણ ઝાણેણ અ-પ્પાણ વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

[એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પારીને થોય કહેવી. તે નીચે પ્રમાણે]

નિવ્વાણમગ્ગે વરજાણકપ્પં ॥ પણાસિયાસેસ કુવાઇદપ્પં ॥ મયં જિણાણં સરણં બુહાણં ॥ નમામિ નિચ્ચં તિજગપ્પહાણં ॥ ૩ ॥

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરંપરગયાણં ॥ લોઅગ્ગમુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વસિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ જો દેવાણવિ દેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમંસંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવર વસહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ ॥ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિંત સેલ સિહરે ॥ દિખ્ખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥ ૪ ॥ ચત્તારિ અટ્ઠ દસ દોય ॥ વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠ નિટ્ઠિઅટ્ઠા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

વેયાવચ્ચગરાણં, સંતિગરાણં ॥ સમ્મદ્દિટ્ઠિ સમાહિગરાણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥

ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિ ॥ સુહુમેહિ દિઠ્ઠિસ ચાલેહિ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિ આગારેહિ ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાય ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

[એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી નમોઽર્હત્ કહીને થોય કહેવી, તે નીચે પ્રમાણે]

કુંદિંદુગોક્ખીરતુસારવન્ના ॥ સરોજહત્થા કમલે નિસન્ના ॥ વાએસિરી પુત્થય વગ્ગહત્થા ॥ સુહાય સા અમ્હ સયા પસત્થા ॥ ૪ ॥

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિત્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવરગંધહત્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયા-

ણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગા- ણં, ધમ્મસારહીણં, ॥ ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહય વરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટ- છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તાર- યાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વ દરિસીણં, સિવ-મયલ- મરૂઅ--મણંત-મક્ખય, મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં નમો જિ- ણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા, જેઅ ભવસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

[અહીં ચાર વખત એક એક ખમાસમણ દઇને દરેકને અંતે ભગવાન્હં આદિ કહેવું.]

ભગવાન્હં, આચાર્યહં, ઉપાધ્યાયહં, સર્વસાધુહં ॥

॥ અડ્ઢાઇજ્જેસુ-મુનિવંદન ॥

અડ્ઢાઇજ્જેસુ દીવ સમુદ્દેસુ, પન્નરસસુ કમ્મ- ભૂમીસુ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ, રયહરણ ગુચ્છ-પડિગ્ગહ

ધારા ॥ પંચમહવ્વયધારા, અઠ્ઠારસ સહસ્સ સીલાંગધારા ॥ અખ્ખુયાયારચરિત્તા, તે સવ્વે સિરસા મણસા મથ્થએણ વંદામિ ॥ ૧ ॥

પછી એક ખમાસમણ દેઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ શ્રી સીમંધરસ્વામિ આરાધનાર્થં ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં.

॥ ચૈત્યવંદન. ॥

॥ શ્રી સીમંધર વીતરાગ ॥ ત્રિભુવન ઉપગારી ॥ શ્રી શ્રેયાંસ પિતા કુલે ॥ બહુ શોભા તુમારી ॥૧॥ ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી ॥ જેણે જાયો જયકારી ॥ વૃષભલંછને બિરાજમાન ॥ વંદે નર નારી ॥૨॥ ધનુષ પાંચશેં દેહડી એ ॥ સોહિયે સોવનવાન ॥ કીર્ત્તિવિજય ઉવજ્ઝાયનો ॥ વિનય ધરે તુમ ધ્યાન ॥ ૩ ॥

જંકિંચિ નામ તિથ્થં ॥ સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ ॥ જાઇ જિણબિંબાઇ॥ તાઈ સવ્વાઈ વંદામિ ॥

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવર

ગંધહત્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં. લોગપજ્જોઅગરાણં ॥૪॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥૬॥ અપ્પડિહયવરનાણ દંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં સવ્વદરિસીણં, સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મખ્ખય, મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિસિદ્ધિ ગઇ નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિણાણં જિયભયાણં ॥૯॥ જે અ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જે અ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં ॥ ઉઢ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઇં તાઇં વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં ।૧।

(એક ખમાસમણ દઇને)

જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં

॥ ૪ ॥ નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ કહી સ્તવન કહેવું ॥

॥ સ્તવન. ॥

પુખ્ખલવઇ વિજયે જયો રે, ॥ નયરી પુંડરિગિણી સાર ॥ શ્રી સીમંધર સાહિબારે ॥ રાય શ્રેયાંસ કુમાર ॥ ૧ ॥ જિણંદરાય, ધરજો, ધર્મ સનેહ ॥ એ આંકણી ॥ મહોટા નહાના અંતરો રે, ॥ ગિરૂઆ નવી દાખ ત ॥ શશિ દરિસણ સાયર વધે રે ॥ કૈરવવન વિકસ ત ॥ ૨ ॥ જિં૦ ધ૦ ॥ ઠામ કુઠામ નવિ લેખવે રે ॥ જાળ વરસ ત જલધાર ॥ કર દોય કુસુમેં વાસિયે રે ॥ છાયા સવિ આધાર ॥ ૩ ॥ જિં૦ ધ૦ ॥ રાય ને રંક સરિખા ગણે રે ॥ ઉદ્યોતે શશિ સૂર ॥ ગંગાજળ તે બિહુ તણા રે ॥ તાપ કરે સવિ દૂર ॥ ૪ ॥ જિં૦ ધ૦ ॥ સરિખા સહુને તારવા રે ॥ તિમ તુમે છો મહારાજ ॥ મુઝશું અંતર કિમ કરો રે ॥ બાંહે ગ્રહ્યાની લાજ ॥ ૫ ॥ જિં૦ ધ૦ ॥ મુખ દેખી ટીલું કરે રે ॥ તે નવિ હોય પ્રમાણ ॥ મુજરો માને સવિ તણો રે ॥ સાહિબ તેહ સુજાણ ॥ ૬ ॥ જિં૦ ધ૦ ॥ વૃષભ લંછન માતા સ

ત્યક્ષી રે, નંદન રૂકમિણી કંત ॥ વાચક જશ એમ વિનવે રે ॥ ભયભંજન ભગવંત ॥ ૭ ॥ જિ૦ ધ૦ ॥

જયવીઅરાય જગગુરૂ ॥ હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં ॥ ભવ નિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિઆ ઇટ્ઠ ફલસિદ્ધિ ॥ ૧ ॥ લોગ વિરૂદ્ધચ્ચાઓ—॥ ગુરૂજણપૂઆ પરથ્થ કરણં ચ ॥ સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ-સેવણા આભવમખંડા ॥ ૨ ॥ વારિજ્જઈ જઇવિ નિઆણ-બંધણં ॥ વીયરાય તુહ સમએ ॥ તહવિ મમ હુજ્જ સેવા ॥ ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥ ૩ ॥ દુખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઓ ॥ સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ ॥ સંપજ્જઉ મહ એઅં ॥ તુહ નાહ પણામ કરણેણં ॥ ૪ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં ॥ સર્વ કલ્યાણ કારણમ્ ॥ પ્રધાનં સર્વધર્માણામ્ ॥ જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ ॥ પૂઅણવત્તિઆએ સક્કારવત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વઢ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણ ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણુ મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામ ॥ ૫ ॥

(અહિઆં એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પછી
નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ
કહીને થોય કહેવી. તે આ રીતે—)

સીમંધર જિનવર ॥ સુખકર સાહિબ દેવ ॥ અરિહંત સકલની ॥ ભાવ ધરી કરૂં સેવ ॥ સકલાગમ પારગ ॥ ગણધર ભાપિત વાણી ॥ જયવંતી આણા, જ્ઞાનવિમળ ગુણખાણી ॥

સિદ્ધાચળ સમરૂં સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર ॥
મનુપ જન્મ પામી કરી, વંદું વાર હજાર ॥ ૧ ॥

એકેકું ડગલું ભરે, શેત્રુંજા સામો જેહ ॥
રિખવ કહે ભવ ક્રોડનાં, કર્મ ખપાવે તેહ ॥ ૨ ॥
શેત્રુંજા સમો તીરથ નહીં, રિખવ સમો નહીં દેવ ॥
ગૌતમ સરખા ગુરૂ નહીં, વળી વળી વંદું તેહ ॥૩॥
સિદ્ધાચળ સમરૂં સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર ॥
મનુષ જન્મ પામી કરી, વંદું વાર હજાર ॥ ૪ ॥
સોરઠ દેશમાં સંચર્યો, ન ચઢયો ગઢ ગિરનાર ॥
શેત્રુંજી નદી નાહ્યો નહીં, તેનો એળે ગયો અવતાર ॥૫॥

(પછી ખમાસમણ દેઇને.)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ શ્રી સિદ્ધગિરિ આરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં.

॥ ચૈત્યવંદન. ॥

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર ॥ દીઠે દુર્ગતિ વારે ॥ ભાવ ધરીને જે ચઢે ॥ તેને ભવપાર ઉતારે ॥૧॥ અનંત સિદ્ધનો એહ ઠામ ॥ સકલ તીર્થનો રાય ॥ પૂર્વ નવાણું રિષભ દેવ ॥ જ્યાં ઠવીયા પ્રભુ પાય ॥ ૨ ॥ સૂરજકુંડ સોહામણો ॥ કવડયક્ષ અભિરામ ॥ નાભિરાયા કુલ મંડણો ॥ જિનવર કરૂં પ્રણામ ॥ ૩ ॥

જં કિંચિ નામ તિથ્થં ॥ સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ ॥ જાઇ જિણ બિંબાઇ ॥ તાઇ સવ્વાઇં વંદામિ.

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સય સંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરીઆણં ॥ પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિંઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણ, બોહિદયાણં, ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ॥ ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥૭॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તારયાણ ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણ મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણ, સવ્વ દરિસીણં, સિવ મયલ મરૂઅ મણ ત મખ્ખય મવ્વાબાહમપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ નામધેય, ઠાણ સંપત્તાણ નમો જિણાણ જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જે અ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જે અ ભવસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇઅ વટ્ટમાણા ॥

સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઈં ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિય લોએ અ ॥ સવ્વાઈં તાઇ વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇ ॥

(એક ખમાસમણ દઈને)

જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥ ૧ ॥ નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ ॥ કહી સ્તવન કહેવું.

॥ સ્તવન. ॥

વિમલાચલ નિતુ વંદિયે ॥ કીજે એહની સેવા ॥ માનું હાથ એ ધર્મનો ॥ શિવતરૂ ફલ લેવા ॥ વિ૦ ॥ ॥ ૧ ॥ ઉજ્જવલ જિનગૃહ મંડલી ॥ તિહાં દીપે ઉત્તંગા ॥ માનું હિમગિરિ વિભ્રમેં ॥ આઇ અંબરગંગા ॥ વિ૦ ॥ ૨ ॥ કોઇ અનેરૂં જગ નહિં ॥ એ તીરથ તોલે ॥ એમ શ્રી મુખ હરિ આગલે ॥ શ્રી સીમંધર બોલે ॥ વિ૦ ॥ ૩ ॥ જે સઘળાં તીરથ કર્યાં ॥ યાત્રાફલ કહીએ ॥ તેહથી એ ગિરિ ભેટતાં ॥ શતગણું ફલ લહિયેં ॥ વિ૦ ॥ ૪ ॥ જનમ સફલ હોય તેહનો ॥

જે એ ગિરિ વંદે ॥ સુજશ વિજય સંપદ લહે ॥
તે નર ચિર નંદે ॥ વિમલાચલ નિતુ વંદીયે ॥ ૫ ॥

જય વીઅરાય જગગુરૂ ॥ હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં ॥-ભવ નિવ્વેઓ મગ્ગાણુ સારિઆ ઇઠ્ઠફલ સિદ્ધિ ॥ ૧ ॥ લોગ વિરૂદ્ધ ચ્ચાઓ ॥ ગુરૂજણપૂઆ પરથ્થ કરણં ચ ॥ સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ-સેવણા આભવ મખડા ॥ ૨ ॥ વારિજ્જઇ જઇવિ નિઆણ બંધણં વીઅરાય તુહ સમએ ॥ તહવિ મમ હુજ્જ સેવા ॥ ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥ ૩ ॥ દુખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઓ ॥ સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ ॥ સંપજ્જઉ મહ એઅ ॥ તુહ નાહ પણામ કરણેણં ॥૪॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં ॥ સર્વ કલ્યાણ કારણં ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનં ॥ ૫ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ ॥ પૂઅણવત્તિઆએ સક્કારવત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વઢ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

" અન્નત્થ ઊસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પારી નમોઽર્હત્ કહીને થોય કહેવી. તે નીચે પ્રમાણે.)

પુંડરિકગિરિ મહિમા ॥ આગમમાં પ્રસિદ્ધ ॥ વિમલાચલ ભેટી ॥ લહીયે અવિચલ રિદ્ધ ॥ પંચમી ગતિ ॥ પહોતા મુનિવર કોડાકોડ ॥ ઇણે તીરથે આવી ॥ કર્મ વિપાતક છોડ ॥

॥ અથ સામાયિક પારવાની વિધિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ॥ ઇચ્છં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ ૧ ॥

ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥ ૨ ॥ ગમણાગમણે ॥ ૩ ॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસાઉત્તિંગ,પણગદગ મટ્ટી મક્કડા સ તાણા સંકમણે ॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ॥ ૫ ॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥ ૬ ॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓઠાણં સ કામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૭ ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ

॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણું મોણેણું ઝાણેણું અપ્પાણું વોસિરામિ ॥

(એમ કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સ કરવો, ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી કાઉસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે, સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા,

સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ ॥ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ મુહપત્તિ પડિલેહું.

(એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી ખમાસમણ દેવું તે નીચે પ્રમાણે)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ ॥ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક પારું ॥ યથાશક્તિ ॥ ઇચ્છામિ ખમસમણો વદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયક પાર્યું, તહત્તિ.

(એમ કહી એક નવકાર ગણવો. તે નીચે પ્રમાણે.)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(પછી કટાસણા ઉપર જમણો હાથ મૂકી નિચે મુજબ ગાથા બોલવી.)

સામાઇય વયજુત્તો ॥ જાંવ મણે હોઇ નિયમ સં-જુત્તો ॥ છિન્નઇ અસુહં કમ્મં ॥ સામાઇઅ જત્તિઆ-વારા ॥ ૧ ॥ સામાઇઅંમિ ઉ કએ ॥ સમણો ઇવ સાવઓ હવઇ જમ્હા ॥ એએણ કારણેણં ॥ બ-હુસો સામાઇઅં કુજ્જા ॥ ૨ ॥ સામાયિક વિધિએ લીધું, વિધિએ પાર્યું, વિધિ કરતાં જે કોઇ અ-વિધિ હુઓ હોય, તે સવિ હું મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ દશ મનના, દશ વચ-નના, બાર કાયાના. એ બત્રીશ દોષમાં જે કોઇ દોષ લાગ્યો હોય તે સર્વે મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. કહી મુખ સન્મુખ સવળો હાથ રાખી નવકાર એક ગણવો.

॥ ઇતિ સામાયિક પારવાની વિધિ ॥

॥ અથ શ્રી ॥

દેવસી પ્રતિક્રમણની વિધિ.

પ્રથમ સામાયિક લેવાની વિધિ.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિ ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

પંચિંદિઅ સંવરણો, તહ નવવિહ બંભચેર ગુત્તિધરો ॥ ચઉવિહ કસાયમુક્કો ॥ ઇઅ અઠ્ઠારસ ગુણેહિ સંજુત્તો ॥ ૧ ॥ પંચ મહવ્વય જુત્તો ॥ પંચ વિહાયાર પાલણ સમત્થો ॥ પંચ સમિઓ તિગુત્તો ॥ છત્તીસ ગુણો ગુરૂ મજ્ઝ ॥ ૨ ॥

(આચાર્યજી હોય તો પંચિંદિઅ નહિ કહેવા ન હોય તો ચોપડી નોકારવાલી પ્રમુખની સ્થાપના પંચિંદિય ભણીને જમણો હાથ સ્થાપીને કરવી.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ॥ ઇચ્છં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ ૧ ॥ ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥ ૨ ॥ ગમણાગમણે ॥ ૩ ॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસાઉત્તિંગ,પણગદગ મટ્ટી મક્કડા સંતાણા સંકમણે ॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ॥ ૫ ॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥ ૬ ॥ અભિહયા, વાત્તયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૭ ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચા-

લેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એમ કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસં પિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં, પાસ તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસં પિ જિણવરા, તિત્થયરા

મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક મુહપત્તિ પડિલેહું ॥ ઇચ્છં ॥ એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી [પછી]

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ ॥ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક સંદિસાહું ॥ ઇચ્છં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક ઠાઉં. એમ કહી એક નવકાર ગણવો.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥

નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુ-
ક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં
ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

ઇચ્છકારિ ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવો જી. એમ કહી- બે હાથ જોડી કરેમિભંતે ઉચ્ચરે તે નિચે પ્રમાણે—

કરેમિ ભંતે । સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ તસ્સ ભંતે । પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો । વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! બેસણે સંદિસાહુ. ઇચ્છં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! બેસણે ઠાઉં. ઇચ્છં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો । વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થ-

એણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સ-
જ્ઝાય સંદિસાહું ! ઇચ્છં, ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિ-
ઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ.
ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય કરૂં. ઇચ્છં
॥ એમ કહી બે હાથ જોડી ત્રણ નવકાર ગણવા.
ઇતિ સામાયિક લેવાની વિધિ.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ ॥
નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ
સંદિસહ ભગવન્ મુહપત્તિ પડિલેહું. ઇચ્છં. એમ
કહી મુહપત્તિ પડીલેહવી. પછી વાદણાં બે દેવા.

ઇચ્છામિ[1] ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ
નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મેમિઉગ્ગહં, નિસીહિ-
અ-હો-કા-યં, કાય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો,
અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે દિવસો વઇક્કંતો !
જત્તા ભે ! જવણિજ્જં ચ ભે ! ખામેમિ ખમાસમણો
દેવસિઅં વઇક્કમ્મં, આવસિઆએ,[2] પડિક્કમામિ,
ખમાસમણાણં દેવસિઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી-
સન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ

---

૧. વાંદણા બે વાર દેવાં. ૨ બીજીવાર વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

વયદુક્કડાએ, કાયદુક્કડાએ.કોહાએ, માણાએ,માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

(પછી પચ્ચખ્ખાણ કરવુ. ચઉવિહાર તિવિહાર, દુવિહાર જે કરવું હોય તે અગાડી લખાશે.)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરૂં. એમ કહી ચૈત્યવંદન કરવું.

॥ ચૈત્યવંદન. ॥

માહા શુદી આઠમને દિને, વિજયા સુત જાયો ॥ તેમ ફાગણ શુદી આઠમે, સંભવ ચવિ આયો ॥૧॥ ચઇતર વદની આઠમે, જન્મ્યા ઋષભ જિણંદ ॥ દીક્ષા પણ એ દિન લહી, હુઆ પ્રથમ મુનિચંદ ॥ ૧ ॥ માધવ શુદિ આઠમ દિને ॥ આઠ કર્મ કર્યાં દૂર ॥ અભિનંદન ચોથા પ્રભુ, પામ્યા સુખ ભરપૂર ॥ ૩ ॥ એહીજ આઠમ ઉજલી, જન્મ્યા સુમતિ જિણંદ ॥

આઠ જાતિ કલશે કરી, ન્હવરાવે સુર ઈંદ ॥ ૪ ॥ જન્મ્યા જેઠ વદિ આઠમે, મુનિસુવ્રત સ્વામી ॥ નેમ અષાઢ શુદિ આઠમે, અષ્ટમી ગતિ પામી ॥ ૫ ॥ શ્રાવણ વદની આઠમે, નમિ જન્મ્યા જગભાણ ॥ તિમ શ્રાવણ શુદિ આઠમે, પાસજીનું નિરવાણ ॥ ૬ ॥ ભાદ્રવા વદિ આઠમ દિને, ચવિયા સ્વામી સુપાસ ॥ જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, સેવ્યાથી શિવ વાસ ॥ ૭ ॥

જંકિંચિ નામ તિથ્થં ॥ સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ ॥ જાઈ જિણ બિંબાઈ ॥ તાઈ સવ્વાઈ વંદામિ.

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઈગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઈવાણં, લોગ પજ્જોઅગરાણં ॥૪॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥ ધમ્મદયાણં, ધમદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવર-

નાણં દંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં સવ્વદરિસીણં, સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મક્ખય, મવ્વાબાહ મપુણ-રાવિત્તિ સિદ્ધિ ગઇ નામધેયં ઠાણં સ પત્તાણં ॥ નમો જિણાણ જિયભયાણ ॥ ૯ ॥ જે અ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જે અ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ, પૂઅણવત્તિઆએ ॥ સક્કારવ-ત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિ-આએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વટ્ટમા-ણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં; ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સં-ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ

સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, કાઉસ્સગ્ગ પારીને થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે.)

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

કલ્લાણકંદં પઢમં જિણંદં ॥ સંતિં તઓ નેમિ જિણં મુણિંદં ॥ પાસં પયાસં સુગુણિક્કઠાણં ॥ ભત્તિઇ વંદે સિરિ વદ્ધમાણં ॥ ૧ ॥

(એ પ્રમાણે થોય કહી, પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નીચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઈ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જં-

સ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિ જિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભ ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭॥ સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણવત્તિઆએ, સક્કાર વત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભ વત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વદ્ધમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અં-

ગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી—

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી
થોય કહેવી. તે નીચે પ્રમાણે.)

અપાર સંસાર સમુદ્દપારં ॥ પત્તા સિવં દિંતુ સુઇક્કસારં ॥ સવ્વે જિણિંદા સુરવિંદ વંદા ॥ કલ્લાણવલ્લીણ વિસાલ કંદા ॥ ૧ ॥

પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે ધાયઇસંડે અ જંબૂદીવે અ ॥ ભરહેરવય વિદેહે, ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ ૧ ॥ તમતિમિરપડલવિદ્ધં,–સણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિઅસ્સ ॥ સીમાધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડીઅ મોહ જાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઈ જરામરણ સોગ પણાસણસ્સ, કલ્લાણ પુખ્ખલ વિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદગણચ્ચિઅસ્સ, ધમ્મસ્સ સાર મુવલબ્ભ કરે પમાયં

॥ ૩ ॥ સિદ્ધે ભો પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સ જમે ॥ દેવં નાગસુવન્ન કિન્નર ગણુ,સ્સપ્ભૂઅ ભાવચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇટ્ઠિઓ જગમિણં, તેલુક્કમચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મો વઢ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં વઢ્ઢઉ ॥ ૪ ॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણ વત્તિઆએ ॥ સક્કાર વત્તિઆએ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભ વત્તિઆએ,નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥૧॥ સદ્ધાએ, મેહાએ ॥ ધિઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ ॥ વઢ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ ૨ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણં ઉડ્ડુએણ, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિ ॥ સુહુમેહિ દિઠ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિ આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણ ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥૪॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ॥ ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વ દરિસીણં, સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મખ્ખય,—મવ્વાબાહમપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ નામધેયં, ઠાણં સંપત્તાણં નમો જિણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જે અ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જે અ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇઅ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

અથ ભગવાનાદિ વંદન ! ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ભગવાન્હં, ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ આચાર્યહં, ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવ-

ણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, મથ્થએણ, વંદામિ ॥ ઉપા-
ધ્યાયહં, ઇચ્છામિ ખમાસમણો । વંદિઉં જાવણિજ્જાએ
નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ સર્વ સાધુહં.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્, દેવસિયં પડિ-
ક્કમણે. ઠાઉં. ઇચ્છં ॥

(તે નીચે પ્રમાણે કહેવું)

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિ-
અ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

કરેમિ ભંતે, સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચ-
ખ્ખામિ ॥ જાવનિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં,
તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન
કારવેમિ તસ્સ ભંતે । પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિ-
હામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે દેવસિઓ
અઇઆરો કઓ ॥ કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉ-
સ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ ॥
દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અ-
સાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે, દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે ॥ સુ-

એ સમાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉન્હં કસાયાણં ॥ પંચન્હમણુવ્વયાણં ॥ તિન્હં ગુણવ્વયાણં ॥ ચઉન્હં સિક્ખાવયાણં ॥ બારસવિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ ॥ જં-ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં ॥ વિ-સોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સં-ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-પ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. ન આવડે તો આઠ નવકાર ગણવા. આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ નિચે પ્રમાણે:—

નાણંમિ-દંસણંમિ અ ॥ ચરણંમિ-તવંમિ તહય વિરિય મિ ॥ આયરણં આયારો ॥ ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥૧॥ કાલે વિણએ બહુમાણે ॥ ઉવહાણે તહય નિન્હવણે ॥ વંજણઅથ્થ તદુભએ ॥ અઠ્ઠવિહો નાણ માયારો ॥ ૨ ॥ નિસ્સકિઅ નિક્કંખિઅ ॥ નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિઠ્ઠિ અ ॥ ઉવવૂહ થિરીકરણે ॥ વચ્છલ્લપ્પભાવણે અઠ્ઠ ॥ ૩ ॥ પણિહાણ જોગજુત્તો ॥ પંચહિં સમિઇહિં તિહિં ગુત્તીહિં ॥ એસ ચરિત્તાયારો ॥ અઠ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્વો ॥ ૪ ॥ બારસ વિહંમિવિ તવે ॥ સાપ્ભંતર બાહિરે કુસલ દિટ્ઠે ॥ અગિલાઇ અણાજીવિ ॥ નાયવ્વો સો તવાયારો ॥ ૫ ॥ અણસણ મૂણોયરિયા ॥ વિત્તી સંખેવણં રસચ્ચાઓ ॥ કાય કિલેસો સંલી ॥ ણયાય બજ્ઝો તવો હોઇ ॥ ૬ ॥ પાયચ્છિત્તં વિણઓ ॥ વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્ઝાઓ ॥ ઝાણં ઉસ્સગ્ગો વિ અ ॥ આપ્ભંતરઓ તવો હોઇ ॥ ૭ ॥ અણિગુહિય બલ વીરિઓ ॥ પડિક્કમઇ જો જહુત્ત માઉત્તો ॥ જુ જઇ અ જહાથામં ॥ નાયવ્વો વીરિઆયારો ॥ ૮ ॥

(કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નીચે પ્રમાણે-

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણ ચ સુમઈ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વં-દામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમા-ણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સ-માહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી, પછી વાંદણા એ દેવાં તે નીચે પ્રમાણે-)

ઇચ્છામિ[1] ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ

---

1 વાંદણા બે વાર દેવાં.

નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ-અ-હો-કા-યં, કાય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે દિવસો વઇક્કંતો ! જત્તા ભે ! જવણિજ્જં ચ ભે ! ખામેમિ ખમાસમણો દેવસિઅં વઇક્કમં, આવસિઆએ,[1] પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં દેવસિઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી-સન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ, કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇ-આરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દેવસિઅં આલોઉં ॥ ઇચ્છં ॥ આલોએમિ.

જો મે દેવસિઓ અઇયારો કઓ ॥ કાઇઓ વાઇઓ માણસિઓ ॥ ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો ॥ દુજ્ઝાઓ દુવ્વિચિંતિઓ અણાયારો ॥ અ-

૧ બીજીવાગ્ને વાદણે આ પદ ન કહેવું.

ણિચ્છિઅવ્વો ઓ અસાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે ॥ સુએ સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉણ્હં કસાયાણં ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં ॥ તિણ્હં ગુણવ્વયાણં ચઉણ્હં સિખ્ખાવયાણં ॥ બારસ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ગમણાગમણે આલોઉં. ઇચ્છં ॥

(એમ કહી સાત લાખ કહેવા.)

સાત લાખ પૃથિવીકાય ॥ સાત લાખ અપકાય ॥ સાત લાખ તેઉકાય ॥ સાત લાખ વાઉકાય ॥ દશ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય ॥ ચઉદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય ॥ બે લાખ બેઇંદ્રી, બે લાખ તેઇંદ્રી ॥ બે લાખ ચૌરિંદ્રી, ચાર લાખ દેવતા ॥ ચાર લાખ નારકી ॥ ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેંદ્રી ॥ ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે ચોરાશી લાખ જીવાયોનિમાંહે મહારે જીવે જે કોઇ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યો હોય, તે સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ, ઇગ્યારમે દ્વેષ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિ અરતિ, સોળમે પરપરિવાદ, સત્તરમે માયા મૃષાવાદ, અઢારમે મિથ્યાત્વશલ્ય ॥ એ અઢાર પાપસ્થાનક માંહિ માહારે જીવે જે કોઇ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય. સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યું હોય, ને સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇચ્છં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(જમણો ઢીંચણ ઉભો કરીને નિચે પ્રમાણે બોલવું)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ ! અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે દેવસિઓ અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ ॥ દુવિચિંતિઓ, અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અસાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે ॥ સુએ સામાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉન્હં કસાયાણં ॥ પંચન્હ મણુવ્વયાણં ॥ તિન્હં ગુણવ્વયાણં ॥ ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં ॥ બારસવિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહૂ અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ સાવગધમાંઇઆરસ્સ ॥ ૧ ॥ જો મે વયાઇઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિ-

હામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જં બદ્ધમિંદિએહિં ॥ ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥ ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓગે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કંખ વિગિચ્છા ॥ પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સઈઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૬ ॥ છક્કાયસમારંભે ॥ પયણે અ પયાવણે અ જે દોસા ॥ અત્તટ્ઠાય પરટ્ઠા ॥ ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥ ૭ ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં ॥ ગુણવ્વયાણં ચ તિણ્હ મઇયારે ॥ સિક્ખાણં ચ ચઉણ્હ ॥ પડિક્કમે દેસિઅ સવ્વં ॥૮॥પઢમે અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પાણાઇવાય વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પમત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણ ॥ ૯॥ વહ બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ પઢમ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅ સવ્વં ॥ ૧૦ ॥ બીએ અણુવ્વયંમિ ॥ પરિથુલગ અલિઅવયણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાયપ્પસં-

ગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સદારે ॥ મોસુવએસે અ કુડલેહે અ ॥ બીઅવયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૨ ॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પરદવ્વ હરણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડ પ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધ ગમણે અ ॥ કુડ તુલ કુડમાણે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ ॥ નિચ્ચં પરદાર ગમણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ- પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥ અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૬ ॥ ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમમ્મિ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થંમિ ॥ પરિમાણ પરિચ્છેએ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૭ ॥ ધણ ધન્ન ખિત્ત વત્થુ ॥ રૂપ્પ સુવન્ને અ કુવિઅ પરિમાણે ॥ દુપ્પએ ચઉપ્પયંમિ ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૮ ॥ ગમણસ્સ ઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉડ્ઢં અહે અ તિરિઅં ચ ॥ વુડ્ઢિ સઇ અંતરદ્ધા ॥ પઢમંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૧૯ ॥ મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ ॥ પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધમલ્લે અ ॥ ઉવભોગ પરિભોગે ॥ બીઅં

મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૦ ॥ સચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ॥ તુચ્છોસહિ ભખ્ખણુયા ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૧ ॥ ઇગાલી વણસાડી ॥ ભાડી ફોડીસુ વજ્જએ કમ્મં ॥ વાણિજ્જં ચેવ ય દંત ॥ લખ્ખ રસ કેસ વિસ વિસયં ॥ ૨૨ ॥ એવંખુ જંતપિલ્લણ ॥ કમ્મ નિલ્લંછણં ચ દવદાણં સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઇ પોસં ચ વજ્જિજ્જા ॥ ૨૩ ॥ સથ્થગ્ગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કટ્ઠે મંતમુલ ભેસજ્જે ॥ દિન્ને દવાવિએ વા ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૪ ॥ ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ્દરૂવ રસ ગંધે ॥ વથ્થાસણ આભરણે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુકકુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગઅઇરિત્તે ॥ દંડંમિ અણઠ્ઠાએ ॥ તઇઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અણવઠ્ઠાણે તહા સઇવિહૂણે ॥ સામાઇઅ વિતહકએ ॥ પઢમે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગલખ્ખેવે ॥ દેસાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારૂચ્ચારવિહી ॥ પમાય તહચેવ ભોયણાભોએ ॥ પોસહવિહિવિવરીએ ॥ તઇએ

સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચ્ચિત્તે નિખ્ખિવણે ॥ પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલાઇક્કમદાણે ॥ ચઉથ્થે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥ સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ ॥ જા મે અસંજએસુ અણુકંપા ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૧॥ સાહૂસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુત્તેસુ ॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥ ઇહલોએ પરલોએ ॥ જીવિઅ મરણે અ આસંસપઓગે ॥ પંચવિહો અઇઆરો ॥ મા મજ્ઝં હુજ્જ મરણંતે ॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇઅસ્સ ॥ પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥ મણસા માણસિઅસ્સ ॥ સવ્વસ વયાઇ આરસ્સ ॥ ૩૪ ॥ વંદણવય સિખ્ખાગારવેસુ ॥ સન્ના કસાય દંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ અ સમિઇસુ અ ॥ જો અઇઆરો અ તં નિંદે ॥ ૩૫ ॥ સમ્મદિઠ્ઠિ જીવો ॥ જઇવિ હુ પાવં સમાયરે કિંચી ॥ અપ્પો સિ હોઇ બંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ ॥ ૩૬ ॥ તંપિ હુ સપડિક્કમણં ॥ સપરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ ॥ ખિપ્પં ઉવસામેઇ ॥ વાહિવ્વ સુસિખ્ખિઓ વિજ્જો ॥ ૩૭ ॥ જહા વિસં કુઠ્ઠગયં ॥ મંતમુલવિસારયા ॥ વિજ્જા હણંતિ

મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥ એવં અટ્ઠવિહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ સમજ્જિઅં ॥ આલોઅંતો અ નિંદંતો ॥ ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ ॥ ૩૯ ॥ કયપાવોવિ મણુસ્સો ॥ આલોઇય નિંદિઅ ગુરૂસગાસે ॥ હોઇ અઇરેગ લહુઓ ॥ ઓહરિઅભરૂવ્વ ભારવહો ॥ ૪૦ ॥ આવસ્સએણ એએણ ॥ સાવઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ ॥ દુખ્ખાણમંતકિરિઅ ॥ કાહી અચિરેણ કાલેણં ॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુવિહા ॥ નય સંભરિઆ પડિક્કમણકાલે ॥ મુલગુણ-ઉત્તરગુણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪૨ ॥ [1]તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવ તિ ચેઇઆઈ ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ ॥ સવ્વાઇ તાઈ વંદે ॥ ઈહ સંતો તત્થ સંતાઇં ॥ ૪૪ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવયમહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડ વિરિયાણં ॥ ૪૫ ॥ ચિરસંચિય પાવપણાસણીઇ ॥ ભવસયસહસ્સમહણીએ ॥ ચઉવીસ જિણ વિણિ-

[1] અહીંથી આ ગાથા ઉભા થઇને કહેવી.

ગ્ગય કહાઇ ॥ વોસંતુ મે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મદ્દિઠ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણમકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તહા ॥ વિવરીયપરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ ભૂએસુ ॥ વેરં મજઝં ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવમહં આલોઇઅ ॥ નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦

(પછી બે વાંદણા દેવાં)

ઇચ્છામિ[1] ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દિવસો વઇક્કંતો ॥ જત્તા ભે ? ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ? ॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! દેવસિઅં વઇક્કમ્મં ॥ [2]આવસિઆએ, પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં દેવસિઆએ આસાયણાએ.

---

૧ વાંદણાં બે વાર દેવાં, ૨ બીજા વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

તિત્તીસન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ, મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિતર દેવસિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ દેવસિઅં ॥ જં કિંચિં અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે વિણએ, વેઆવચ્ચે ॥ આલાવે સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જં કિંચિ મજ્ઝ વિણયપરિહીણં સુહુમં વા બાયરં વા ॥ તુબ્ભે જાણહ અહં ન યાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(પછી બે વાદણા દેવા. તે નિચે પ્રમાણે)

'ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાય, કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો,

૧ વાદણા બે વાર દેવા

અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દિવસો વઇક્કંતો ? જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ? ॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! દેવસિયં વઇક્કમં ॥ [1]આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં દેવસિઆએ આસાયણાએ, તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિયાએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇયારો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

આયરિઅ ઉવજ્ઝાએ, સીસે સાહમ્મિએ કુલ ગણે અ ॥ જે મે કેઇ કસાયા, સવ્વે તિવિહેણ ખામેમિ ॥ સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ, ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા, ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ ॥ ૨ ॥ સવ્વસ્સ જીવરાસિસ્સ, ભાવઓ ધમ્મનિહિઅનિઅચિત્તો ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા, ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ ॥

---

૧ બીજા વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પ-
ચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં,
તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન
કારવેમિ, તસ્સભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિ-
હામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે દેવસિઓ,
અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ ॥
ઉસ્સુત્તો, ઉમગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ,
દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસા-
વગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ,
સામાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હં, કસાયાણં,
પંચન્હં મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉન્હં
સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ જં
ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥
વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં ક-
મ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએ-

ણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસ- ગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ, ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુ- મેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગા- રેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સ- ગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુ- ક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો આઠ નવકાર ગણવા. કાઉસ્સગ્ગ પારીને લોગ્ગસ્સ કહેવો તે નીચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભ- મજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વં- દામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમા-

ણ ચ ॥ ૪ ॥ એવ મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસ પિ જિણવરા, તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમ દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસતુ ॥ ૭ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ, પૂઅણવત્તિઆએ ॥ સક્કારવત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધિઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વઢ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણ, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણ, ઉડ્ડુએણ વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિ ॥ સુહુમેહિ ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥

અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક લોગગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. ન આવડે તો ચાર નવકાર ગણવા. કાઉસ્સગ્ગ પારી પછી પુખ્ખરવરદી કહેવી, તે નીચે પ્રમાણે—)

પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે, ધાયઇ સંડે અ, જંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવય વિદેહે, ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ ૧ ॥ તમ તિમિરપડલવિદ્ધંસણસ્સ, સુરગણ નરિંદ મહિઅસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડીઅમોહજાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઇ જરામરણ સોગ પણાસણસ્સ કલ્લાણ પુખ્ખલ વિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદગણચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમ્મસ્સ સાર મુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥ ૩ ॥ સિદ્ધે ભો પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે ॥ દેવં નાગસુવન્ન કિન્નર ગણ [illegible] ભાવચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇટ્ઠિ[illegible] જગ[illegible] મચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મો વડ્ઢઉ [illegible] ધમ્મુત્તરં વડ્ઢઉ ॥ ૪ ॥

સુઅસ્સભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણવત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥૧॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધિઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વડ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૨ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણ, નિસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ્સગ્ગેણ ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અગ સંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલ સચાલેહિ સુહુમેહિ દિઠ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિ આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં નપારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક લોગ્ગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો ચાર નવકાર ગણવા કાઉસ્સગ્ગ પારીને સિદ્ધાણ બુધ્ધાણ કહેવુ તે નીચે પ્રમાણે)

સિદ્ધાણ બુદ્ધાણ ॥ પારગયાણં પરંપરગયાણ ॥ લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણ

॥ ૧ ॥ જો દેવાણવિ દેવો ॥ જં દેવા પંજલિ નમંસંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥૨॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવરવસહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ ॥ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિંત સેલ સિહરે ॥ દિખ્ખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥ ૪ ॥ ચત્તારિ અઠ્ઠ દસ દોય ॥ વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમઠ્ઠ નિટ્ઠિઅઠ્ઠા ॥ સિદ્ધાસિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

સુઅદેવાયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઈએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જમે કાઉસગ્ગો ॥ ૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી કાઉસ્સગ્ગ પારી નમોઽર્હત્ કહી પુરૂષે થોય કહેવી તે નિચે પ્રમાણે—)

સુઅદેવયા ભગવઇ ॥ નાણાવરણીઅ કમ્મ સંઘાયં ॥ તેસિં ખવેઉ સયયં ॥ જેસિં સુઅ સાયરે ભત્તી ॥ ૧ ॥

[સ્ત્રીયોયે કમલદલની થોય કહેવી તે નિચે પ્રમાણે —]

કમલદલ વિપુલનયના ॥ કમલમુખી કમલગર્ભ સમગૌરી ॥ કમલે સ્થિતા ભગવતી ॥ દદાતુ શ્રુતદેવતા સિદ્ધિં ॥ ૧ ॥

ખિત્ત દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણ ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિ અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિ ખેલ સંચાલેહિ ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ ભગવંતાણ ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

[એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પારીને નમોઽર્હત્ કહી થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે)

જીસે ખિત્તે સાહૂ ॥ દંસણ નાણેહિં ચરણ સહિએહિં ॥ સાહંતિ મુખ્ખમગ્ગં ॥ સા દેવી હરઉ દુરિઆઇ ॥ ૨ ॥

(સ્ત્રીયોએ ભુવનદેવતાની થોય કહેવી. તે નીચે પ્રમાણે)

યસ્યાઃક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય ॥ સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયાઃ॥ સા ક્ષેત્રદેવતાઃ નિત્યં ॥ ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની ॥ ૧ ॥

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(પછી છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી, પછી વાંદણા બે દેવાં તે નીચે પ્રમાણે-)

ઇચ્છામિ[1] ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ-

---

૧ વાંદણા બે વાર દેવા.

અ-હો-કા-યં, કાય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલતાણં બહુસુભેણ ભે દિવસો વઇક્કંતો ! જત્તા ભે ! જવણિજ્જં ચ ભે ! ખામેમિ ખમાસમણો દેવસિઅં વઇક્કમં, આવસિઆએ,[૨] પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં દેવસિઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી-સન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ, કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇ-આરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

સાંજના પચ્ચખ્ખાણ.

॥ ચઉવિહારનું ॥

"દિવસ ચરિમ પચ્ચખાઇ, ચઉવ્વિહંપિ આહાર, અસણં, પાણં, ખાઇમ, સાઇમ, અન્નથ્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે."

---

૨ બીજીવારને વાંદણે આ પદ ન કહેવું

॥ અથ પાણહારનું. ॥

" પાણહાર દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ, અન્નત્થણા ભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિ વત્તિયા ગારેણં વોસિરે."

॥ અથ તિવિહારનું. ॥

દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ. તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે."

॥ અથ દુવિહારનું. ॥

" દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ દુવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે,"

(એકાસણું વા બેસણું વિગેરે કર્યું હોય તો પાણહારનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું.)

સામાઇક, ચઉવીસથ્થો, વાંદણાં, પડિક્કમણું, કાઉસ્સગ્ગ, પચ્ચખ્ખાણ, કર્યું છે જી.

ઇચ્છાનો અણુસટ્ઠિં ॥ નમો ખમાસમણણં ॥ નમોऽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ ॥

(પુરૂષોએ નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય કહેવુ)

નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય॥ સ્પર્દ્ધમાનાય કર્મણા ॥તજ્જયાવાપ્તમોક્ષાય ॥ પરોક્ષાય ॥ કુતીર્થિનામ ॥ ૧ ॥ યેષાં વિકચારવિંદરાજ્યા ॥ જ્યાયઃક્રમકમલાવલિં દધત્યા ॥ સદશૈરિતિ સંગત પ્રશસ્યં ॥ કથિતં સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ ॥ ૨ ॥ કષાયતાપાર્દિત જંતુનિર્વૃંતિં ॥ કરોતિ યો જૈનમુખામ્બુદોદ્ગતઃ ॥ સ શુક્રમાસોદ્ભવવૃષ્ટિસન્નિભો ॥ દધાતુ તુષ્ટી મયિ વિસ્તરો ગિરામ્ ॥ ૩ ॥

(સ્ત્રીઓએ નમોऽર્હત્ ના બોલવુ સંસારદાવાની ગાથા ત્રણ કહેવી તે નીચે પ્રમાણે)

સંસાર દાવાનલદાહ નિરં ॥ સંમોહધૂલી હરણે સમીરમ્ ॥ માયારસા દારણ સારસીરમ્ ॥ નમામિ વિરં ગિરિસારધીરમ્ ॥ ૧ ॥ ભાવાવનામસુરદાનવમાનવેન ॥ ચૂલાવિલોલકમલાવલિમાલિતાનિ ॥ સંપૂરિતાભિનતલોકસમીહિતાનિ ॥ કામં નમામિજિનરાજ

પદાનિ તાનિ ॥ ૨ ॥ બોધાગાધં સુપદપદવીનીરપૂરા-ભિરામં, જીવાહિંસા વિરલ લહરી સંગમાગાહદેહમ્ ॥ ચૂલાવેલં ગુરૂગમમણીસંકુલં દૂરપારં, સારં વીરા ગમજલનિધિં સાદરં સાધુસેવે ॥ ૩ ॥

॥ નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં પુરિસવરપુંડરીઆણં પુરિસવર ગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં લોગ-નાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગ પજ્જો-અગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગ-દયાણં, સરણદયાણં ॥ બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મ-દયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસાર-હીણં, ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપડિ-હયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં, જાવયાણં, તિન્નાણં, તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં, મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં ॥ સિવ–મયલ–મરૂઅ–મણંત મખ્ખ-ય–મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ ॥ સિદ્ધિગઇનામધેયં

ઠાણું સંપત્તાણું ॥ નમો જિણાણું જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતી ણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણં વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ, મથ્થએણ, વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ॥ સ્તવન ભણું. એમ કહી નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ, કહી સ્તવન ભણવું.

સ્તવન.

મારૂં મન મોહ્યુરે શ્રી સિદ્ધાચળેરે, મારૂં મન મોહ્યુરે શ્રી વિમળાચળેરે ॥ દેખીને હરખિત હોય, વિધિસ્યું કિજેરે જાત્રા એહનીરે ॥ ભવ ભવનાં દુઃખ જાય ॥ મારૂં૦ ॥ ૧ ॥ પંચમે આરેરે પાવન કારણેરે, એ સમો તિરથ ન કોય ॥ મ્હોટો મહિમારે જગમાં એહનોરે, આ ભરતે અહીં યાં જોય ॥ મારૂં૦ ॥ ૨ ॥ એ ગિરી આવ્યારે જિનવર ગણધરારે, સિધ્યા સાધુ અનંત ॥ કઠણ કરમ પણ એ ગિરી ફરસતાંરે, હોવે

કરમની સાંત ॥ મારૂં૦ ॥ ૩ ॥ જૈનધર્મ તે સાચો જાણીનેરે, માનવ તિરથ એ સ્તંભ ॥ સુરિનર કિંન્ત નૃપ વિદ્યાધ્રરાએ, કરતા નાટા હે રંગ ॥ મારૂં૦ ॥ ૪ ॥ ધન ધન દહાડોરે ધન વેળા ઘડીરે ॥ ધરીયે હૃદય મોઝાર ॥ જ્ઞાનવિમળસૂરિ ગુણ એહના વણારે, કહેતાં ન આવે રે પાર ॥ મારૂં૦ ॥ ૫ ॥ ઇતિ સ્તવન ॥

વરકનક શંખ વિદ્રુમ ॥ મરકત ઘન સન્નિભં વિગતમોહમ્ ॥ સપ્તતિ શતં જિનાનાં ॥ સર્વામર પૂજિતં વંદે ॥ ૧ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નીસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ભગવાન્ હં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિ-સીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ આચાર્ય હં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિ-સીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઉપાધ્યાયહં, ઇચ્છા-મિ ખમાસમણો ! વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિ-આએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ સર્વ સાધુહં ॥

(કટાસણા ઉપર જમણો હાથ મુકી અઢ્ઢાઇજ્જેસુ કહેવું. તે નીચે પ્રમાણે.)

અઢ્ઢાઇજ્જેસુ દીવ સમુદ્દેસુ ॥ પન્નરસસુ કમ્મભુ-મીસુ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ રયહરણ ગુચ્છ પડિગ્ગહ ધારા ॥ પંચમહવ્વયધારા અઠ્ઠારસ સહસ્સ સીલંગ-ધારા ॥ ૧ ॥ અખ્ખયાયારચરિત્તા ॥ તે સવ્વે સિરસા મણસા મથ્થએણ વંદામિ ॥ ૨ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દેવસિઅ પાય-ચ્છિત વિશોધનાર્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ કરૂં. ઇચ્છં. દેવસિઅ પાયચ્છિત વિશોધનાર્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ॥ અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સં-ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવ માઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ ભગવંતાણ ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥૪॥ તાવ કાય ઠાણેણ મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણ વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો સોલ નવકાર ગણવા કાઉસ્સગ્ગ પારી લોગસ્સ કહેવો. તે નીચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅંચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુ-મઇ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલિં ॥ વંદે મુણિ સુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પા-સં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રય મલા પહીણ જર મરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સં-દિસહ ભગવન્ સજ્ઝાય સંદિસાહુ ॥ ઇચ્છં ॥ ઇચ્છા-

મિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ॥ સજ્ઝાય કરૂં. ઇચ્છં ॥ એમ કહી એક નવકાર ગણવો. તે નિચે પ્રમાણે—

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણ ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

॥ સજ્ઝાય. ॥

પવયણ દેવી ચિત્ત ધરી જી, વિનય વખાણીશ સાર ॥ જંબૂને પૂછયે કહ્યો જી, શ્રી સોહમ ગણધાર ॥ ૧ ॥ ભવિકજન વિનય વહો સુખકાર ॥ એ આંકણી ॥ પહિલે અધ્યયને કહ્યો જી, ઉત્તરાધ્યયન મઝાર ॥ સઘળા ગુણમાં મૂલગો જી, જે જિન શાસન સાર ॥ ૨ ॥ ભવિ० ॥ નાણ વિનયથી પામીએ જી, નાણે દરિસણ શુદ્ધ ॥ ચારિત્ર દરિસણથી હુએ જી, ચારિત્રથી

પુણ્ં સિદ્ધ ॥ ૩ ॥ ભવિ૰ ॥ ગુરૂની આણ સદા ધરે જી, જાણે ગુરૂનો ભાવ ॥ વિનયવંત ગુણ રાગીઓ જી, તે મુનિ સરલ સ્વભાવ ॥ ૪ ॥ ભવિ૰ ॥ કણનું કુંડું પરિહરીજી, વિષ્ટા શું મન રાગ ॥ ગુરૂદ્રોહી તે જાણવા જી, સૂયર ઉપમા લાગ ॥ ૫ ॥ ભવિ૰ ॥ કોહ્યા કાનની કૂતરી જી, ઠામ ન પામે રે જેમ ॥ શીલ હીણ અકહ્યા-ગરાજી ॥ આદર ન લહે તેમ ॥ ૬ ॥ ભવિ૰ ॥ ચંદ્ર તણી પેરે ઉજળીજી, કીરતિ તેહ લહંત ॥ વિષય કષાય જીતી કરી જી, જે નર શીલ વહંત ॥ ૭ ॥ ભવિ૰ ॥ વિજય દેવ ગુરૂ પાટવી જી, શ્રી વિજયસિંહ સૂરિંદ ॥ શિષ્ય ઉદય વાચક ભણે જી, વિનય સયલ સુખકંદ ॥ ૮ ॥ ભવિકજન વિનય વહો સુખકાર ॥

(સજ્ઝાય કહ્યા પછી નવકાર ગણવો તે નીચે પ્રમાણે.)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દુખ્ખખ્ખય કમ્મખ્ખય નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નિસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ,॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિ ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ, ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો લોગસ્સ ન આવડે તો સોલ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી એક જણ કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્ય એમ કહી લઘુ શાંતિ કહે તે નીચે પ્રમાણે—)

શાંતિ શાંતિ નિશાંતં ॥ શાંતં શાંતા શિવં નમસ્કૃત્ય ॥ સ્તોતુઃ શાંતિ નિમિત્તં ॥ મંત્રપદૈઃ શાંતયે

સ્તૌમિ ॥ ૧ ॥ ઓમિતિ નિશ્ચિતવચસે ॥ નમો નમો ભગવતેઽર્હતે પૂજામ્ ॥ શાંતિ જિનાય જયવતે ॥ યશસ્વિને સ્વામિને દમિનામ્ ॥ ૨ ॥ સકલાતિશેષકમહા ॥ સંપત્તિ સમન્વિતાય શસ્યાય ॥ ત્રૈલોક્યપૂજિતાય ચ ॥ નમો નમઃ શાંતિદેવાય ॥ ૩ ॥ સર્વામર સુસમૂહ ॥ સ્વામિકસંપૂજિતાય નજિતાય ॥ ભુવનજનપાલનોદ્યત ॥ તમાય સતતં નમસ્તસ્મૈ ॥ ૪ ॥ સર્વ દુરિતૌઘનાશન ॥ કરાય સર્વાશિવપ્રશમનાય દુષ્ટ-ગ્રહ ભૂત પિશાચ ॥ શાકિનીનાં પ્રમથના ॥ ૫ ॥ યસ્યેતિ નામમંત્ર ॥ પ્રધાનવાક્યોપયોગકૃતતોષા ॥ વિજયા કુરૂતે જનહિત ॥ મિતિ ચ નુતા નમત તં શાંતિમ્ ॥ ૬ ॥ ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ ॥ વિજયે સુજયે પરાપરૈરજિતે ॥ અપરાજિતે જગત્યાં ॥ જયતીતિજયાવહે ભવતિ ॥ ૭ ॥ સર્વસ્યાપિ ચ સંઘસ્ય ॥ ભદ્રકલ્યાણ મંગલ પ્રદદે ॥ સાધૂનાં ચ સદા શિવ–સુતુષ્ટિ પુષ્ટિપ્રદે જીયાઃ ॥ ૮ ॥ ભવ્યાનાં કૃત સિદ્ધે ॥ નિર્વૃત્તિનિર્વાણજનનિ સત્વાનામ્ ॥ અભયપ્રદાનનિરતે ॥ નમોઽસ્તુ સ્વસ્તિપ્રદે તુભ્યમ્ ॥ ૯ ॥ ભક્તાનાં જંતૂનાં ॥ શુભાવહે નિત્યમુદ્યતે દેવિ ॥ સમ્યગ્દ્રષ્ટિનાં ધૃતિ–રતિ

મતિ બુદ્ધિ પ્રદાનાય ॥ ૧૦ ॥ જિનશાસનનિરતાનાં ॥ શાંતિનતાનાં ચ જગતિ જનતાનામ્ ॥ શ્રીસંપત્કીર્ત્તિ યશો ॥ વર્દ્ધનિ જય દેવિ વિજયસ્વ ॥ ૧૧ ॥ સલિલાનલ વિષ-વિષધર ॥ દુષ્ટગ્રહરાજરોગરણભયતઃ ॥ રાક્ષસરિપુગણ મારી ॥ ચૌરેતિશ્વાપદાદિભ્યઃ ॥ ૧૨ ॥ અથ રક્ષ રક્ષ સુશિવ ॥ કુરૂ કુરૂ શાંતિં ચ કુરૂ કુરૂ સદેતિ ॥ તુષ્ટિં કુરૂ કુરૂ પુષ્ટિ ॥ કુરૂ કુરૂ સ્વસ્તિ ચ કુરૂ કુરૂ ત્વમ્ ॥ ૧૩ ॥ ભગવતિ ગુણવતિ શિવશાતિ ॥ તુષ્ટિ પુષ્ટિ સ્વસ્તીહ કુરૂ કુરૂ જનાનામ્ ॥ ઓમિતિ નમો નમો હ્રાં હ્રીં હ્રૂં હ્રૂઃ ॥ યઃ ક્ષઃ હ્રીં ફુટ ફુટ સ્વાહા ॥ ૧૪ ॥ એવ યન્નામાક્ષર ॥ પુરસ્સરં સ સ્તુતા જયાદેવી ॥ કુરૂતે શાંતિ નમતાં ॥ નમો નમઃ શાંતયે તસ્મૈ ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ પૂર્વ સૂરિદર્શિત ॥ મ ત્રપદવિદર્ભિતઃ સ્તવઃ શાંતેઃ ॥ સલિલાદિભય વિનાશી ॥ શાંત્યાદિકરશ્ચ ભક્તિમતામ્ ॥ ૧૬ ॥ યશ્ચૈન પઠતિ સદા ॥ શ્રૃણોતિ ભાવયતિ વા યથાયોગમ્ ॥ સહિ શાંતિપદં યાયાત્ ॥ સૂરિઃ શ્રીમાનદેવશ્ચ ॥ ૧૭ ॥ ઉપસર્ગાઃ ક્ષય યાતિ ॥ છિદ્યન્તે વિઘ્નવલ્લયઃ ॥ મનઃ પ્રસન્નતામેતિ ॥ પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥ ૧૮ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં ॥ સર્વ કલ્યાણ

કારણમ્ ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં ॥ જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ૧૯ ॥

(સર્વ જણે કાઉસ્સગ્ગ પારી એક જણ પ્રગટ લોગસ્સ કહે તે નીચે પ્રમાણે.—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો । વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નીસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ । ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ॥ ઇચ્છ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉ ॥ ઇરિયાવહિયાએ, વિરાહણાએ ॥ ગમણાગમણે ॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે ॥ ઓસા ઉત્તિંગ પણગદગમટ્ટી મક્કડા સતાણા સંકમણે ॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ॥ એગિંદિયા બેઇંદિયા ॥ તેઇંદિયા ચઉરિંદિયા પંચિંદિયા અભિહયા વત્તિયા લેસિયા ॥ સંઘાઇયા સંઘટ્ટિયા પરિયાવિયા ॥ કિલામિયા ઉદ્દવિયા ॥ ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિયા જીવિયાઓ વવરોવિયા ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણ ॥ પાયછિત્ત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણઠ્ઠાએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અગ સં-

ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(પછી એક લોગસ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નીચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા

મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥

ચઉક્કસાય પડિમલ્લૂલ્લૂરણુ દુજ્જય મયણુ બાણુ મુસુમુરણુ ॥ સરસ પિઅંગુ વન્નુ ગય ગામિઉ જયઉ પાસુ ભુવણત્તય સામિઉ ॥ ૧ ॥ જસુ તણુ કંતિ કડપ્પ સિણિદ્ધઉ ॥ સોહઇ ફણિ મણિ કિરણાલિદ્ધઉ ॥ નં નવ જલહર તડિલ્લયલ છિઉ ॥ સો જિણુ પાસુ પયચ્છઉ વંછિઉ ॥ ૨ ॥

॥ નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં પુરિસવરપુંડરીઆણં પુરિસવર ગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગ પજ્જો-

અગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં, મગ્ગ-દયાણં, સરણદયાણં ॥ બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મ-દયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસાર-હીણં, ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિ-હયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં, તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં મુત્તાણં, મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં ॥ સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત મક્ખ-ય-મવ્વાબાહમપુણરાવિત્તિ ॥ સિદ્ધિગઇનામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતી ણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઇં તાઇં વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં ॥ ૧ ॥

(ખમાસમણુ એક દઇને)

જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સ-

વ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥૨॥

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ ॥

ઉવસગ્ગહરં પાસં ॥ પાસંવંદામિ કમ્મઘણમુક્કં ॥ વિસહર વિસનિન્નાસં ॥ મંગલ કલ્લાણ આવાસં ॥ ૧ ॥ વિસહર ફુલિંગમંતં ॥ કંઠે ધારેઇ જો સયામણુઓ ॥ તસ્સ ગહરોગમારી ॥ દુટ્ઠજરાજંતિ ઉવસામં ॥ ૨ ॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો ॥ તુજ્ઝ પણામોવિ બહુફલો હોઇ ॥ નરતિરિએસુવિ જીવા ॥ પાવંતિ ન દુઃખદોગચ્ચં ॥ ૩ ॥ તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે ॥ ચિંતામણિ કપ્પપાયવબ્ભહિએ ॥ પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, ॥ જીવા અયરામરં ઠાણં ॥ ૪ ॥ ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ॥ ભત્તિબ્ભરનિબ્ભરેણહિઅએણ ॥ તાદેવ દિજ્જ બોહિં ॥ ભવે ભવે પાસ જિણચંદ ॥ ૫ ॥

જયવીઅરાય જગગુરૂ ॥ હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં ॥ ભવનિવ્વેઓ મગ્ગા-ણુસારિઆ ઇટ્ઠફલસિદ્ધિ ॥ ૧ ॥ લોગવિરૂદ્ધચ્ચાઓ ॥ ગુરૂજણપૂઆ પરથ્થકરણં ચ ॥ સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ સેવણા આભવમખંડા ॥૨॥ વારિજ્જઇ જઇવિનિઆ-ણ બંધણં

વીઅરાય તુહ સમએ ॥ તહવિ મમ હુજ્જ સેવા ॥ ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણું ॥ ૩ ॥ દુખ્ખખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઓ ॥ સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ ॥ સંપજ્જઉ મહ એઅં ॥ તુહ નાણુ પણામ કરણેણં ॥ ૫ ॥ સર્વ મંગલમાંગલ્યં ॥ સર્વ કલ્યાણ કારણમ્ ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં ॥ જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ॥ મુહપત્તિ પડિલેહું ॥ ઇચ્છં ॥ એમ કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયક પારૂં ॥ યથાશક્તિ (ઇચ્છં) ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયક પાર્યું. તહત્તિ ॥

(પછી કટાસણા ઉપર જમણો હાથ મૂકવો. અને એક નવકાર ગણી પછી સામાયક પારવાની ગાથા કહેવી. તે નીચે પ્રમાણે—)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

સામાઇય વયજુત્તો ॥ જાવ મણે હોઇ નિયમ સંજુત્તો ॥ છિન્નઇ અસુહં કમ્મં ॥ સામાઇય જત્તિઆ વારા ॥ ૧ ॥ સામાઇઅંમિઉ કએ ॥ સમણો ઇવ સાવઓ હવઇ જમ્હા ॥ એએણ કારણેણં ॥ બહુસો સામાઇઅં કુજ્જા ॥૨॥ સામાયિક વિધિએ લીધું, વિધિએ પાર્યું ॥ વિધિ કરતાં જે કોઇ અવિધિ હુઓ હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાયે કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના મળી બત્રીશ દોષમાં જે કોઇ પાપ દોષ લાગ્યો હોય, તે સર્વે મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિદુક્કડ ॥

॥ ઇતિ સામાયિક પારવાની વિધિ. ॥

॥ ઇતિ શ્રી ॥

॥ દેવસી પ્રતિક્રમણ વિધિસહિત. ॥

॥ પાક્ષિક પ્રતિક્રમણ ॥

॥ વિધિ સહિત. ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ? ઇચ્છં ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥ ગમણાગમણે ॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસાઉત્તિંગ, પણગદગ–મટ્ટીમક્કડા–સંતાણા–સંકમણે ॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં

કમ્માણું નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણું, નિસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું, જંભાઇએણું ॥ ઉડ્ડુએણું, વાયનિસ્સગ્ગેણું ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલ સચાલેહિં સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ, ભગવંતાણું, નમુક્કારેણુ ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણું મોણેણું ઝાણેણું અપ્પાણું વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ કરવો પછી પારીને—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ચઉવિસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે, સંભવ મભિણંદણ ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહ સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સિઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલમણંત ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિ-

સુવ્વયં નમિ જિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરુગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

પછી ખમાસમણ દેઇને ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. અંગની પડિલેહણના પચ્ચાસ બોલ સાથે. પછી ખમાસમણ દઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક સંદિસાહું ? ઇચ્છં. વળી ખમાસમણ દઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક ઠાઉં ? ઇચ્છં કહી બે હાથ જોડીને નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ

સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોજી.

(વડીલ ન હોય તો પોતે કહે)

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! બેસણે સંદિસાહુ ? ઇચ્છં. ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! બેસણે ઠાઉં ? ઇચ્છં. ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય સંદિસાહું ? ઇચ્છં. ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ

નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સજ્ઝાય કરૂં? ઇચ્છં. પછી બે હાથ જોડી ત્રણ નવકાર ગણવા.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(આ નવકાર ત્રણ વખત ગણવા.)

(પછી પાણી વાવર્યું હોય તો મુહપત્તિ પડિલેહવી અને આહાર વાવર્યો હોય, તો વાંદણાં બે વખત દેવાં તે નીચે પ્રમાણે—)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં, કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે ॥ દિવસો વઇક્કંતો? જત્તા ભે ॥ જાવણિજ્જં ચ ભે, ખામેમિ ખમાસમણો ॥ દેવસિઅં વઇક્કમં, [2]આવસિઆએ, પડિક્કમામિ ખ-

---

૧ વાંદણા બે વાર દેવા ૨ બીજે વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

માસમણાણું, દેવસિઆએ, આસાયણાણે તિત્તીસ-ન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ, મણ દુક્કડાએ, વય દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, મા-યાએ, લોભાએ, સવ્વ કાલિઆએ, સવ્વ મિચ્છોવ-યારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પચ્ચખ્ખાણનો આદેશ દેશોજી.

૧ તિવિહાર ઉપવાસ, આંબેલ, નિવી, એકા-સણુ, બેસણુ, કર્યું હોય તો.—પાણહાર—

દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ, અન્નત્થણા ભોગે-ણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણ, સવ્વસમાહિવ-ત્તિયાગારેણું, વોસિરે.

૨ બિલકુલ પાણી ન પીવું હોય તો—ચઉવ્વિહાર.

દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ, ચઉવ્વિહંપિ આહા-રં અસણું, પાણ, ખાઇમ, સાઇમં, અન્નત્થણા ભો-

ગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ વત્તિયાગારેણં, વોસિરે.

૩ ફક્ત પાણી પીવું હોય તો–તિવિહાર.

દિવસ ચરિમં પચ્ચક્ખાઇ, તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ વત્તિયાગારેણં વોસિરે.

૪ પાણી અને મુખવાસની છૂટ રાખવી હોય તો–દુવિહાર.

દિવસ ચરિમં પચ્ચક્ખાઇ, દુવિહિંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં, અન્નત્થભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ વત્તિયાગારેણં વોસિરે.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ચૈત્યવંદન કરૂં? ઇચ્છં કહી સકલાઽર્હત્ કહેવા.

॥ ચૈત્યવંદન ॥

॥ સકલાર્હત્પ્રતિષ્ઠાન-મધિષ્ઠાનં શિવશ્રિયઃ॥ ભૂર્ભુવઃસ્વસ્ત્રયીશાન-માર્હન્ત્યં પ્રણિદધ્મહે ॥ ૧ ॥ નામાકૃતિદ્રવ્યભાવૈઃ પુનતસ્ત્રિજગજ્જનં ॥ ક્ષેત્રે કાલે ચ સર્વસ્મિન્નર્હતઃ સમુપાસ્મહે ॥ ૨ ॥ આદિમં પૃથિવિનાથ-માદિમં નિષ્પરિગ્રહં ॥ આદિમં તિર્થનાથં ચ, ઋષભસ્વામિન સ્તુમઃ ॥ ૩ ॥ અર્હંત મજિતં વિશ્વ-કમલાકર ભાસ્કરં ॥ અમ્લાનકેવલાદર્શ-સંક્રાતજગતં સ્તુવે ॥ ૪ ॥ વિશ્વભવ્યજનારામકુલ્યાતુલ્યા જયંતુ તાઃ ॥ દેશનાસમયે વાચઃ, શ્રીસંભવજગત્પતેઃ ॥ ૫ ॥ અનેકાંતમતાંભોધિ-સમુલ્લાસનચદ્રમાઃ ॥ દદ્યાદમદમાનંદં, ભગવાનભિનંદનઃ ॥ ૬ ॥ દ્યુમતિકરીટ શાણાગ્રો-ત્તેજિતાંધ્રિનખાવલિઃ ॥ ભગવાન્ સુમતિસ્વામિ, તનોત્વભિમતાનિ વઃ ॥ ૭ ॥ પદ્મપ્રભપ્રભોર્દેહ-ભાસઃ પુષ્ણંતુ વઃ શ્રિય ॥ અ તરંગારિમથને, કોપાટોપાદિવારૂણાઃ ॥ ૮ ॥ શ્રી સુપાર્શ્વજિનેદ્રાય, મહેદ્રમહિતાધ્રયે ॥ નમશ્ચતુર્વર્ણસ ઘ,ગગનાભોગ ભાસ્વતે ॥ ૯ ॥ ચંદ્રપ્રભપ્રભોશ્ચદ્ર, મરિચિનિચયોજ્જ-

વલા ॥ મૂર્ત્તિર્મૂર્તસીતધ્યાનં, નિર્મિતેવ શ્રિયેઽસ્તુ વઃ ॥ ૧૦ ॥ કરામલકવદ્વિશ્વં, કલયન્ કેવલશ્રિયા ॥ અચિંત્ય મહાત્મ્યનિધિઃ, સુવિધિર્બોધયેઽસ્તુ વઃ ॥ ૧૧ ॥ સત્ત્વાનાં પરમાનંદ–કંદોદ્ભેદનવાંબુદઃ ॥ સ્યાદ્વાદામૃતનિસ્યંદી, શીતલઃ પાતુ વો જિનઃ ॥૧૨॥ ભવરોગાઽર્ત્ત જંતૂના–મગદંકારદર્શનઃ ॥ નિઃ શ્રેયસશ્રીરમણઃ, શ્રેયાંસ શ્રેયસેઽસ્તુ વઃ ॥ ૧૩ ॥ વિશ્વોપકારકીભૂત–તીર્થકૃતકર્મનિર્મિતિઃ ॥ સુરાઽસુરનરૈઃ પૂજ્યો, વાસુપૂજ્યઃ પુનાતુ વઃ ॥ ૧૪ ॥ વિમલ સ્વામિનો વાચઃ કતકક્ષોદસોદરાઃ ॥ જયંતિ ત્રિજગચ્ચેતો, જલનૈર્મલ્યહેતવઃ ॥ ૧૫ ॥ સ્વયંભૂરમણસ્પર્દ્ધિ–કરૂણારસવારિણા ॥ અનંતજિદનં તાં વઃ, પ્રયચ્છતુ સુખશ્રિયં ॥ ૧૬ ॥ કલ્પદ્રુમસધર્મ્માણ, મિષ્ટ પ્રાપ્તૌ શરીરિણાં ॥ ચતુર્દ્ધ ધર્મ્મદેષ્ટારં, ધર્મ્મનાથમુપાસ્મહે ॥ ૧૭ ॥ સુધાસોદરવાગ્જ્યોત્સ્ના, નિર્મલીકૃતદીઙ્ગમુખઃ ॥ મૃગલક્ષ્મા તમઃશાંત્યૈ, શાંતિનાથ જિનોઽસ્તુ વઃ ॥ ૧૮ ॥ કુંથુનાથો ભગવાન્, સનાથોતિશયર્દ્ધિભિઃ ॥ સુરાસુરનૃનાથાના–મેકનાથોઽસ્તુ

વઃ શ્રિયે ॥ ૧૯ ॥ અરનાથસ્તુ ભગવાં, શ્ચતુર્થારનભોરવિઃ ॥ ચતુર્થપુરૂષાર્થશ્રી-વિલાસં વિતનોતુ વઃ ॥ ૨૦ ॥ સુરાઽસુરનરાધિશ, મયુર નવવારિદં ॥ કર્મદ્રૂન્મૂલને હસ્તિ, મલ્લં મલ્લિમભિષ્ટુમઃ ॥ ૨૧ ॥ જગન્મહામોહનિદ્રા, પ્રત્યૂષસમયોપમં ॥ મુનિસુવ્રતનાથસ્ય, દેશનાવચનં સ્તુમઃ ॥ ૨૨ ॥ લુઠંતો નમતાં મૂર્દ્નિ, નિર્મલી કારકરાણું ॥ વારિપ્લવાઇવ નમેઃ, પાંતુ પાદનખાંશવઃ ॥ ૨૩ ॥ યદુવંશસમુદ્રેંદુઃ, કર્મકક્ષહુતાશનઃ ॥ અરિષ્ટનેમિર્ભગવાન્, ભૂયોદ્વોઽરિષ્ટનાશનઃ ॥ ૨૪ ॥ કમઠે ધરણે દ્રે ચ, સ્વોચિતં કર્મ કુર્વતિ ॥ પ્રભુસ્તુલ્યમનોવૃત્તિઃ, પાર્શ્વનાથઃ શ્રિયેઽસ્તુવઃ ॥ ૨૫ ॥ શ્રીમતે વીરનાથાય, સનાથાયાદ્ભુત શ્રિયા, મહાનંદસરોરાજ—મરાલાયાર્હતે નમઃ ॥ ૨૬ ॥ કૃતાપરાધેપિજને, કૃપામંથરતારયોઃ ॥ ઇપદ્બાષ્પાર્દ્રયોર્ભદ્રં, શ્રી વીર જિનનેત્રયોઃ ॥ ૨૭ ॥ જયતિ વિજિતાન્યતેજાઃ, સુરાઽસુરાધીશસેવિતઃ શ્રીમાન્ ॥ વિમલસ્ત્રાસવિરહિત,—સ્ત્રિભુવનચૂડામણિર્ભગવાન્॥૨૮॥ વીરઃ સર્વ સુરાઽસુરેંદ્ર મહિતો, વીરં બુધાઃ સં-

શ્રિતાઃ, વીરેણાભિહતઃ સ્વકર્મનિચયો, વીરાય નિત્યં નમઃ ॥ વીરાત્તીર્થમિદં પ્રવૃત્તમતુલં વિરસ્ય ઘોરં તપો, વીરે શ્રી ધૃતિ કીર્તિ કાંતિ નિચયઃ શ્રી વીર-ભદ્રં દિશઃ ॥ ૨૯ ॥ અવનિતલગતાનાં, કૃત્રિમાઽકૃત્રિમાનાં, વરભુવનગતાનાં દિવ્ય વૈમાનિકાનાં ॥ ઇહ મનુજ કૃતાનાં દેવરાજાર્ચિતાનાં ॥ જિનવર ભુવનાનાં ભાવતોઽહંનમામિ ॥ ૩૦ ॥ સર્વેષાં વેધસામાદ્ય-માદિમં પરમેષ્ટિનં ॥ દેવાધિદેવં સર્વજ્ઞં, શ્રી વીરં પ્રણિદધ્મહે ॥૩૧॥ દેવોઽનેક ભવાર્જિતો ર્જિત-મહાપાપપ્રદીપાનલો, દેવઃ સિદ્ધિ વધુવિશાલહૃદયાઽલંકાર હારોપમઃ ॥ દેવોઽષ્ટાદશદોષસિંધુરઘટાનિર્ભેદપંચાનનો, ભવ્યાનાંવિદધાતુ વાંછિતફલં શ્રી વીત રાગોજિનઃ ॥ ૩૨ ॥ ખ્યાતોઽષ્ટાપદપર્વતોગજપદઃ સમ્મેત શૈલાભિધઃ, શ્રીમાન્ રૈવતકઃ પ્રસિદ્ધમહિમા શત્રુંજયો મંડપઃ॥ વૈભારઃ કનકાચલોઽર્બુદગિરિઃ શ્રી ચિત્ર કુટાદય-સ્તત્ર શ્રી ઋષભાદયોજિનવરાઃ કુર્વંતુ વો મંગલં ॥ ૩૩ ॥ ઇતિ ॥

જંકિંચિ નામતિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે

લોએ ॥ જાઈં જિણબિંબાઇં, તાઇં સવ્વાઈં વંદામિ.

॥ નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિત્થયરાણં, સયસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવરગંધહત્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણ ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં ॥ બોહિદયાણ ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણ, ધમ્મદેસિયાણ, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણં દંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણ-જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણ બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણ ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણ ॥ સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત મક્ખય-મવ્વાબાહમપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ, નામધેયં, ઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિણાણ જિઅભયાણં, ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા, જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

(પછી ચરવલો હોય તો ઉભા થઇને, અને ન હોય તો બેસીને, અરિહંત ચેઇઆણં કહે.)

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ, પૂઅણવત્તિઆએ ॥ સક્કારવત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વડ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ્સગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમૂચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહીને થોય કહેવી.)

સ્નાતસ્યા પ્રતિમસ્ય મેરૂ શિખરે, શચ્યા વિભોઃ શૈશવે ॥ રૂપાલોકન વિસ્મયાહૃત રસ, ભ્રાંત્યા ભ્રમચ્ચક્ષુષા ॥ ઉન્મૃષ્ટં નયનપ્રભાધવલિતં, ક્ષીરોદકાશંકયા ॥ વક્ત્રંયસ્ય પુનઃ પુનઃ સજયતિ, શ્રી વર્દ્ધમાનો જિનઃ ॥ ૧ ॥ પછી—

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવમભિણંદણ ચ સુમઇ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે॥ ૨ ॥ સુવિહિ ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલમણતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવ મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥૧॥ વંદણ વત્તિઆએ ॥ પૂઅણ વત્તિઆએ સક્કાર વત્તિઆએ ॥ સમ્માણ વત્તિઆએ ॥ બોહિલાભ વત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધીઇએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણ ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમૂચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવ માઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી બીજી થોય કહેવી તે.—)

હંસાંસાહતપદ્મરેણુકપિશક્ષીરાર્ણવાંભોભૃતૈઃ કું-ભૈરપ્સરસાં પયોધરભર પ્રસ્પર્દ્ધિભિઃ કાચનૈઃ ॥ યેષાં મ દરરત્નશૈલશિખરે જન્માભિષેકઃ કૃતઃ ॥ સર્વૈઃ સર્વ સુરાસુરેશ્વરગણૈસ્તેપાનતોઽહં ક્રમાન્ ॥ ૨ ॥ પછી—

પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે, ધાયઇ સંડે અ જંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવય વિદેહે, ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥૧॥ તમ તિમિર પડલવિદ્ધંસણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિ-અસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડીઅ મોહજાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઈ જરામરણસોગપણાસણસ્સ, કલ્લાણ પુ-ખ્ખલવિસાલસુહાવહસ્સ ॥ કો દેવદાણવનરિંદગણ-ચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમ્મસ્સ સારમુવલપ્ભ કરે પમાયં ॥ ૩ ॥ સિદ્ધે ભો પયયો ણમો જિણમએ નંદી સયા સંજમે ॥ દેવ નાગસુવન્નકિન્નરગણસ્સપ્પભુઅ ભાવ-ચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇટ્ઠિઓ જગમિણં તેલુક્ક-મચ્ચાસુર ॥ ધમ્મો વઢ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ॥ ધમ્મુત્તરં વઢ્ઢઉ ॥ ૪ ॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ ॥ પૂઅણ વત્તિઆએ ॥ સક્કાર

વત્તિઆએ ॥ સમ્માણ વત્તિઆએ ॥ બોહિલાભ વત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઇએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારીને ત્રીજી થોય કહેવી તેઃ—)

અર્હદ્વક્ત્રપ્રસૂતં ગણધરરચિતં દ્વાદશાંગં વિશાલં ॥ ચિત્રં બહ્વર્થયુક્તં મુનિગણ વૃષભૈર્ધારિતં બુદ્ધિ મદ્ભિઃ ॥ મોક્ષાગ્રદ્વારભૂતં વ્રતચરણફલં જ્ઞેયભાવ

પ્રદીપં ॥ ભક્ત્યા નિત્યં પ્રપદ્યે શ્રુતમહમખિલં સર્વ લોકૈકસારમ્ ॥ ૩ ॥ પછી—

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરંપર ગયાણં ॥ લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ જો દેવાણ વિદેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમંસંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવરવસહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ ॥ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિંત સેલ સિહરે ॥ દિખ્ખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥ ૪ ॥ ચત્તારિ અટ્ઠ દસ દોય ॥ વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠ નિટ્ઠઅટ્ઠા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

વેયાવચ્ચગરાણ, સંતિગરાણં, સમ્મદિટ્ઠિ સમાહિગરાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ.

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણ, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમૂચ્છાએ, ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગ-

સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પારીને ચોથી થોય નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહીને કહેવી તેઃ—)

નિષ્પંકવ્યોમનીલ દ્યુતિમલસદૃશં બાલચંદ્રાભદંષ્ટ્રં ॥ મત્તં ઘંટારવેણ પ્રસુતમદજલં પૂરયંતં સમંતાત્ ॥ આરૂઢો દિવ્યનાગં વિચરતિ ગગને કામદઃ કામરૂપી ॥ યક્ષઃ સર્વાનુભૂતિર્દિશતુ મમ સદા સર્વ કાર્યેષુ સિદ્ધિં ॥ ૪ ॥

(પછી બેસીને)

॥ નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિત્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવર ગંધહત્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં લોગ-

નાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગ પજ્જો-અગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગ-દયાણં, સરણદયાણં ॥ બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મ-દયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસાર-હીણં, ધમ્મવરચાઉર તચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિ-હયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં, જાવયાણં, તિન્નાણં, તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં, બોહયાણં, મુત્તાણં, મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વ દરિસીણં ॥ સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત મખ્ખ-ય-મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ ॥ સિદ્ધિગઇનામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિ ણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ? વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ભગવાન્ હં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ, આચાર્ય હં ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઉપાધ્યાયહં ઇચ્છામિખમાસમણો ! વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. સર્વ સાધુભ્યઃ ॥ પછી—

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિ પ્રતિક્રમણે ઠાઉં ? ઇચ્છં. કહી જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર થાપીને પછી—

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ, દુપ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, ॥ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(પછી ઉભા થઇને અથવા બેસીને કરેમિભંતે કહે તે નીચે પ્રમાણેઃ—

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

(પછી ઇચ્છામિ ઠામિ કહી)

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે દેવસિઓ,

અઇઆરો કઓ ॥ કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ ઉ-સ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અ-સાવગ પાઉગ્ગો. નાણે દસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણ, ચઉન્હ કસાયાણં, પંચન્હ-મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણં ॥ ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં ॥ બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ ॥ જં ખડિઅ, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ પછી—

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણ નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ પછી—

અન્નથ્થ ઉસસિએણ, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ્સગ્ગેણ ॥ ભમલિએ પિત્તમૂચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અગ સં-ચાલેહિ, સુહુમેહિ ખેલ સચાલેહિ, સુહુમેહિં દિટ્ઠિ-સ ચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિ આગારેહિ ॥ અ-ભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એમ કહી અતિચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી પારીને—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરુગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥
સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી બેસીને ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી ને વાંદણા બે દેવા તે —)

[૧]ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં, કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે ॥ દિવસો વઇક્કંતો ? જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે, ખામેમિ ખમાસમણો ॥ દેવસિઅં વઇક્કમ્મં, [૨]આવસિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ, આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ દુક્કડાએ, વય દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ કાલિઆએ, સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

---

૧ વાંદણા બે વાર દેવા ૨ બીજે વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

(પછી ઉભા થઇને:—)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅં આલોઉં ? ઇચ્છં, આલોએમિ. જો મે દેવસિઓ, અઇઆરો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગપાઉગો. નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હં કસાયાણં, પંચન્હ—મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

(પછી હાથ જોડીને.—)

સાત લાખ પૃથ્વિકાય, સાત લાખ અપકાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશલાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય, ચઉદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય, બે લાખ બેઇંદ્રીય, બે લાખ તેઇંદ્રીય, બે લાખ ચૌરિંદ્રીય, ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેદ્રિય, ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એ-

વંકારે ચોરાશી લાખ જીવાયોનિમાંહિ માહારે જીવે જે કોઇ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યો હોય, તે સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

(પછી અઢાર પાપસ્થાનક કહેવા.—)

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ અગ્યારમે દ્વેશ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિ અરતિ, સોલમે પરપરિવાદ, સત્તરમે માયા મૃષાવાદ, અઢારમે મિથ્યાત્વશલ્ય. એ અઢાર પાપસ્થાનક માંહિ માહારે જીવે જે કોઇ પાપ સેવ્યુ હોય, સેવરાવ્યું હોય સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યું હોય, તે સર્વે મને, વચને, કાયાયે કરી તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં. (પછી—)

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઇચ્છં. તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

(પછી જમણો ઢીંચણ ઉંચો કરીને નિચે પ્રમાણે.)
(પ્રથમ નવકાર, પછી કરેમિભંતે, પછી ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, કહીને વંદિત્તુ કહેવું.)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

કરેમિભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચ-ક્ખામિ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિ-વિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, જો મેં દેવસિઓ, અઇ-આરો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિ-ચ્ચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ પાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામા-

ઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હં કસાયાણં, પંચન્હં મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ, જંખંડિઅં, જંવિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહુ અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉ ॥ સાવગ ધમ્માઇઆરસ્સ ॥ ૧ ॥ જો મે વયાઇઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જંબદ્ધ મિદિએહિં ॥ ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥ ઠાણે ચ કમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓગે ॥ પડિક્કમે દેસિઅ સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કખ વિગિચ્છા ॥ પસંસ તહ સ થવો કુલિગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સ ઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વ ॥ ૬ ॥ છક્કાયસમારંભે ॥ પયણેઅ પયાવણે અ જે દોસા, ॥ અત્તટ્ઠાય

પરકો ॥ ઉભયકો ચેવ તં નિંદે ॥ ૭ ॥ પંચણ્હ મણુ-
વ્વયાણં ॥ ગુણવ્વયાણં ચ તિણ્હ મઇયારે ॥ સિક્ખા-
ણં ચ ચઉણ્હં ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૮ ॥ પઢમે
અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પાણાઇવાય વિરઇઓ ॥ આય-
રિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૯ ॥ વહ
બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ પ-
ઢમ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૦ ॥
બીએ અણુવ્વયંમિ ॥ પરિથુલગ અલિઅવયણ વિર-
ઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસં-
ગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સદારે ॥ મોસુવએસે અ
કુડલેહે અ ॥ બીઅ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં
સવ્વં ॥ ૧૨ ॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પરદવ્વ
હરણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય
પ્પસંગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડપ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિ-
રૂદ્ધગમણે અ ॥ કુડતુલકુડમાણે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં
સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ ॥ નિચ્ચં પર-
દારગમણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ-
પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥
અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થવયસ્સઇ-

આરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૬॥ ઇત્તો અણુવ્વ-
એ પંચમમ્મિ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થંમિ ॥ પરિમાણ
પરિચ્છેએ ॥ ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૭॥ ધણ ધન્ન-
ખિત્ત વત્થુ ॥ રૂપ્પસુવન્ને અ કુવિઅ-પરિમાણે ॥
દુપએ ચઉપ્પયંમિ ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૮ ॥
ગમણસ્સઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉઢ્ઢં અહે અ તિ-
રિઅં ચ ॥ વુઢ્ઢિ સઇ અ તરદ્ધા ॥ પઢમંમિ ગુણવ્વએ
નિંદે ॥ ૧૯ ॥ મજ્જંમિ અ મ સંમિ અ ॥ પુપ્ફે અ
ફલે અ ગ ધમલ્લે અ ॥ ઉવભોગે પરિભોગે ॥ બીઅં-
મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૦ ॥ સચ્ચિત્તે પડિબધ્ધે ॥
અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ॥ તુચ્છોસહિ-ભખ્ખ-
ણયા ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વ ॥૨૧॥ ઇંગાલી વણ
સાડી ॥ ભાડી ફોડી સુવજ્જએ કમ્મં ॥ વાણિજ્જં
ચેવય દંત ॥ લખ્ખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસયં ॥ ૨૨ ॥
એવ ખુ જ તપિલ્લણ ॥ કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવદા-
ણં ॥ સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઇપોસં ચ વજ્જિ-
જ્જા ॥ ૨૩ ॥ સથ્થગ્ગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કઠ્ઠે મ ત
મુલ ભેસજ્જે ॥ દિન્ને દવાવિએ વા ॥ પડિક્કમે દેસિઅં
સવ્વ ॥ ૨૪ ॥ ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ રૂવ

રસ ગંધે ॥ વથ્થાસણ આભરણે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુક્કુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગ અઇરિત્તે ॥ દંડંમિ અણઠ્ઠાએ ॥ તઇઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અ-ણવઠ્ઠાણે તહા સઇ વિહૂણે ॥ સામાઇઅ વિતહ કએ ॥ પઢમે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગલખ્ખેવે ॥ દેશાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથ્થારૂચ્ચારવિહી ॥ પ-માય તહ ચેવ ભોયણાભોએ ॥ પોસહવિહિવિવરી-એ ॥ તઇએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચિત્તે નિખ્ખિવણે ॥ પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલા-ઇક્કમદાણે ॥ ચઉથ્થે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥ સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ ॥ જામે અસ્સંજએસુ અણુકંપા ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥ સાહૂસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુત્તેસુ ॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૨ ॥ ઇહલોએ પરલોએ ॥ જી-વિઅ મરણે અ આસંસપઓગે ॥ પંચવિહો અઇઆ-રો ॥ મામજ્ઝં હુજ્જ મરણંતે ॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇ-

અસ્સ ॥ પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥ મણુસા મા-
ણુસિઅસ્સ ॥ સવ્વસ્સ વયાઇઆરસ્સ ॥૩૪॥ વંદણ-
વયસિખ્ખાગારવેસુ ॥ સન્ન કસાયદંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ
અ સમઇસુ અ ॥ જો અઇઆરો અ તં નિંદે ॥ ૩૫ ॥
સમ્મદિટ્ઠિ જીવો ॥ જઇવિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ ॥
અપ્પો સિ હોઇ બંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ ॥
॥ ૩૬ ॥ તંપિ હુ સપડિક્કમણં ॥ સપરિઆવં સઉત્તર-
ગુણં ચ ॥ ખિપ્પં ઉવસામેઇ ॥ વાહિવ્વ સુસિખ્ખિ-
ઓ વિજ્જો ॥ ૩૭ ॥ જહાવિસં કુટ્ઠગયં ॥ મંત મૂલ
વિસારયા ॥ વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ
નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥ એવં અટ્ઠવિહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ
સમજ્જિઅં ॥ આલોઅતો અ નિંદંતો ॥ ખિપ્પં હ-
ણઇ સુસાવઓ ॥ ૩૯ ॥ કયપાવો વિ મણુસ્સો ॥
આલોઇય નિંદિઅ ગુરૂસગાસે ॥ હોઇ અઇરેગ લહુઓ ॥
ઓહરિઅ ભરૂવ્વ ભારવહો ॥ ૪૦ ॥ આવસ્સએણ એ
એણ ॥ સાવઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ ॥ દુખ્ખાણ-
મંત કીરિઅ ॥ કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥ ૪૧ ॥ આ-
લોઅણા બહુવિહા ॥ નય સંભરિઆ પડિક્કમણકાલે
મૂલગુણ ઉત્તર ગુણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૨॥

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિ પન્નત્તસ્સ ॥ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવંતિ ચેઇઆઇં ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઇં તાઇં વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં ॥૪૪॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥ ૪૫ ॥ ચિરસંચિય પાવપણાસણીઇ ॥ ભવ સય સહસ્સ મહણીએ ॥ ચઉવીસજિણ વિણિગ્ગય કહાઇ ॥ વોલંતુ મે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મદિઠ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણમકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ ભૂએસુ ॥ વેરં મજ્ઝં ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવં મહં આલોઇઅ ॥ નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥ પછી—

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહીઆએ મથ્થએણ વંદામિ. દેવસિય આલોઇઅ પડિક્કંતા. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પખ્ખિ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી.

(પછી વાંદણા બે દેવા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં, કાય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણ બહુસુભેણ, ભે પખ્ખો વઇક્કંતો ? ॥ જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ? ॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! પખ્ખિઅં વઇક્કમં ॥ [1]આવસ્સિઆએ પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં પખ્ખિઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણદુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, ॥ સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

---

[1] બીજે વાંદણે આવસ્સિઆએ પદ ન કહેવું.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સંબુદ્ધા ખામણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓહં અબ્ભિંતર પક્ખિઅં ખામેઉં? ઇચ્છં, ખામેમિ પક્ખિઅં. પન્નરસ દિવસાણં, પનરંસ રાઇઆણં, જંકિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં,ભત્તે પાણે, વિણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જંકિંચિ મજઝ વિણય–પરિહીણં સુહુમંવા બાયરં વા, તુબ્ભેજાણહ, અહં ન જાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. પછી—

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! પક્ખિઅં આલોઉં? ઇચ્છં. આલોએમિ જો મે પક્ખિઓ અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણુસિઓ ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ તિન્હં ગુત્તિણં, ચઉન્હં કસાયાણં, પંચન્હ મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉન્હં સિક્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પખ્ખિ અતિચાર આલોઉં ? ઇચ્છં. એમ કહી પાક્ષિક અતિચાર કહેવા, તે નિચે પ્રમાણે.—

॥ પાક્ષિક અતિચાર ॥

॥ નાણંમિ દંસણંમિ અ, ચરણંમિ તવંમિ તહય વિરયંમિ ॥ આયરણં આયારો, ઇઅ એસો પંચહા ભણિએ ॥ ૧ ॥ જ્ઞાનાચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રાચાર, તપાચાર, વીર્યાચાર. એ પંચવિધ આચાર-માંહિ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસ માંહિ સુક્ષ્મ બાદર, જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય ॥ તે સવિ હું મન, વચન, કાયાયે કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૧ ॥

॥ તત્ર જ્ઞાનાચારે આઠ અતિચાર ॥ કાલે વિણએ બહુમાણે, ઉવહાણે તહ અ નિન્હવણે ॥ વંજણ અત્થ તદુભએ, અટ્ઠવિહો નાણમાયારો ॥ ૨ ॥ જ્ઞાન કાળવેળાયે ભણ્યો, ગણ્યો, વિનયહીન; બહુમાનહીન, યોગ ઉપધાનહીન, અનેરાકન્હે ભણી, અનેરો ગુરૂ કહ્યો, દેવવંદન વાંદણે, પડિક્કમણે, સજ્ઝાય કરતાં, ભણતાં ગણતાં કુડો અક્ષર, કાના માત્રે, આગલો

ઓછો ભણ્યો, સૂત્ર, અર્થ, બિહું કુડાં કહ્યાં ॥ સાધુ તણે ધર્મે કાજો, ડાંડો, અણપડિલેહ્યાં, કાજો અણઉ-ધરિઓ, અસંજ્ઝાઇ અણોજ્ઝામાંહિ દશવૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત ભણ્યો, ગુણ્યો, શ્રાવકતણે ધર્મે થિવિરાવલિ, પડિક્કમણા સૂત્ર, ઉપદેશમાળા પ્રમુખ કાળવેળા કાજો અણઉદ્ધરિયે પાઠ્યો, જ્ઞાનદ્રવ્ય ભક્ષિત, ઉપેક્ષિત પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણસતાં ઊવેખ્યો, સાર સંભાળ ન કીધી, તથા જ્ઞાનોપગરણ, પાટી, પોથી, ઠવણી, કવલી નોકારવાલી, સાપડા, સાપડી, દસ્તરી, વ્હી, ઓલિયા પ્રત્યે પગ લાગ્યો, થુંક લાગ્યો, થુંકે કરી અક્ષર માંજ્યો, કન્હે છતાં આહાર નિહાર કીધો, જ્ઞાનવંત પ્રત્યે દ્વેષ, મત્સર, ચિંતવ્યો. અંતરાય, અવજ્ઞા કીધી, આપણા જાણવા તણો ગર્વ ચિંતવ્યો ॥ જ્ઞાનાચાર વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસ માંહિં૦ ॥ ૧ ॥

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર ॥ નિસ્સંકિય નિક્કંખિય, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢ દિઠ્ઠિ અ ॥ ઉવવુહ થિરિકરણે, વચ્છલ્લપ્પભાવણે અઠ્ઠ ॥૩॥ દેવ, ગુરૂ, ધર્મ તણે વિષે નિશ્શંકપણું ન કીધું, તથા એકાંત નિશ્ચય ન

કીધો, ધર્મ સંબંધિયા ફળતણે વિષે નિસ્સંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહીં, તપોધન, તપોધનના પ્રત્યેં મલમલિન ગાત્ર દેખી દુગચ્છા કીધી, મિથ્યાત્વીતણી પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદ્રષ્ટિપણું કીધું, તથા સધર્માંહિ ગુણવંતતણી અનુપબૃંહણા કીધી, અસ્થિરીકરણ, અવાત્સલ્ય અપ્રીતિ, અભકિત કીધી, તથા દેવદ્રવ્ય, ગુરૂદ્રવ્ય, સાધારણદ્રવ્ય, ભક્ષિત ઉપેક્ષિત, પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણસતો ઉવેખ્યો, છતી શક્તિએ સાર સંભાળ ન કીધી, તથા સાધર્મિકશું કલહ કર્મબંધ કીધો, અધોતી અષ્ટપટ મુખકોશ પાખે દેવપૂજા કીધી, વાસકૂંપી ધૂપધાણું, કળશતણો ઠબકો લાગ્યો, દેહેરા પોસાલમાહિ મલશ્લેષ્મ લૂહ્યાં, હાસ્ય, કેલિ, કુતૂહલ કીધાં, જિન ભુવને ચોરાશી આશાતના, ગુરૂ પ્રત્યે તેત્રીશ આશાતના, ઠવણુહારી હાથથકુ પડ્યુ, પડિલેહવું વિસાર્યું, ગુરૂવચન તહત્તિ કરી પડિવજ્યુ નહીં ॥ દર્શનાચાર વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસ માહિ૦ ॥ ૨ ॥

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર ॥ પણિહાણ જોગજુત્તો, ૫ ચહિ સમિઇહિં તિહિ ગુત્તિહિં ॥ એસ ચરિ-

ત્તાયારો, અટ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્વો ॥૪॥ ઇર્યાસમિતિ, ભાષાસમિતિ, એષણાસમિતિ, આદાનભંડનિખ્ખેવણાસમિતિ, પારિટ્ઠાવણિયાસમિતિ, મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ, એ અષ્ટ પ્રવચન માતા સાધુ તણે ધર્મે સદૈવ, શ્રાવકતણે ધર્મે, સામાયિક પોસહ લીધે રૂડીપેરે પાળ્યું નહીં, ખંડણા વિરાધના કીધી ॥ ચારિત્રાચાર વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહિ૰ ॥ ૩ ॥

વિશેષતઃ શ્રાવકતણે ધર્મે સમ્યક્ત્વ મૂલ બારવ્રત, સમ્યક્ત્વતણા પાંચ અતિચાર ॥ સંકાકંખ વિગિચ્છા ॥ સંકાઃ—શ્રી અરિહંતતણા બળ અતિશય, જ્ઞાનલક્ષ્મિ, ગાંભીર્યાદિક ગુણ, શાશ્વતી પ્રતિમા ચારિત્રિયાનાં ચારિત્ર, જિનવચનતણો સંદેહ કીધો ॥૧॥ આકાંક્ષાઃ—બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર, ક્ષેત્રપાલ, ગોગો, આસપાલ, પાદરદેવતા, ગોત્રદેવતા, દેવદેહેરાનો પ્રભાવ દેખી રોગ આવે ઇહલોક પરલોકાર્થે પૂજ્યા, માન્યા, બૌદ્ધ, સાંખ્ય, સંન્યાસી, ભરડા, ભગત, લિંગીયા, યોગી, દરવેશ, અનેરાઇ દર્શનીયાનું કષ્ટ, મંત્ર ચમ-

ત્કાર દેખી પરમાર્થ જાણ્યાવિણ ભુલાવ્યા મોહ્યા, કુશાસ્ત્ર શિખ્યાં, સાંભળ્યાં, શ્રાદ્ધ, સંવત્સરી, હોળી, બળેવ, માહીપૂનમ, અજાપડવો, પ્રેતબીજ, ગૌરીત્રીજ, વિનાયકચોથ, નાગપંચમી, જીલણાછઠ્ઠી, શીળસપ્તમી, ધ્રુવઅષ્ટમી, નૌલીનવમી, અહવાદશમી, વ્રતઇગ્યારસી, વત્સબારસી, ધનતેરસી, અનંતચૌદસી, અમાવાસ્યા, આદિત્યવાર, ઉત્તરાયણ, નૈવેદ્ય, યાગ ભોગ, માન્યા; પીપલે પાણી રેડયાં, રેડાવ્યાં, ઘરબાહિર, કુવે, તલાવે, નદી, દ્રહ, કુંડ, વાવિ, સમુદ્રે, પુણ્યહેતુ સ્નાન કીધા, ॥ ૨ ॥ વિતિગિચ્છાઃ-ધર્મસંબંધીયા ફલતણો સંદેહ કીધો, જિનઅરિહંત ધર્મના આગાર, વિશ્વોપકાર સાગર મોક્ષમાર્ગના દાતાર, ઇસ્યા ગુણભણી પૂજ્યા નહિ. ઇહલોક પરલોક સંબંધીયા ભોગવંછિત પૂજા કીધી, રોગ આતંક કષ્ટ આવે ખીણ વચન ભોગ માન્યા, મહાત્માના ભાત, પાણી, મલ શોભાતણી નિંદા કીધી, મિથ્યાત્વી સાથે પ્રીતિ માંડી, તેહની દાક્ષિણ્ય લગે તેહનો ધર્મ માન્યો ॥ શ્રીસમ્યક્‌ત્વ વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસ માંહી ॥ ૪ ॥

પહેલે સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ વહ બંધ છવિચ્છેએ ॥ દ્વિપદ ચતુષ્પદ પ્રત્યે રીસવશે ગાઢો ઘાવ ઘાલ્યો, ગાઢ બંધન બાંધ્યું, ઘણે ભારે પીડયો, નિર્લંછણ કર્મ કીધું, ચારા પાણીતણી વેળાએ સાર સંભાળ ન કીધી, લેણે દેણે કુણહને ઓઢયું, લંઘાવ્યું, તેણે ભૂખ્યે આપણ જમ્યા, સલ્યાં ધાન્ય રૂડી પેરે જોયાં નહીં, પાણી ગળતાં ઢોળ્યું, જીવાણી સૂકવ્યું, ગળતાં ઝાલક નાંખી, ગળણું રૂડું ન કીધું, ઇંધણ, છાણાં, અણશોધ્યાં બાળ્યાં, તે માંહી સાપ, ખજુરા, વિંછી, સરોલા, માંકડ, જુવા, ગીંગોડા, સાહતાં મૂવા, દુહવ્યા, રૂડે સ્થાનકે ન મૂકયા, કીડી, મંકોડી, ઉધેહી, ધીમેલ, કાતરા, ચૂડેલ, પતંગીયાં, દેડકાં, અલસીયાં, ઇયલ પ્રમુખ જે કોઇ જીવ વિણઠ્ઠાં, વિણસતાં ઉવેખ્યાં, ચાંપ્યા, દુહવ્યા, હલાવતાં, ચલાવતાં, પાણી છાંટતાં, અનેરાઇ કામકાજ કરતાં નિર્ધ્વંસપણું કીધું, જીવરક્ષા રૂડી ન કીધી ॥ પહેલે સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત વિરમણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૫ ॥

બીજે સ્થૂલ મૃષાવાદ વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ સહસા રહસ્સદારે ॥ સહસાત્કારે કુણહ પ્રત્યે અયુક્ત આળ દીધું, સ્વદારા મંત્રભેદ કીધો, અનેરાઇ કુણહનો મંત્ર આલોચ મર્મ પ્રકાશ્યો, કુણહને અપાય પાડવા કૂડી બુદ્ધિ ધરી, કૂડો લેખ લખ્યો, જૂઠી સાખ ભરી, થાપણમોસો કીધો, કન્યા, ઢોર, ભૂમિ, સંબંધિયા લેહેણે દેહેણે વાદ વઢવાડ કરતાં મોટકું જુઠું બોલ્યા ॥ બીજે સ્થૂલ મૃષાવાદ વિરમણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસ માંહી૦ ॥ ૬ ॥

ત્રીજે સ્થૂલ અદત્તાદાન વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ તેનાહડપ્પઓગે ॥ ઘર બાહિર, ખેત્ર, ખળે, પરાયું અણમોકલ્યું લીધું, વાવર્યું, ચોરાઇ વસ્તુ લીધી, ચોર પ્રત્યે સંબલ દીધુ, વિરૂદ્ધ રાજ્યાદિ કર્મ કીધું, કૂડાં માન, માપા કીધાં, માતા, પિતા, પુત્ર, મિત્ર, કલત્ર, વંચી કુણહને દીધુ, જુદી ગાંઠ કીધી, નવા જુના સરસ નિરસ વસ્તુતણા ભેળ સભેળ કીધા ॥ ત્રીજે સ્થૂલ અદત્તાદાન વિરમણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસ માંહી૦ ॥ ૭ ॥

ચોથે સ્વદારા સંતોષ, પરસ્ત્રીગમન વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ અપરિગ્ગહીયા ઇત્તર ॥ અપરિગૃહીતાગમન કીધું, અનંગક્રીડા કીધી, વિવાહ કારણ કીધું, કામભોગતણે વિષે અતિ અભિલાષ કીધો, દૃષ્ટિ વિપર્યાસ કીધો, આઠમ, ચઉદશીતણા નિયમ લેઇ ભાંગ્યા, અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિચાર, અનાચાર, સુહણે સ્વપ્નાંતરે હુઆ ॥ ચોથે સ્થુલ મૈથુન વિરમણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૮ ॥

પાંચમે પરિગ્રહ પરિમાણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ ધણધન્ન ખિત્ત વત્થુ ॥ ધન ધાન્ય વિગેરે પરિમાણ ઉપરાંત રખાવ્યું, સોનું, રૂપુ વિગેરે નવવિધ પરિગ્રહ પ્રમાણ લીધું નહીં, પઢવું વિસાર્યું ॥ પાંચમે પરિગ્રહ પરિમાણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૯ ॥

છઠ્ઠે દિગ્પરિમાણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ ગમણસ્સય પરિમાણે ॥ ઉર્ધ્વદિશે, અધોદિશે, તિર્યગ્દિશે, જાવા આવવાતણા નિયમ લેઇ ભાંગ્યા, એકદિશિ

સંક્ષેપી બીજીદિશિ વધારી, વિસ્મૃત લગે અધિક ભૂમિ ગયા, પાઠવણી આઘી પાછી મોકલી, વાહણું વ્યવસાય કીધો, વર્ષાકાળે ગામતરૂં કીધું ॥ છઠ્ઠે દિગ્પરિમાણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાહીં૦ ॥ ૧૦ ॥

સાતમે ભોગોપભોગ પરિમાણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ સચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ સચિત્ત આહારે, સચિત્ત પ્રતિબદ્ધ આહારે, અપ્પોલસહિભખ્ખણયા, દુપ્પોલસહિભખ્ખણયા, તુચ્છોસહિભખ્ખણયા, સચિત્તભખ્ખણયા, અપક્વઆહારે, દુપક્વઆહારે, તુચ્છઔષધિ, કુલી આંબલી, ઓળા, ઉંબી, પહુંક, પાપડીતણા ભક્ષણ કીધાં, અનંતકાય, અથાણાતણાં ભક્ષણ કીધાં, તથા રિંગણ, વિંગણ, પીલુ, પીચૂ, પંપોટા, મહુડા, વડબોર, પ્રમુખ બહુબીજતણા ભક્ષણ કીધા ॥ ગાથા ॥ સચિત્ત દવ્વ વિગઇ, વાણહ તંબોલ વત્થ કુસુમેસુ ॥ વાહણ સયણ વિલેવણ, બંભદિસી નાણભત્તેસુ ॥ ૧ ॥ એ ચઉદ નિયમ દિન પ્રત્યે લીધાં નહીં, લઇને સંક્ષેપ્યા નહીં, સચિત્ત દ્રવ્ય, વિગય, ખાસડા, વાહન, તંબોળ,

ફોફળ, બેસણ. શયન, પાણી, અંઘોલણ, ફળ, ફુલ, ભોજન, આચ્છાદને જે કોઇ નિયમ લેઇ ભાંગ્યા, બાવીશ અભક્ષ્ય, બત્રીશ અનંતકાયમાંહિ આદુ, મૂળા, ગાજર, પિંડ, પિંડાળુ, કચૂરો, સૂરણ, ખિલોડાં, મોરડાં, સેલરાં, કુલીઆંબલી, વાથરડાં, ગરમર, નીલીગળો, વાલ્હોલ ખાધી, વાશી કઠોળ, પોળી રોટલી, ત્રણ દિવસના ઓદન, મધુ, મહુડાં વિષ, હિમ, કરા, ઘોલવડાં, અજાણ્યાં ફળ, ટીંબરૂં, ગુંદાં, બોર, અથાણું, કાચું મીઠું, તીલ, ખસખસ, કોઠિંબડાં ખાધાં, લગભગ વેળાયે વાળુ કીધું, દિન ઉગ્યા વિણ શીરાવ્યા, જે કોઇ અનેરો અતિચાર હુઓ હોય ॥ તથા કર્મતઃ ઇંગાલકમ્મે, વણકમ્મે, સાડીકમ્મે, ભાડીકમ્મે, ફોડીકમ્મે, એ પાંચ કર્મ ॥ દંતવાણિજ્ય, લખ્ખવાણિજ્ય, રસવાણિજ્ય, વિષવાણિજ્ય કેશવાણિજ્ય, એ પાંચ વાણિજ્ય ॥ જંતપિલ્લણકમ્મે, નીલ્લંછણકમ્મે દવગ્ગિદાવણયા, સરદ્રહતલાયસોસણયા, અસઇપોસણયા, એ પાંચ સામાન્ય ॥ એ પન્નર કર્માદાનમાંહિ કીધાં, કરાવ્યાં, અંનુમોધાં, અનેરાં જે કાંઇ સાવદ્ય કર્મ સમાચર્યાં

હોય ॥ સાતમે ભોગોપભોગ પરિમાણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ૦ ॥ ૧૧ ॥

આઠમે અનર્થદંડ વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ કંદર્પે કુકકુઇએ ॥ અનર્થદંડ જે કહિયે, કામ કાજ પાખે મુધા પાપ લાગ્યાં, મુખહાસ્ય, ખેલ, કુતૂહલ, અંગકુચેષ્ટા કીધી, નિરર્થક લોકને કર્પણ, ગાડા વાહી, ગ્રામાંતરે કમાવવાની બુદ્ધિ દીધી, કણ, કુવસ્તુ, ઢોર લે વરાવ્યાં, અનેરાઇ પાપોપદેશ દીધાં, કોશ, કૂહાડા, રથ, ઉખલ, મુશળ, ઘર, ઘંટી પ્રમુખ સજ્જ કરી મેલ્યાં, માગ્યાં આપ્યા, અઘોલ નાહણે, પગ ધોયણે, ખાળે પાણી ઢોળ્યાં, અથવા ઝીલણે ઝીલ્યાં, જુગટું રમ્યાં નાટક પેખણાં જોયાં, પુરૂષ સ્ત્રીના રૂપ શૃંગાર વખાણ્યા, રાજકથા, દેશકથા, ભક્તકથા, સ્ત્રી કથા, પરાઇ તાત કીધો, કર્કશ વચન બોલ્યા, સંભેડા લગાડયા, શરભ કૂકડા, પ્રમુખ ઝુઝતાં જોયા, કલહ કરતાં જોયાં, લોકતણી ઉપાર્જના કીધી, સુખ કીર્ત્તિ દેશ લઇ ચિંતવી, લુણ, પાણી, માટી, કણ, કપાશિયા, કાજવિણ ચાપ્યા, તે ઉપર બેઠા, આલી વનસ્પતિ ચુંટી, અંગીઠા કાષ્ટ વણિજ કીધા, છાશ, પાણી, ઘી, તેલ,

ગોળ, આમ્લવેતસ, બેરંજાતણાં ભાજન ઉઘાડાં મેહેલ્યાં, તે માંહે કીડી, મંકોડી, કુંથુઆ, ઉધેડી, ધીમેલ, ધિરોલી, પ્રમુખ જે કોઇ જીવ વિણઠા, સૂડા, સાલહી, ક્રીડાહેતુ પાંજરે ઘાલ્યા, અનેરાઇ જીવને રાગ દ્વેષ લગે એકને ઋદ્ધિ પરિવાર વંછી, એકને મૃત્યુ હાણી વંછી ॥ આઠમે અનર્થદંડ વિરમણ વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૨ ॥

નવમે સામાયિકવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ સામાયિકમાંહી મન આહટ્ટ દોહટ્ટ ચિંતવ્યું, વચન સાવદ્ય બોલ્યાં, શરીર અણપડિલેહ્યું હલાવ્યું, છતી શક્તિયે સામાયિક લીધું નહીં, ઉઘાડે મુખે બોલ્યા, સામાયિકમાંહિ ઉંઘ આવી, વીજ દીવાતણી ઉજેહી લાગી, વિકથા કીધી, કણ કપાસીઆ, માટી, પાણીતણા સંઘટ્ટ હુઆ, મુહપત્તી સંઘટ્ટી, સામાયિક અણપૂગે પાયુ, પારવું વિસાર્યું ॥ નવમે સામાયિકવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૩ ॥

દશમે દેશાવગાશિક વ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ આ-

ણવણે પેસવણે ॥ આણુવણપ્પઓગે, પેસવણપ્પઓગે, સદ્દાણુવાઇ, રૂવાણુવાઇ, બહિયા પુગ્ગલખ્ખેવે ॥ નીમી ભૂમિકામાંહી બાહિરથી અણાણ્યું, આપણ કન્હેથી બાહિર મોકલ્યુ, શબ્દ સંભળાવી, રૂપ દેખાડી, કાંકરો નાખી, આપણપણું છતુ જણાવ્યું, પુદ્ગલતણો પ્રક્ષેપ કીધો ॥ દશમે દેશાવગાશિકવ્રત વિષઇએ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૪ ॥

અગ્યારમે પોષધોપવાસવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ સંથારૂચ્ચારવિહિ ॥ પોસહ લીધે સંથારાતણી ભૂમિ બાહિરલાં, થંડિલા સદિસે રૂડાં શોધ્યાં નહીં, પડિલેહ્યાં નહીં, થંડિલ માત્રૂ પરઠવતાં, ચિંતવણી ન કીધી, "અણુજાણહ જસ્સગ્ગો" ન કહ્યો, પરઠવ્યા પૂંઠે વાર ત્રણ વોસિરે વોસિરે ન કહ્યો. દેહરા પોશાલમાંહે પેસતાં નિસરતાં નિસ્સીહિ આવસ્સહિ કહેવી વિસારી, પુઢવી, અપ્, તેઉ, વાઉ, વનસ્પતિ, ત્રસકાયતણા સંઘટ્ટ પરિતાપ, ઉપદ્રવ કીધા, સંથારા, પોરિસીતણો વિધિ ભણવો વિસાર્યો, અવિધિએ સંથાયા, પારણાદિકતણી ચિંતા નિપજાવી, કાળવેળાયે દેવ ન વાંદ્યા, પોસહ અસૂરો લીધો,

સવેરે પાર્યો, પર્વતિથે પોસહ લીધો નહીં ॥ અગ્યારમે પોષધોપવાસવ્રત વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૫ ॥

બારમે અતિથિસંવિભાગવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ સચિત્તે નિખ્ખિવણે ॥ સચિત્ત વસ્તુ હેઠ ઉપર છતાં અસૂજતું દાન દીધું, વહોરવા વેળાએ ટળી રહ્યા, મત્સરલગે દાન દીધું, દેવાતણી બુદ્ધે પરાઇ વસ્તુ ધણીને અણકહે દીધી અથવાં આપણી કરી દીધી, અણદેવાતણી બુદ્ધે સૂઝતું ફેડી અસૂઝતું કીધું, ગુણવંત આવે ભક્તિ ન સાચવી, અનેરા ધર્મક્ષેત્ર સીદાતાં છતી શકતે ઉદ્ધર્યાં નહીં, દાન ક્ષીણ મત્યેં અનુકંપાદાન દીધું નહીં, દેતાં વાર્યું ॥ બારમે અતિથિ સંવિભાગવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૬ ॥

સંલેષણાતણા પાંચ અતિચાર ॥ ઇહલોએ પરલોએ ॥ ઇહલોગા સંસપ્પઓગે, પરલોગા સંસપ્પઓગે, જીવિયા સંસપ્પઓગે, મરણા સંસપ્પઓગે, કામભોગા સંસપ્પઓગે ॥ ઇહલોકે ધર્મતણા પ્રભાવ-

લગે, રાજઋદ્ધિ ભોગ વાંછ્યા, પરલોકે દેવ દેવેંદ્ર, ચક્રવર્તિતણી પદવી વાંછી, સુખ આવે જીવવાતણી વાંછા કીધી, દુઃખ આવે મરવાતણી વાંછા કીધી, કામભોગતણી વાંછા કીધી ॥ સ લેષણા વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૭ ॥

તપાચાર બાર ભેદ ॥ છ બાહ્ય, છ અભ્યંતર ॥ અણસણમૂણોયરિયા ॥ અણસણ ભણી ઉપવાસાદિક પર્વતિથિં તપ ન કીધુ, ઉણોદરી બે ચાર કવલ ઉણા ન ઉઠયા, દ્રવ્ય ભણી સર્વ વસ્તુતણો સક્ષેપ ન કીધો, રસ ત્યાગ ન કીધો, કાયક્લેશ લોચાદિ કષ્ટ કર્યાં નહીં, સલીણતા અંગોપાંગ સંકોચી રાખ્યા નહીં, પચ્ચખ્ખાણ ભાંગ્યાં, પાટલો ડગતો ફેડયો નહીં, ગંઠસહી પચ્ચખ્ખાણ ભાંગ્યુ, ઉપવાસ, આંબીલ નીવિ કીધે મુખે સચિત્ત પાણી ઘાલ્યું, વમન હુઓ ॥ બાહ્યતપ વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૮ ॥

અભ્યંતર તપ ॥ પાયચ્છિત્તં વિણઓ ॥ સૂધું પ્રાયશ્ચિત્ત પડિવજ્યું નહીં, આલોયણતણી સૂધી

ટીપ કીધી નહીં, સૂંધો તપ પહોંચાડયો નહીં, સાત ભેદે વિનય ન કીધો, દશ ભેદે વૈયાવચ્ચ ન કીધો, પંચવિધ સઝાય ન કીધી, કષાય વોસરાવ્યો નહીં, દુઃખક્ષય કર્મક્ષય નિમિત્તે કાઉસ્સગ્ગ ન કીધો, શુક્લધ્યાન, ધર્મધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, આર્ત્ત, રૌદ્ર ધ્યાન ધ્યાયાં ॥ અભ્યંતર તપ વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૯ ॥

વીર્યાચારે ત્રણ અતિચાર ॥ અણિગુહિય બલ-વિરિયો ॥ મનોવીર્ય, ધર્મધ્યાન તણે વિષે ઉદ્યમ ન કીધો, પડિક્કમણે દેવપૂજા, ધર્માનુષ્ઠાન, દાન, શીલ, તપ, ભાવના, છતી શક્તિયે ગોપવી, આળસે ઉદ્યમ ન કીધો, બેઠાં પડિક્કમણું કીધું, રૂડાં ખમાસમણ ન દીધાં ॥ વીર્યાચાર વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૨૦ ॥

પડિસિદ્ધાણં કરણે૦ ॥ પ્રતિષેધ, અભક્ષ્ય, અનં-તકાય, મહાપરિગ્રહ, તથા પ્રાણાતિપાત, મૃષાવાદ, અદત્તાદાન, મૈથુન, પરિગ્રહ, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, કલહ, અભ્યાખ્યાન, પૈશુન્ય, રતિઅર-

તિ, પરપરિવાદ, માયામૃષાવાદ, મિથ્યાત્વશલ્ય. એ અઢાર પાપસ્થાનક માંહે જે કોઇ કીધાં, કરાવ્યાં, અનુમોધાં હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાયે કરી મિચ્છામિ દુક્કડ ॥ ૨૧ ॥

એવ કારે શ્રાવકતણે ધર્મે સમ્યક્ત્વ મૂલ બાર વ્રત, એકશો ચોવીશ અતિચાર માહે જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી સૂક્ષ્મ, બાદર, જાણતાં, અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાયે કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૨૨ ॥ પછી ॥

સબ્બસ્સવિ, પખ્ખિય દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇચ્છ. તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડ. (પછી)

ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાયકરિ પખ્ખિતપ પ્રસાદ કરોજી, ગુરૂજી હોય તો તે કહે, નહી તો પોતે નિચે પ્રમાણે કહે.

ચઉથ્થેણં, એક ઉપવાસ, બે આંબિલ, ત્રણ નીવિ, ચાર એકાસણા, આઠ બેઆસણાં, બે હજાર સજ્ઝાય, યથાશક્તિ તપ કરી પહોચાડજોજી. પ્રવેશ કર્યો હોય

તો "પડિક્કીઓ" કહીએ, અને કરવાનો હોય તો ॥ "તહત્તિ" કહીએ, અને ન કરવો હોય તો મૌન રહેવું.

(પછી વાંદણાં બે દીજે.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં, કાય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે પખ્ખો વઇક્કંતો ? ॥ જત્તા ભે ॥ જવણિજં ચ ભે ? ॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! પખ્ખિઅં વઇક્કમં ॥ [1]આવસિઆએ પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં પખ્ખિએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ, મણદુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, ॥ સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

---

૧ બીજે વાંદણે આવસિઆએ પદ ન કહેવું.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પત્તેઅ ખામણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓહં અબ્ભિંતર પખ્ખિઅ ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ પખ્ખિઅં. પન્નરસ દિવસાણં, પનરસ રાઇઆણં. જંકિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં,ભત્તે, પાણે, વિણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જંકિંચિ મજ્ઝ વિણય-પરિહીણં સુહુમંવા બાયરંવા, તુબ્ભેજાણહ, અહં ન જાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

(પછી બે વાદણા દેવા—)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં, કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે ॥ દિવસો વઇક્કંતો ? જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે, ખામેમિ ખમાસમણો ॥ દેવસિઅં વઇક્કમ્મં, [2]આવસિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ, આસાયણાણે તિત્તીસન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ, મણ દુક્કડાએ, વય

[1] વાદણાં બે વાર દેવા [2] બીજે વાદણે આ પદ ન કહેવું.

દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ કાલિઆએ, સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

દેવસિઅં આલોઇઅ પડિક્કંતા ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પખ્ખિઅં પડિક્કમું ? સમ્મં પડિક્કમામિ ઇચ્છં. (એમ કહીને પછી)

કરેમિભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, જો મેં દેવસિઓ, અઇઆરો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચ્ચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ પાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામા-

इ्ञे, तिन्हं गुत्तीणं, चउन्हं कसायाणं, पंचन्हं मणुव्वयाणं, तिन्हं गुणव्वयाणं, चउन्हं सिख्खावयाणं, बारसविहस्ससावगधम्मस्स, जं खडिअं, जं विराहिअं, तस्स मिच्छामि दुक्कडं. (पछी)

इच्छामि खमासमणो । वंदिउं जावणिज्जाए निसीहिआए मथ्थएण वंदामि ॥ इच्छाकारेण संदिसह भगवन् ! पख्खिसूत्र पढुं ? इच्छं कहीने पछी,

नमो अरिहंताणं ॥ १ ॥ नमो सिद्धाणं ॥ २ ॥ नमो आयरियाणं ॥ ३ ॥ नमो उवज्झायाणं ॥ ४ ॥ नमो लोए सव्व साहूणं ॥ ५ ॥ एसो पंच नमुक्कारो ॥ ६ ॥ सव्वपावप्पणासणो ॥ ७ ॥ मंगलाणं च सव्वेसिं ॥ ८ ॥ पढमं हवइ मंगलं ॥ ९ ॥

(ए नवकार त्रण वखत गणवा पछी साधु होय तो पख्खिसूत्र कहे अने ते न होय तो श्रावक वंदितासूत्र कहे, ते निचे प्रमाणे—)

वंदित्तु सव्व सिद्धे ॥ धम्मायरिए अ सव्वसाहू अ ॥ इच्छामि पडिक्कमिउं ॥ सावग धम्माइआरस्स ॥ १ ॥ जो मे वयाइआरो ॥ नाणे तह दंसणे चरित्ते

અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા, તં નિંદે તં ચ ગરિ-
હામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુ-
વિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે દે-
સિઅં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જંબદ્ધ મિંદિએહિં ॥ ચઉહિં
કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં
નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥
ઠાણે ચં કમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓ-
ગે॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કંખ વિ-
ગિચ્છા ॥ પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સ-
ઇઆરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૬ ॥ છક્કાયસમા-
રંભે ॥ પયણેઅ પયાવણે અ જે દોસા, ॥ અત્તઠ્ઠાય
પરઠ્ઠા ॥ ઉભયઠ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥ ૭ ॥ પંચણ્હ મણુ-
વ્વયાણં ॥ ગુણવ્વયાણં ચ તિણ્હ મઇયારે ॥ સિખ્ખા-
ણં ચ ચઉણ્હં ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૮ ॥ પઢમે
અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પાણાઇવાય વિરઇઓ ॥ આય-
રિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇથ્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૯ ॥ વહ
બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ પ-
ઢમ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૧૦ ॥

બીએ અણુવ્વયંમિ ॥ પરિશુલગ અલિઅવયણ વિર-
ઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસં-
ગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સદારે ॥ મોસુવએસે અ
કુડલેહે અ॥ બીઅ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં
સવ્વ ॥ ૧૨ ॥ તઇએ અણુવ્વય મિ ॥ શુલગ પરદવ્વ
હરણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય
પ્પસંગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડપ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિ-
રૂદ્ધગમણે અ ॥ કુડતુલકુડમાણે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅ
સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉત્થે અણુવ્વય મિ ॥ નિચ્ચં પર-
દારગમણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ-
પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥
અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થવયસ્સઇ-
આરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅ સવ્વ ॥૧૬॥ ઇત્તો અણુવ્વ-
એ પંચમમ્મિ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થંમિ ॥ પરિમાણ
પરિચ્છેએ ॥ ઇત્થ પમાયપ્પસ ગેણ ॥ ૧૭ ॥ ધણ ધન્ન-
ખિત્ત વથ્થુ ॥ રૂપ્પસુવન્ને અ કુવિઅ-પરિમાણે ॥
દુપએ ચઉપ્પય મિ ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥૧૮॥
ગમણસ્સઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉદ્ધં અહે અ તિ-
રિઅં ચ ॥ વુઢ્ઢિ સઇ અ તરદ્ધા ॥ પઢમંમિ ગુણવ્વએ

નિંદે ॥ ૧૯ ॥ મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ ॥ પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધમલ્લે અ ॥ ઉવભોગે પરિભોગે ॥ બીઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૦ ॥ સચ્ચિત્તે પડિબધ્ધે ॥ અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ॥ તુચ્છોસહિ–ભખ્ખણયા ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥૨૧॥ ઇંગાલી વણસાડી ॥ ભાડી ફોડી સુવજ્જએ કમ્મં ॥ વાણિજ્જં ચેવય દંત ॥ લખ્ખ–રસ–કેસ–વિસ–વિસયં ॥ ૨૨ ॥ એવં ખુ જંતપિલ્લણ ॥ કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવદાણં ॥ સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઇપોસં ચ વજ્જિજ્જા ॥ ૨૩ ॥ સથ્થગ્ગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કઠ્ઠે મંત મુલભેસજ્જે ॥ દિન્ને દવાવિએ વા ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૨૪ ॥ ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ્દ રૂવ રસ ગંધે ॥ વથ્થાસણ આભરણે ॥ પડિક્કમે પખિઅં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુકકુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગ અઇરિત્તે ॥ દંડંમિ અણઠ્ઠાએ ॥ તઇઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અણવઠ્ઠાણે તહા સઇ વિહૂણે ॥ સામાઇઅ વિતહ કએ ॥ પઢમે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥૨૭॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગલખ્ખેવે ॥ દેસાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ

સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારૂચ્ચારવિહી ॥ પ-
માય તહ ચેવ ભોયણાભોએ ॥ પોસહવિહિવિવરી-
એ ॥ તઇએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચ્ચિત્તે
નિખ્ખિવણે ॥ પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલા-
ઇક્કમદાણે ॥ ચઉથ્થે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥
સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ ॥ જામે અસ્સંજએસુ
અણુકંપા ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ
ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥ સાહૂસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ
ચરણ કરણ જુત્તેસુ ॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ ત નિંદે
તંચ ગરિહામિ ॥ ૩૨ ॥ ઇહલોએ પરલોએ ॥ જી-
વિઅ મરણે અ આસંમપઓગે ॥ પંચવિહો અઇઆ-
રો ॥ મામજ્ઝં હુજ્જ મરણંતે ॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇ-
અસ્સ ॥ પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥ મણસા મા-
ણસિઅસ્સ ॥ સવ્વસ્સ વયાઇઆરસ્સ ॥ ૩૪ ॥ વંદણ
વયસિખ્ખાગારવેસુ ॥ સન્નાકસાયદંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ
અ સમઈસુ અ ॥ જો અઇઆરો અ તં નિંદે ॥૩૫॥
સમ્મદિઠ્ઠિ જીવો ॥ જઇવિ હુ પાવ સમાયરે કિંચિ ॥
અપ્પો સિ હોઇ બંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધ ધસં કુણઇ ॥
॥ ૩૬ ॥ તંપિ હુ સપડિક્કમણં ॥ સપરિઆવં સઉત્તર-

ગુણં ચ ॥ ખિપ્પં ઉવસામેઇ ॥ વાહિવ્વ સુસિખ્ખિઓ વિજ્જો ॥ ૩૭ ॥ જહાવિસં કુટ્ઠગયં ॥ મંત મૂલ વિસારયા ॥ વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥ એવં અટ્ઠવિહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ સમજ્જિઅં ॥ આલોઅંતો અ નિંદંતો ॥ ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ ॥ ૩૯ ॥ કયપાવો વિ મણુસ્સો ॥ આલોઇય નિંદિઅ ગુરૂસગાસે ॥ હોઇ અઇરેગ લહુઓ ॥ ઓહરિઅ ભરૂવ્વ ભારવહો ॥૪૦॥ આવસ્સએણ એએણ ॥ સાવઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ ॥ દુખ્ખાણમંત કિરિઅં ॥ કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુવિહા ॥ નય સંભરિઆ પડિક્કમણકાલે મૂલગુણ ઉત્તર ગુણે ॥ તં નિંદે તં ચગરિહામિ ॥૪૨॥ તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિ પન્નત્તસ્સ ॥ અપ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ ॥ વિરયોમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવંતિ ચેઇઆઇં ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઇં તાઇં વંદે ॥ ઇહ સંતો તથ્થ સંતાઇં ॥૪૪॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં

॥ ૪૫ ॥ ચિરસંચિય પાવપણાસણીઇ ॥ ભવ સય સહસ્સ મહણીએ ॥ ચઉવીસજિણ વિણિગ્ગય કહાઇ ॥ વોલંતુ મે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મદિટ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણમકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ ભૂએસુ ॥ વેરં મજ્ઝ ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવં મહં આલોઇઅ ॥ નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥ પછી—

(પછી સુઅદેવયાની થોય નિચે પ્રમાણે કહેવી.)

સુઅદેવયા ભગવઇ, નાણાવરણીઅ કમ્મ સંઘા-ય, તેસિં ખવેઉ સયયં, જેસિં સુઅ સાયરે ભત્તી.

(પછી હેઠા બેસી જમણો ઢિંચણ ઉભો રાખી એક નવકાર, કરેમિભંતે, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉ કહીને વંદિત્તુ કહેવું—

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥

નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥ (પછી)

કરેમિ ભંતે! સામાઇયં, સાવજ્જંજોગં પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં! જો મે પખ્ખિઓ અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગો, અકપ્પો, અકણિંજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગપાઉગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હં કસાયાણં, પંચન્હં મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ જંખંડિઅં જંવિરાહિઅં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહૂ
અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ સાવગ ધમ્મઇઆરસ્સ
॥ ૧ ॥ જો મે વયાઇઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે
અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિ-
હામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુ-
વિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે પ-
ડિક્કમે પ-
ક્ખિઅં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જં બદ્ધ મિંદિએહિં ॥ ચઉહિં
કસાએહિં અપ્પસત્થહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં
નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥
ઠાણે ચ કમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓ-
ગે ॥ પડિક્કમે પક્ખિઅં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કખ
વિગિચ્છા ॥ પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત-
સ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે પક્ખિઅં સવ્વ ॥ ૬ ॥ છક્કાય
સમારંભે ॥ પયણેઅ પયાવણે અ જે દોસા ॥ અત્તટ્ઠાય
પરટ્ઠા ॥ ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥ ૭ ॥ પંચણ્હ મણુવ્વ-
યાણં ॥ ગુણવ્વયાણ ચ તિણ્હ મઇયારે ॥ સિખાણં
ચ ચઉણ્હં ॥ પડિક્કમે પક્ખિઅં સવ્વં ॥ ૮ ॥ પઢમે
અણુવય મિ ॥ થુલગ પાણાઇવાઇ વિરઇઓ ॥ આય
રિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણ ॥ ૯ ॥ વહ

બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ ૫ ૯મ વયઅસ્સઇઆરે પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥૧૦॥ બીએઅણુવ્વયમિ॥ પરિથુલગ અલિયવયણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥૧૧॥ સહસા રહસ્સ દારે ॥ મોસુવ એસે અ કુડલેહે અ ॥ ॥ બીઅંવયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે ॥ પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૧૨ ॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ થુગલ પરદવ્વ હરણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ઇત્થ પમાય પ્પસં-ગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડ પ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધ ગમણે અ ॥ કુડ તુલ કુડમાણે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ નિચ્ચં પરદાર ગમણં વિરઇઓ ॥ આયરિય મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥ અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થ વઇસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૧૬ ॥ ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમમ્મિ ॥ આયરિય મપ્પસત્થંમિ પરિમાણપરિચ્છે એ ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૭ ॥ ધણ ધન્નખિત્ત વત્થૂ ॥ રૂપ સુવન્ન અ કુવિચ પરિમાણે ॥ દુપ્પએચ-ઊપ્પયંમિ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥૧૮॥ ગમણ-

સ્સઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉઢ્ઢં અહે અ તિરિઅંચ ॥ વુઢ્ઢિ સઇઅંતરદ્ધા ॥ પઢમ મિગુણવ્વએનિં દે ગુણવ્વનિંદે ॥ ૧૯ ॥ મજ્જ મિ અ મંસંમિ અ ॥ પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધમલ્લે અ ॥ ઉવભોગે પરિભોગે ॥બીઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૦ ॥ સચ્ચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ અપોલ દુપોલિઅ ચ અહારે ॥ તુચ્છોસહિ ભખ્ખણા ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅ સવ્વ ॥ ૨૧ ઇ ગાલી વણસાડી ॥ ભાડી ફોડીસુ વજ્જએ કમ્મ ॥ વાણિજ્જં ચેવ ય દંત ॥ લખ્ખ રસ કેસ વિસ વિસયં ॥ ૨૨ ॥ એવંણુ જ તપિલ્લણ ॥ કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવદાણં સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઇપોસં ચ વજ્જિજ્જા ॥ ૨૪ ॥ સથ્થગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કઠ્ઠે મંત મુલ ભેસજ્જે ॥ દિન્નેદવા વિએવા ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૨૪ ॥ ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ રૂવ રસ ગંધે ॥ વથ્થાસણ આભરણે પડિક્કમે પખ્ખિયં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુકકુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગ અઇરિત્તે ॥ દડ મિ અણઠ્ઠાએ ॥ તઇ અમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અણવઠ્ઠાણે તહા સઇ વિહુણે ॥ સામાઇઅ વિતહ

કએ ॥ પઢમે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદ્દે રૂવે અ પુગલ્લખ્ખેવે ॥ દેસાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારૂચ્ચારવિહી ॥ પમાય તહ ચેવ ભોઅણાભોએ ॥ પોસહવિહિ વિવરીએ ॥ તઇએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯॥ સચ્ચિત્તે નિખ્ખિવણે ॥ પિહિણે વવએસમચ્છરે ચેવ ॥ કાલાઇક્કમદાણે ॥ ચઉથ્થેસિખ્ખાવએ નિંદે॥૩૦॥ સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ ॥ જામે અસ્સંજએસુ અણુકંપ્પા ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥ સાહુસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુત્તેસુ ॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૨ ॥ ઇહ લોએ પરલોએ ॥ જીવિઅ મરણે અ આસંસ પઓગે ॥ પંચવિહો અઇઆરો ॥ મામજ્ઝં હુજ્જ મરણંતે ॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇઅસ્સ પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥ મણસા માણસિઅસ્સ ॥ સવ્વસ્સ વયાઇઆરસ્સ ॥ ૩૪ ॥ વંદણવય સિખ્ખાગારવેસુ ॥ સન્નાકસાય દંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ અ સમિઇસુ અ ॥ જો અઇઆરો અ તં નિંદે ૩૫. સમ્મદ્દિઠ્ઠિ જીવો ॥ જયવિહુ પાવં સમાયરે કિંચિ ॥

અપ્પો સિ હોઇ બંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધં ધસં કુણઇ ॥
॥ ૩૬ ॥ તં પિહુ સપડિક્કમણં ॥ સપરિઆવં સઉત્તર-
ગુણં ચ ॥ ખિપ્પં ઉવસામેઇ ॥ વાહિવ્વ સુસિખ્ખિ-
ઓ વિજ્જો ॥ ૩૭ ॥ જહાવિસં કુટ્ઠગયં ॥ મ ત મૂલ
વિસારયા ॥ વિજ્જા હણ તિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ
નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥ એવ અટ્ઠવિહ કમ્મં ॥ રાગ દોસ
સમજ્જિઅં ॥ આલોઅતો અ નિંદતો ॥ ખિપ્પ હ-
ણઇ સુસાવઓ ॥ ૩૯ ॥ કયપાવો વિ મણુસ્સો ॥
આલોઇય નિંદિઅ ગુરૂસગાસે ॥ હોઇ અઇરેગ લહુઓ ॥
ઓહરિય ભરૂવ્વ ભારવહો ॥૪૦॥ આવસ્સએણ એ
એણ ॥ સાવઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ ॥ દુખ્ખાણ-
મંત કિરિઅ ॥ કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥ ૪૧ ॥ આ-
લોઅણા બહુવિહા ॥ નય સંભરિઆ પડિક્કમણકાલે
મૂલગુણ ઉત્તર ગુણે ॥ ત નિંદે તં ચગરિહામિ ॥૪૨॥
તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિ પન્નત્તસ્સ ॥ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ
આરાહણાએ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ
પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥
જાવંતિ ચેઇઆઇ ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ લોએ
અ ॥ સવ્વાઇ તાઇં વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં

॥૪૪॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥ ૪૫ ॥ ચિરસંચિય પાવપણા સણીઇ ॥ ભવ સય સહસ્સ મહણીએ ॥ ચઉવીસજિણ વિણિગ્ગય કહાઇ ॥ વોલંતુ મે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મદિટ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણમકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ ભૂએસુ ॥ વેરં મજ્ઝં ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવં મહં આલોઇઅ ॥ નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥ પછી—

કરેમિભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચ-ક્ખામિ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિ-વિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહા-મિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે પક્ખિઓ અઇ-આરો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ પાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હ કસાયાણ, પંચન્હ મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણ, ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. (પછી)

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણ ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણ ॥ પાવાણ કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ (પછી.)

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણ ॥ ઉડ્ડુએણ, વાયનિસ્સગ્ગેણ ॥ ભમલિએ પિત્તમૂચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિ, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિ ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(પછી (૧૨) બાર લોગસ્સનો, " ચંદેસુ નિમ્મલયરા " સુધીનો અથવા (૪૮) અડતાલીશ નવકારનો કાઉસ્સગ કરવો. તે પારીને લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં ॥ નમિજિણં ચ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥

આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥
ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥
સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી મુહપત્તિ પડિલેહવી અને વાંદણા બે દેવા તે નિચે પ્રમાણે —)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં, કાય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે પખ્ખો વઇક્કંતો ? ॥ જત્તા ભે ॥ જવણિજં ચ ભે ? ॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! પખ્ખિઅં વઇક્કમં ॥ [1]આવસિઆએ પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણ પખ્ખિઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ, મણદુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, ॥ સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

---

૧ બીજા વાંદણે આવસિઆએ પદ ન કહેવું.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સમાપ્ત ખામણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓહં અબ્ભિંતર પક્ખિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ પક્ખિઅં. એક પખ્ખાણં પન્નરસ દિવસાણં, પનરસ રાઇઆણં, જંકિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં ભત્તે, પાણે, વિણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જંકિંચિ મજ્ઝ વિણય-પરિહીણં સુહુમંવા બાયરંવા, તુબ્ભેજાણહ, અહં ન યાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પક્ખિ ખામણા ખામું ? ઇચ્છં. કહી ચાર ખામણાં ખામવાં, તે આ રીતે.—

(સાધુ ન હોય તો ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં કહીને જમણો હાથ ચરવલા અથવા કટાસણા ઉપર મૂકીને)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો

॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિ ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥ સિરસા મણુસા મથ્થએણ વંદામિ—

૨ ઇચ્છામિ ખમાસમણો । વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ । પખ્ખિ ખામણા ખામું ? ઇચ્છં. નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલ ॥ ૯ ॥ સિરસા મણુસા મથ્થએણ વંદામિ.

૩ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પખ્ખિ ખામણાં ખામુ ? ઇચ્છં. નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણ, નમો આયરિયાણં. નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએ સવ્વસાહુણં, એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વ પાવપ્પણાસણો, મંગલાણં ચ

સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૪ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પખ્ખિ ખામણાં ખામું ? ઇચ્છં. નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આયરિયાણં, નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએસવ્વસાહુણં, એસોપંચ નમુક્કારો, સવ્વ પાવ પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં ॥ સિરસા મણસા મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છામો અણુસંઠિ પખ્ખિયંસમ્મત્તં દેવસિયં ભણામિ.

(પછી વાંદણાં બે દીજે.)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં, કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે ॥ દિવસો વઇક્કંતો ? જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે, ખામેમિ.ખમાસમણો ॥ દેવસિઅં વઇકમ્મં, [2]આવસિઆએ, પડિક્કમામિ ખ-

---

૧ વાંદણા બે વાર દેવા, ૨ બીજે વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

માસમણાણં, દેવસિઆએ, આસાયણાએ તિત્તીસં-
ન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ, મણ દુક્કડાએ, વય
દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, મા-
યાએ, લોભાએ, સવ્વ કાલિઆએ, સવ્વ મિચ્છોવ-
યારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે
અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ ॥
નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓમિ;
અબ્ભિંતર દેવસિઅ ખામેઉં ? ઇચ્છ. ખામેમિ દેવ-
સિઅં, જં કિંચિ, અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે
વિણએ, વેઆવચ્ચે, અલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે,
સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જં કિંચિ
મજ્ઝ વિણય પરિહીણં સુહુમ વા બાયરં વા, તુબ્ભે-
જાણહ, અહ ન યાણામિ તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં.

[પછી વાદણા બે દીજે]

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ
નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ,
અહો કાયં, કાય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો,

અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે ॥ દિવસો વઇક્કંતો ? જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો, દેવસિઅં વઇક્કમ્મં ॥ [1]આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ ॥ વય દુક્કડાએ ॥ કાયદુક્કડાએ ॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ સવ્વમિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સખમાસમણો પડિક્કમામિ, નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

(પછી ઉભા થઈને અથવા બેસીને.)

આયરિઅ ઉવજ્ઝાએ, સીસે સાહમ્મિએ કુલગણે અ; જેમે કેઇ કસાયા, સવ્વે, તિવિહેણ ખામેમિ. ૧
સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ, ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે; સવ્વં ખમાવઇત્તા, ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ
૨-સવ્વસ્સ જીવ રાસિસ્સ, ભાવઓ ધમ્મ નિહિઅ નિઅચિત્તો; સવ્વં ખમાવઇત્તા, ખામામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ ૩ (પછી—)

---

[1] બીજે વાંદણે આવસ્સિઆએ ન બોલવું.

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જંજોગં પ-ચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે દેવસિઓ, અઇ-આરો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિં-ચ્ચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ પાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામા-ઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હં કસાયાણં, પંચન્હં મણુવ્વયાણં, તિન્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉન્હં સિખ્ખા-વયાણં, બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ, જંખંડિઅં, જંવિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. (પછી)

તસ્સઉત્તરી કરણેણં, પાયછિત્ત કરણેણં, વિસો-હી કરણેણં, વિસલ્લી કરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણઠ્ઠાએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. (પછી—)

અન્નથ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં,

કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણું, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥૪॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

[એક લોગસ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી પારીને—]

પુખ્ખરવર દિવડ્ઢે, ધાયઇ સંડે અ જંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવય વિદેહે, ધમ્માઇગરે નમંસામી ॥ ૧ ॥ તમ તિમિર પડલ વિદ્ધંસણસ્સ, સુરગણ નરિંદ મહિ અસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડીઅ મોહ જાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઇ જરામરણ સોગ પણાસણસ્સ, કલ્લાણ પુખ્ખલ વિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદગણચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમ્મસ્સ સાર મુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥ ૩ ॥ સિદ્ધે ભો પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે ॥ દેવં નાગસુવન્ન કિન્નર ગણસ્સ-બ્ભૂઅ ભાવચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇટ્ઠિઓ જગમિણં-તેલુક્કમચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મો વડ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં વડ્ઢઉ ॥ ૪ ॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥

વંદણ વત્તિઆએ ॥ પૂઅણ વત્તિઆએ ॥ સક્કાર વત્તિઆએ ॥ સમ્માણ વત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઇએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વઢ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણ ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિ ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવ માઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

[એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, તે પારીને—]

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરંપર ગયાણં ॥ લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણં,

॥ ૧ ॥ જો દેવાણ વિદેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમં-સંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવરવસહસ્સ વદ્ધ-માણસ્સ ॥ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિજંત સેલ સિહરે ॥ દિખ્ખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥ ૪ ॥ ચત્તારિ અટ્ઠ દસ દોય ॥ વંદિવા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠ નિટ્ઠિઅટ્ઠા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

ભુવન દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં. અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમ-લિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચા-લેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અ-ભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(૧ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી થોય સાભળવી)

નમોઽર્હત સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

જ્ઞાનાદિ ગુણયુતાનાં, નિત્યં સ્વાધ્યાય સંયમ-રતાના. વિદધાતુ ભુવનદેવી, શિવંસદા સર્વ સાધુનામ્ ॥ (પછી—)

ક્ષેત્રદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં. અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણ, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાસનિસગ્ગેણ, ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિ અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુહિ ખેલસ ચાલેહિ ॥ સુહુમેહિ દિઠ્ઠિ સંચાલેહિ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ ભગવતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાય ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(૧ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી થોય સાભળવી)

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

યસ્યાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય, સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયાઃ ॥ સા ક્ષેત્રદેવતા નિત્યં, ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની.

[પછી ૧ નવકાર ગણુવો,]

નમો અરિહંતાણું ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણું ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણું ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણું ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણું ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

[પછી બેસીને છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી.
પછી વાંદણાં બે દેવાં.—]

ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ, અહો કાયં, કાય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે ॥ દિવસો વઇક્કંતો? જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે? ખામેમિ ખમાસમણો, દેવસિઅં વઇક્કમ્મં ॥ [1]આવસિઆએ, પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસ:

---

૧ બીજે વાંદણે આવસિઆએ ન બોલવું.

ત્રયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ ॥ વય દુક્કડાએ ॥ કાયદુક્કડાએ ॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વ મિચ્છોવયારાએ ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ ॥ આસાયણાએ જો મે અઇઆરો, કઓ, તસ્સ ખમાસમણો! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક, ચઉવિસથ્થા, વંદનક, પડિક્કમણુ કાઉસ્સગ્ગ, પચ્ચક્ખાણ, કર્યું છે જી, એ રીતે છ આવશ્યક સંભાળવા. (પછી)

"ઇચ્છામો અણુમટ્ઠિં" "નમો ખમાસમણાણં" નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

(પછી પુરૂષવર્ગે નમોસ્તુ વર્ધમાનાય કહેવુ)

નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય, સ્પર્દ્ધમાનાય કર્મ્મણા, તજ્જયાવાપ્તમોક્ષાય, પરોક્ષાય કુતીર્થીનાં, યેષાં વિકચારવિંદરાજ્યા, જ્યાયઃ ક્રમ કમલાવલિં દધત્યા, સદ્દૈરિતિ સંગતં પ્રશસ્ય, કથિતં સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ. કષાયતાપાર્દિતજંતુનીર્વૃતિં, કરોતિ યો

જૈનમુખાંબુદાદ્ગતઃ, સશુક્રમાસોદ્ભવ વૃષ્ટિસન્નિભો, દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો ગિરાં.

(પછી નમુથ્થુણં કહેવું.)

॥ નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરીઆણં ॥ પુરિસવર ગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં ॥ લોગ નાહાણં ॥ લોગ હિઆણં ॥ લોગ પઇવાણં॥ લોગ પજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભય દયાણં, ચખ્ખુ, દયાણં ॥ મગ્ગ દયાણં, સરણ દયાણં ॥ બોહિ દયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મ દયાણં, ધમ્મ દેસિયાણં ॥ ધમ્મ નાયગાણં, ધમ્મ સારહીણં ॥ ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહય વરનાણ દંસણ ધરાણં ॥ વિઅટ્ટ છઉમણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વ નૂણં, સવ્વ દરિસીણં ॥ સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મખ્ખય મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઇ નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિણા-

ણું, જિઅભયાણં ॥૯॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥ (પછી—)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહીઆએ મથ્થએણ વંદામિ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સ્તવન ભણુ ? ઇચ્છં. કહી નમોઽર્હત્‌સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહીને "અજિતશાંતિ" નું સ્તવન કહેવું.

॥ સ્તવન ॥

॥ અજિઅં જિઅ સવ્વ ભયં ॥ સંતિં ચ પસંત સવ્વ ગય પાવં ॥ જયગુરૂ સંતિગુણ કરે ॥ દોવિ જિણવરે પણિવયામિ ॥ ૧ ॥ ગાહા ॥ વવગય મંગુલ ભાવે ॥ તેહં વિઉલ તવ નિમ્મલ સહાવે ॥ નિરૂવમ મહપ્પભાવે ॥ થોસામિ સુદિટ્ઠ સપ્પભાવે ॥૨॥ ગાહા ॥ સવ્વદુક્ખપ્પસંતીણં ॥ સવ્વપાવપ્પસંતિણં ॥ સયા અજિયસંતીણ, ॥ નમો અજિઅ સંતિણ ॥ ૩ ॥ સિલોગો ॥ અજિયજિણસુહપ્પવત્તણ ॥ તવ પુરિસુત્તમનામકિત્તણ ॥ તહય ધિઇ

મધુપ્પવત્તણં ॥ તવય જિણુત્તમસંતિકિત્તણં ॥ ૪ ॥ માગહિયા ॥ કિરિઆવિહિસંચિઅકમ્મકિલેસવિમુ-ક્ખયરં ॥ અજિઅં નિચિઅં ચ ગુણેહિં મહા-મુણિસિદ્ધિગયં ॥ અજિઅસ્સ ય સંતિ મહામુણિ-ણોવિ અ સંતિકરં ॥ સયયં મમ નિવ્વુઇકારણયં ચ નમંસયણં ॥ ૫ ॥ આલિંગણયં ॥ પુરિસા જઇ દુક્ખવારણં, જઇઅ વિમગ્ગહ સુક્ખકારણં ॥ અજિઅં સંતિ ચ ભાવઓ, અભય કરે સરણં પવ-જ્જહા ॥ ૬ ॥ માગહિઆ ॥ અરઇ રઇ તિમિર વિર-હિઅ મુવરય જરમરણં, સુર અસુર ગરૂલ ભુયગ વઇ પયગ પણિવઇઅં ॥ અજિઅમહમવિ અ સુનય નયનિઉણમભયકરં, સરણ મુવસરિઅ ભુવિ દીવિ-જમહિઅં સયય મુવણમે ॥ ૭ ॥ સંગયયં ॥ તં ચ જિણુત્તમ મુત્તમ નિત્તમ સત્તધરં, અજ્જવ મદ્દવ ખંતિ વિમુત્તિ સમાહિનહિં ॥ સંતિકરં પણમામિદ મુત્તમ તિત્થયરં, સંતિ મુણી મમ સંતિસમાહિવરં દિસઉ ॥ ૮ ॥ સોવાણયં ॥ સાવત્થિપુવ્વપત્થિવં ચ, વરહત્થિમત્થયપસત્થ-વિચ્છિન્નસંથિયં ॥ થિર-સરિચ્છવચ્છં મયગલલીલાયમાણ-વરગંધહત્થિ-

પત્થાણુપત્થિયં સંથવારિહં ॥ હત્થિહત્થબાહુધંતક-
ણગરૂઅગ-નિરૂવહય-પિંજરં, પવર-લક્ખણો વાચય
સોમ ચારૂ રૂવ ॥ સુઇ સુહમણાભિરામ પરમ રમ-
ણિજ્જ વરદેવદુંદુહિં નિનાય મહુરયર સુહગિરિં ॥૯॥
॥ વેઢ્ઢઓ ॥ અજિઅં જિઆરિગણું, જિઅ સવ્વ-
ભયં ભવો હરિઉ ॥ પણમામિ અહં પયઓ. પાવં
પસમેઉ મે ભયવં ॥ ૧૦ ॥ રાસાલુદ્ધઓ યુગ્મં ॥
કુરૂજણ વયહત્થિણાઉરનરીસરો પઢમ તઓ મહા-
ચક્કવટ્ટિભોએ મહપ્પભાવો જો બાવત્તરિ-પુરવર-
સહસ્સ-વરનગર-નિગમ-જણવય વઇ બત્તિસારાય-
વરસહસ્સાણુયાય મગ્ગો ॥ ચઉદસવરરયણ-નવ-
મહાનિહિ-ચઉસટ્ઠિ-સહસ્સ-પવર જુવઇણ સુંદરવઇ
ચુલસી હય ગય રહ સયસહસ્સ સામી છન્નવઇ
ગામ કોડી સામી આસિજો ભારહંમિ ભયવં ॥ ૧૧ ॥
॥ વેઢ્ઢઓ ॥ તં સંતિં સંતિકર, સંતિણં સવ્વ
ભયા ॥ સંતિં થુણામિ જિણું, સંતિં વિહેઉ મે
॥ ૧૨ ॥ રારા નંદિયં ॥ ઇક્ખાગ વિદેહનરીસર
નરવસહા મુણિવસહા ॥ નવસારયસસિસકલાણણ
વિગયતમા વિહુય રયા ॥ અજિઉત્તમ તેઅ ગુણેહિ

મહામુણિ-અમિઅબલા વિઉલકુલા ॥ પણમામિ તે ભવભયમૂરણ, જગ સરણા મમ સરણં ॥ ૧૩ ॥ ॥ ચિત્તલેહા ॥ દેવ દાણવિંદ ચંદ સૂરવંદ હટ્ઠ તુટ્ઠ જિટ્ઠ-પરમ ॥ લટ્ઠ રૂવ ધંત રૂપ્પ પટ્ટ સેય સુદ્ધ નિદ્ધ ધવલ ॥ દંતપંતિ સંત્તિ સત્તિ કિત્તિ મુત્તિ જુત્તિ ગુત્તિપવર ॥ દિત્તતેઅવંદ ધેઅ સવ્વલોઅ-ભાવિઅ પ્પભાવણેઅ પઇસ મે સમાહિં ॥ ૧૪ ॥ નારાયઓ ॥ વિમલસસિકલાઇરેઅ સોમં ॥ વિતિમિરસૂરકરાઇરેઅ તેઅં ॥ તિઅસવઇગણાઇરેઅ રૂવં ॥ ધરણિધરપ્પ વરાઇરેઅસારં ॥ ૧૫ ॥ કુસુમલયા ॥ સત્તે અ સયા અજિઅં, સારીરે અ બલે અજિઅં ॥ તવ સંજમે અ અજિઅં ॥ એસ થુણામિ જિણં અજિઅં ॥ ૧૬ ॥ ॥ભૂઅગપરિરિંગિઅં ॥ સોમગુણેહિં પાવઇ ન તં નવસરયસસી ॥ તેઅગુણેહિં પાવઇ ન તં નવ સરય રવિ ॥ રૂવ ગુણેહિં પાવઇ ન તં તિઅસગણવઇ ॥ સાર ગુણેહિં પાવઇન તં ધરણિધરવઇ ॥ ૧૭ ॥ ખિજ્જિઅયં ॥ તિત્થવરપવત્તયં તયરયરહિઅં, ધીરજણથુઅચ્ચિઅં ચુઅકલિકલુસં ॥ સંતિ સુહપ્પવત્તયં તિગરણ પયઓ ॥ સંતિમહં મહામુણિસરણ મુવણમે

॥ ૧૮ ॥ લલિઅય ॥ વિણઓણય સિર રઇ અંજલિ રિસિગણ સુંથઅં થિમિઅં ॥ વિબુહાહિવધણવઇ નરવઇ-થુઅ-મહિઅચ્ચિયઅ બહુસો ॥ અઇરૂગ્ગય સરયદિવાયર સમહિઅ સપ્પભં તવસા ॥ ગયણં ગણ વિયરણ સમુઇઅ ચારણ વંદિઅં સિરસા ॥ ૯ ॥ કિસલયમાલા ॥ અસુર ગરૂલ પરિવંદિઅ, કિન્નરો રગણ મસિઅં ॥ દેવકોડીસયસથુઅં, સમણસંઘ પરિવંદિઅં ॥ ૨૦ ॥ સુમુહ ॥ અભય અણહ અ-રયં અરૂયં અજિયં અજિઅ પયઓ પણમે ॥ ૨૧ ॥ વિજ્જુવિલસિઅ ॥ આયગા વર વિમાણ દિવ્વ-કણગ રહ તુરય પહકર સએહિ હુલિઅ ॥ સસંભમો-અરણ ખ્ખુભિઅલુલિઅચલ—કુંડલ ગય—તિરીડ સોહંત મઉલિમાલા ॥ ૨૨ ॥ વેઢ્ઢઓ ॥ જં સુરસંઘા સાસુરસંઘા, વેર વિઉત્તા ભત્તિસુજુત્તા ॥ આયર ભૂસિઅસંભમપિંડિઅ, સુઠ્ઠસુવિહિઅ સવ્વબ-લોઘા ॥ ઉત્તમ કંચણ રયણ પરૂવિઅ, ભાસુરભુસણ ભાસુરિઅંગા ॥ ગાય સમોણય ભત્તિ વસાગય પ-જનિ પેસિય સીસ પણામા ॥ ૨૩ ॥ રયણમાલા ॥ વંદિઊણ થોઊણ તો જિણ, તિગુણમેવ ય પુણો ॥

પયાહિણું ॥ પણમિઊણ ય જિણું સુરાસુરા, પમુ-
ઇઆ સભવણાઇં તો ગયા ॥ ૨૪ ॥ ખિત્તયં ॥ તં
મહામુણિ મહં પિપંજલિ, રાગદોસ ભય મોહ વજ્જિ-
અં ॥ દેવ દાણવ નરિંદ વંદિઅં સંતિ મુત્તમમહા
તવં નમે ॥ ૨૫ ॥ ખિત્તયં ॥ અંબરંતરવિઆરણિ
આહિં, લલિઅહંસવહુગામિણિઆહિં ॥ પીણ સો-
ણિથણસાલિણિઆહિં, સકલકમલદલલોઅણિઆહિં
॥ ૨૬ ॥ દીવયં ॥ પીણનિરંતરથણભરવિણમિય ગા-
યલઆહિં ॥ મણિકંચણપસિઢિલમેહલસોહિઅસોણિ-
તડાહિં ॥ વરખિંખિણિ-નેઉર સતિલય વલય
વિભુસણિઆહિં ॥ રઇકર ચઉર મણોહર સુંદર
દંસણિઆહિં ॥ ૨૭ ॥ ચિત્તખરા ॥ દેવ સુદરિહિં
પાય વંદિઆહિં ॥ વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા
કમા, અપ્પણો નિડાલએહિં મંડણોડ્ડણપગાર એહિં
કેહિં કેહિંવિ અવંગ તિલય પત્તલેહ નામ એહિં
ચિલ્લએહિં સંગયંગયાહિં ॥ ભત્તિ સંનિવિઠ્ઠ વંદ-
ણગયાહિં હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો ॥ ૨૮ ॥
નારાયઓ ॥ તમહં જિણચંદં, અજિઅંજિઅ મોહં ॥
॥ ધુય સવ્વ કિલેસં, પયઓ પણમામિ ॥ ૨૯ ॥

નંદિઅયં ॥ થુઅવંદિઅયસ્સા, રિસિ ગણ દેવ ગણેહિં, તો દેવ વહૂહિં પયઓ પણુમિઅસ્સા ॥ જસ્સ જગુત્તમ સાસણયસ્સા, ભત્તિવસાગય પિંડઅયાહિ ॥ દેવવરચ્છરસા બહુયાહિ, સુરવરરઇગુણપંડિઅ આહિં ॥ ૩૦ ॥ ભાસુરયં ॥ વંસસદ્દતંતિ તાલમેલિએ તિઉખ્ખરાભિરામ સદ્દ મીસએ કએ અ સુઇ સમાણણેઅસુદ્ધસજ્જગીઅપાયજાલઘંટિઆહિં ॥ વલય મેહલા કલાવનેઉરાભિરામ સદ્દમીસએ કએ અ, દેવ નટ્ટિઆહિં હાવભાવવિબ્ભમપ્પગારેએહિ ॥ નચ્ચિઉણ અંગ હારએહિં, વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા તયં તિલોયસવ્વસત્તસંતિકારયં ॥ પસંતસવ્વપાવદોસમેસહં, નમામિ સંતિ મુત્તમં જિણં ॥ ૩૧ ॥ નારાયઓ ॥ છત્ત ચામર પડાગ જુવ જવ મંડિઆ, ઝયવર મગર તુરય સિરિવચ્છ સુલંછણા ॥ દીવ સમુદ્દ મંદર દિસાગય સોહિઆ, સ, થિઅવસહ સીહ રહ ચક્કવરંકિયા ॥ ૩૨ ॥ લલિઅયં ॥ સહાવલટ્ઠા સમપ્પઇટ્ઠા, અદોસ દુટ્ઠા ગુણેહિ જિટ્ઠા ॥ પસાયસિટ્ઠા તવેણ પુટ્ઠા, સીરિહિં ઇટ્ઠા રિસીહિ જુટ્ઠા ॥ ૩૩ ॥ વાણુવાસિયા તે તવેણ

ધુઅસવ્વપાવયા, સવ્વલોઅહિઅમૂલપાવયા ॥ સંથુઆ અજિઅસંતિપાવયા, હુંતુ મે સિવસુહાણ દાયયા ॥ ૩૪ ॥ અપરાંતિકા ॥ એવં તવ બલવિઉલં, થુઅં મએ અજિઅ સંતિ જિણજુઅલં ॥ વવગયકમ્મરયમલં, ગઇ ગયં સાસયં વિઉલં ॥૩૫॥ ગાહા તં બહુ ગુણપ્પસાયં, મુખ્ખસુહેણ પરમેણઅવિસાયં ॥ નાસેઉ મે વિસાયં, કુણઉ અ પરિસાવિ અપ્પસાયં ॥ ૩૬ ॥ ગાહા ॥ તં મોએઉ અ નંદિ, પાવેઉ અ નંદિસેણમભિનંદિ ॥ પરિસાવિ ય સુહ નંદિં, મમ ય દિસ઼ ઉ સંજમે નંદિં ॥ ૩૭ ॥ ગાહા ॥ પખ્ખિઅ ચાઉમ્માસિઅ, સંવચ્છરિએ અવસ્સ ભણિઅવ્વો ॥ સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગનિવારણો એસો ॥ ૩૬ ॥ ગાહા ॥ જો પઢઇ જો અ નિસુણઇ, ઉભઓકાલંપિ અજિઅ સંતિ થયં ॥ ન હુ હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્ના વિનાસંતિ ॥ ૩૯ ॥ ગાહા ॥ જઇ ઇચ્છહ પરમ પયં, અહવા કિંત્તિ સુવિત્થડં ભુવણે ॥ તા તેલુક્કુદ્ધરણે, જિણવયણે આયરં કુણહ ગાહા ॥૪૦॥ ॥ઇતિ॥

(પછી વરકનક કહેવું.—)

વરકનક શંખ વિદ્રુમ, મરકત ઘન સન્નિભં વિ-

ગત મોહં ॥ સપ્તતિશત જિનાનાં, સર્વામર પૂજિતં વંદે ॥ ૧ ॥ (પછી—)

ભગવાન્‌હં, આચાર્યહં, ઉપાધ્યાયહં, સર્વ સાધુભ્યઃ એમ દરેક ખમાસમણા દિઠ દરેક ભગવાનને વાંદવા

(પછી જમણો હાથ ઉપધિ અથવા ચરવલા ઉપર સ્થાપીને વડીલ હોય તે અઢ્ઢાઈજ્જેસુ કહે)

અઢ્ઢાઈજ્જેસુ દીવસમુદ્દેસુ, પન્નરસસુ કમ્મ ભૂમીસુ ॥ જાવંત કેવિસાહુ, રયહરણ ગુચ્છ પડિગ્ગહ-ધારા ॥ પંચ મહવ્વયધારા, અઠ્ઠારસ સહસ્સ સીલંગ ધારા ॥ અખ્ખયાયાર ચરિત્તા, તે સવ્વે સિરસા મણસા મથ્થએણ વંદામિ ॥ ૧ ॥ (પછી—)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિય પાયચ્છિત્ત વિસોહણથ્થ કાઉસ્સગ્ગ કરૂં ? ઇચ્છં. દેવસિય પાયચ્છિત્ત વિસોહણથ્થ કરેમિકાઉસ્સગ. અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં,

છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સં-ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-પ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સનો અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પાર્યા પછી લોગસ્સ કહેવો—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવમભિણંદણં ચ સુ-મઇ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં ॥ નમિજિણં ચ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં

તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમ દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિ મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી નિચે બેશીને—)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય સંદિસાહુ ? ઇચ્છં. કહી ફરીને ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય કરૂં ? ઇચ્છ. કહી એક નવકાર ગણી સજ્ઝાય કહેવી.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો

॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥ પછી–

ઉવસગ્ગ હરં પાસં ॥ પાસં વંદામિ કમ્મ ઘણ મુક્કં ॥ વિસહર વિસ નિન્નાસં ॥ મંગલકલ્લાણ આવાસં ॥ ૧ ॥ વિસહર ફુલિંગ મંતં ॥ કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ ॥ તસ્સ ગહ રોગમારી ॥ દુટ્ઠ જરા જંતિ ઉવસામં ॥ ૨ ॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો ॥ તુજ્ઝ પણામો વિ બહુ ફલો હોઇ ॥ નર તિરિએસુ વિ જીવા ॥ પાવંતિ ન દુઃખ દોગચ્ચં ॥ ૩ ॥ તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે ॥ ચિંતામણિ કપ્પપાયવપ્ભહિએ પાવંતિ અવિગ્ઘેણં ॥ જીવા અયરામરં ઠાણં ॥ ૪ ॥ ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ॥ ભત્તિભર નિપ્ભરેણ ॥ હિઅએ· ણ ॥ તા દેવ દિજ્જ બોહિં ॥ ભવે ભવે પાસ જિણચંદ ॥ ૫ ॥ (પછી—)

સંસાર દાવાનલદાહ નીરં ॥ સંમોહ ધૂલી હરણે સમીરં ॥ માયારસાદારણ સારસીરં ॥ નમામિ વીરં ગિરિસાર ધીરં ॥ ૧ ॥ ભાવાવનામ સુરદાનવ માનવેન ॥ ચૂલાવિલોલ કમલાવલિ માલિતાનિ ॥

સંપૂરિતાભિનત લોક સમીહિતાની ॥ કામં નમામિ જિનરાજ પદાનિતાનિ ॥ ૨ ॥ બોધાગાધં સુપદપદવી નીર પૂરાભિરામ ॥ જીવા હિંસા વિરલલહરી સંગમાગાહદેહં ॥ ચુલાવેલં ગુરૂગમમણી સંકુલં દૂરપારં, સારંવીરાગમજલનિધિં સાદરં સાધુ સેવે ॥ ૩ ॥ આમૂલાલોલધુલીબહુલપરિમલાલીઢલોલાલિમાલા, ઝંકારારાવસારામલદલકમલાગારભૂમિનિવાસે ॥ છાયાસંભારસારેવરકમલકરે તારહારાભિરામે, વાણીસંદોહ દેહે ભવવિરહવરં દેહિ મે દેવિ સારં ॥ ૪ ॥

[પછી એક નવકાર કહેવો]

નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આયરિયાણં. નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએ સવ્વસાહુણં, એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વ પાવપ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં ॥ પછી ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ૧ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દુખ્ખખ્ખય કમ્મખ્ખય નિમિત્તં કાઉસ્સગ્ગ કરૂં ? ઇચ્છં, દુખ્ખખ્ખય કમ્મખ્ખય નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં;

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવ માઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સ અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી મોટી શાંત કહેવી.)

ગુરૂજી અથવા વડીલ તરફથી આજ્ઞા મળી હોય તેમણેજ માત્ર કાઉસ્સગ્ગ પારીને " નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ " કહી મોટી શાંતિ કહેવી. તે નિચે મુજબ—

ભો ભો ભવ્યાઃ શૃણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વમેતત, યે યાત્રાયાં ત્રિભુવનગુરોરાર્હતા ભક્તિભાજઃ- તેષાં શાંતિર્ભવતુભવતામર્હદાદિ પ્રભાવા—દારોગ્ય શ્રી ધૃતિમતિકરી ક્લેશવિધ્વંસહેતુઃ ॥ ૧ ॥ ભો ભો

ભવ્યલોકા ઇહહિભરતૈરાવતવિદેહસંભવાનાં સમસ્ત-તીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન પ્રકંપાન તરમવધિના વિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિઃ સુઘોષાઘંટાચાલનાનંતરં, સકલસુરાસુરેંદ્રૈઃ સહ સમાગત્ય, સવિનયમર્હદ્ભટ્ટારક ગૃહીત્વા, ગત્વા, કનકાદ્રિશૃંગે, વિહિતજન્માભિષેકઃ શાંતિમુદ્દઘોષયતિ, યથા તતોઽહં કૃતાનુકારમિતિકૃત્વા. મહાજનો યેન ગતઃ સ પંથાઃ ॥ ઇતિ ભવ્યજનૈઃ સહ સમેત્ય સ્નાત્રપીઠે સ્નાત્રં વિધાય, શાંતિમુદ્દઘોષયામિ. તત્પૂજાયાત્રાસ્નાત્રાદિમહોત્સવાનંતરમિતિકૃત્વા, કર્ણં દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્યતાં સ્વાહા ॥ ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં પ્રીયતાં પ્રીયતાં ભગવંતોઽર્હંતઃ સર્વજ્ઞાઃ સર્વદર્શિન ત્ર્રીલોકનાથા-ત્ર્રીલોકમહિતા-ત્ર્રીલોકપૂજ્યા-ત્ર્રીલોકેશ્વરા-ત્ર્રીલોકોદ્યોતકરાઃ ॥ ૐ ઋષભ, અજિત, સંભવ, અભિનંદન, સુમતિ, પદ્મપ્રભ, સુપાર્શ્વ, ચંદ્રપ્રભ, સુવિધિ, શીતલ શ્રેયાંસ, વાસુપૂજ્ય, વિમલ, અનંત, ધર્મ, શાંતિ, કુંથુ, અર, મલ્લિ, મુનિસુવ્રત, નમિ, નેમિ, પાર્શ્વ, વર્દ્ધમાનાંતા જિનાઃ શાંતાઃ શાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહાઃ ૐ મુનયો મુનિપ્રવરા રિપુવિજય દુર્ભિક્ષકાંતારેષુ દુર્ગમાર્ગેષુ

રક્ષંતુ:વો નિત્યં સ્વાહા ॥ ૐ હ્રીં શ્રીં ધૃતિ, મતિ, કીર્ત્તિ કાંતિ, બુદ્ધિ લક્ષ્મી, મેધા, વિદ્યાસાધન, પ્રવેશન, નિવેશનેષુ, સુગૃહીત નામાનો જયંતુ તે જિનેંદ્રાઃ ॥ ૐ રોહિણી, પ્રજ્ઞપ્તિ, વજ્રશૃંખલા વજ્રાંકુશી, અપ્રતિચક્રા, પુરૂષદત્તા, કાલી, મહાકાલી. ગૌરી, ગાંધારી, સર્વાસ્ત્રા, મહાજ્વાલા, માનવી, વૈરોટ્યા, અચ્છુપ્તા, માનસી, મહામાનસી, ષોડશ વિદ્યાદેવો રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા ॥ ૐ આચાર્યોપાધ્યાયપ્રભૃતિ ચાતુર્વર્ણસ્ય, શ્રી શ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ તુષ્ટિર્ભવતુ પુષ્ટિર્ભવતુ ॥ ૐ ગ્રહાશ્ચંદ્ર સૂર્યાંગારક બુધ બૃહસ્પતિ શુક્રશનૈશ્ચર રાહુ કેતુ સહિતાઃ સલોકપાલાઃ સોમ યમ વરૂણ કુબેર વાસવાદિત્ય સ્કંદ વિનાયકોપેતાઃ યે ચાન્યેપિ ગ્રામનગરક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ॥ અક્ષીણકોશકોષ્ટાગારા નરપતયશ્ચ ભવંતુ સ્વાહા ॥ ૐ પુત્ર, મીત્ર, ભાતૃ, કલત્ર, સુહૃદ, સ્વજન, સંબંધિ, બંધુવર્ગસહિતાઃ નિત્યં ચામોદપ્રમોદ કારિણઃ ॥ અસ્મિંશ્ચભૂમંડલાયતનનિવાસી સાધુ સાધ્વી શ્રાવક શ્રાવિકાણાં રોગોપસર્ગ વ્યાધિદુઃખ દુર્ભિક્ષ દૌર્મનસ્યોપશમનાય શાંતિર્ભવતુ ॥ ૐ

તુષ્ટિ, પુષ્ટિ, ઋદ્ધિ, વૃદ્ધિ, માંગલ્યોત્સવાઃ ॥ સદા પ્રાદુર્ભૂતાનિ પાપાનિ શામ્યંતુ, દુરિતાનિ શત્રવઃ પરાઙ્મુખાભવંતુ સ્વાહા ॥ શ્રીમતે શાંતિનાથાય, નમઃ શાંતિવિધાયિને ॥ ત્રૈલોક્યસ્યામરાધીશ, મુકુટાભ્યર્ચિતાંઘ્રયે ૨ શાંતિઃ શાંતિકરઃ શ્રીમાન્, શાંતિ દિશતુ મે ગુરૂઃ ॥ શાંતિરેવ સદા તેષા યેષાં શાંતિગૃહે ગૃહે ૨ ઉન્મૃષ્ટરિષ્ટ દુષ્ટ ગ્રહગતિ દુસ્વપ્ન દુર્નિમિત્તાદિ ॥ સંપાદિત હિત સંપન્નમગ્રહણં જયતિ શાતે ॥૩॥ શ્રીસંઘજગજ્જનપદ, રાજાધિપરાજસન્નિવેશાનામ્, ગોષ્ટિક પુરમુખ્યાનાં વ્યાહરણૈર્વ્યાહરેચ્છાંતિમ્ ॥ ૪ ॥ શ્રી શ્રમણ સંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ. શ્રી પૌરજનસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રી જનપદાનાં શાંતિર્ભવતુ ॥ શ્રી રાજાધિપાનાંશાંતિર્ભવતુ ॥ શ્રી રાજસન્નિવેશાનાં શાંતિર્ભવતુ ॥ શ્રી ગોષ્ટિકાનાં શાંતિર્ભવતુ ॥ શ્રીપૌરમુખ્યાનાં શાતિર્ભવતુ ॥ શ્રી બ્રહ્મલોકસ્ય શાંતિર્ભવતુ ॥ ૐ સ્વાહા ૐ સ્વાહા ૐ શ્રી પાર્શ્વનાથાય સ્વાહા ॥ એષા શાંતિઃ પ્રતિષ્ટાયાત્રાસ્નાત્રાદ્યવસાનેષુ ॥ શાંતિકલશં ગૃહિત્વા ॥ કુંકુમ ચંદન કર્પૂરાગરૂ ધુપ વાસ કુસુમાંજલિ સમેતઃ ॥ સ્નાત્ર ચતુષ્કિકાયાં શ્રી સંઘસમેતઃ શુચિ શુચિ વપુઃ

પુષ્પ વસ્ત્રચંદના ભરણાલંકૃતઃ ॥ પુષ્પમાલાં કંઠે કૃત્વા, શાંતિમુદ્દઘોષયિત્વા શાંતિપાનીયં મસ્તકે દાતવ્યમિતિ ॥ નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિપુષ્પવર્ષં, સૃ-જંતિ ગાયંતિ ચ મંગલાનિ ॥ સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠંતિ મંત્રાન્, કલ્યાણ ભાજોહિ જિનાભિષેકે ॥ ૧ ॥ શિવમસ્તુ સર્વ્વ જગતઃ, પરહિત નિરતા ભવંતુ ભુતગણાઃ ॥ દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં, સવર્ત્ર સુખી ભવંતુ લોકાઃ ॥ ૨ ॥ અહં તિથ્થયરમાયા, શિવાદેવી તુમ્હ નયર નિવાસીની ॥ અમ્હ સિવં તુમ્હં શિવં અસિવોવસમં સિવં ભવતુ સ્વાહા ॥ ૩ ॥ ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાતિ, છિદ્યંને વિઘ્નવલ્લયઃ ॥ મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥ ૪ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણમ્ ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણું, જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ૫ ॥

(પછી કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉ-સભ મજિઅં ચ વંદે સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઈં

ચ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં પુપ્ફદંત ॥ સીયલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ વિમલમણંતં ચ જિણ ॥ ધમ્મં સંતિ ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વય નમિ જિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમાં સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભ ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

॥ ઇતિ શ્રી ॥

પાક્ષિક પ્રતિક્રમણ

અને તેની વિધી સંપૂર્ણ.

।। વધારે સમજણ ।।

ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પખ્ખિ પ્રતિક્રમણની વિધિ. હવે " ચઉમાસી પ્રતિક્રમણની વિધિ નિચેના ફારફેરે સમજવી. "

૧ પાક્ષિક પ્રતિક્રમણમાં વાંદણાં દેતી વખતે " પખ્ખો વઇક્કંતો " કહેવામાં આવે છે, તથા " પખ્ખિઅં વઇક્કમં " કહેવાય છે, તે સ્થળે " ચઉમાસી વઇક્કંતો, " અને " ચઉમાસીઅં વઇક્કમં " એ રીતે બોલવું.

૨ વંદિત્તાસૂત્રમાં " પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં " ને બદલે " પડિક્કમે ચઉમાસિઅં સવ્વં " બોલવું.

૩ અતિચાર બોલતી વખતે જે જે સ્થળે " પાક્ષિક અતિચાર ભણું " " પાક્ષિક દિવસમાંહે જે કાંઇ અતિચાર લાગ્યો હોય " એમ બોલાય છે તે તે સ્થળે " ચઉમાસીઅ અતિચાર ભણું. " " ચઉમાસીઅ દિવસમાંહે જે કાંઇ અતિચાર લાગ્યો હોય " એ રીતે બોલવું.

४ पाक्षिक प्रतिक्रमणमां " प्रत्येक अप्भुट्ठिओह " " संबुद्धा खामणेणं अप्भुट्ठिओह " अने " समात्प-खामणेणं अप्भुट्ठिओह " आवे छे ते दरेक वखते " एक पख्खाणं, पन्नरस्स राइ दीवसाणं. " ते स्थळे " चार मासाणं, आठ पख्खाणं, एकसो-वीस राइ दीवसाणं. " कहेवुं तथा पख्खियंखामुं " ने बदले " चउमासी खामु " कहेवुं.

५ " पख्खितप प्रसाद करोजी " ए स्थळे पाक्षिक प्रतिक्रमणमां " चउथ्थेणं, एक उपवास, बे आंबिल, त्रणं नीवि, चार एकासणां, आठ बेआ-सणां, बे हजार सज्झाय, " यथाशक्ति तप करी पहों-चाडवो. एम कहेवाय छे, तेने बदले चउमासी तप प्रसाद करोजी " छठ्ठेणं, बे उपवास, चार आंबिल छ नीवि, आठ एकासणां, सोळ बेआसणां, चार हजार सज्झाय " यथाशक्ति तप करी पहोंचाडवो एम कहेवुं.

६ " पख्खिसुत्र पढुं " तेने बदले " चउमासी सुत्र पढुं " एम कहेवुं.

૭ પાક્ષિક પ્રતિક્રમણમાં જે સ્થળે " બાર લોગસ્સ " નો કાઉસ્સગ્ગ આવે છે તે સ્થળે " વીશ લોગસ્સ " નો કાઉસ્સગ્ગ કરવો

૮ આ શિવાય જે જે સ્થળે " ઇચ્છામિ ઠામી " વિગેરે સુત્રોમાં " પખ્ખિઅં " શબ્દો આવે છે તે તે સ્થળે " ચઉમાસીઅં " શબ્દો બોલવા.

૯ જ્યારે ચઉમાસીઅ પ્રતિક્રમણ પુરૂં થએ " દેવસિઅ પ્રતિક્રમણ " ની શરૂઆતમાં તેની સંધિકારમાં જે જે ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ હોય, (કારતક, ફાગણ, અષાડ) તે તે ચાર માસમાં જે જે કાળ [પાણી, કામળી, સુખડી, ભાજીપાલા, મેવા મીઠાઇ) હોય, તે શાસ્ત્રમાં કહ્યા પ્રમાણે સાધારણ રીતે સર્વે લોકોને સમજાવવો, તેની વિગત નિચે છે.

૧ કારતક ચોમાસું—

૧ ઉના પાણીનો કાળ—ચાર પહોરનો.
૨ ધાબળી નાંખવાનો કાળ—સૂર્યોદય પછી અને સૂર્યાસ્ત પહેલાં ચાર ઘડી.
૩ સૂખડી વિગેરેનો કાળ—૧ માસ સુધી.

૪ મેવા, બાજપાલની ક્ષય.

૨ ફાગણ ચોમાસું—

૧ ઉના પાણીનો કાળ પાંચ પહોરનો,

૨ ધાબળી નાંખવાનો કાળ-સૂર્યોદય પછી અને
સૂર્યાસ્ત પહેલાં ચાર ઘડી.

૩ સુખડી વિગેરેનો કાળ-૨૦ દિવસ સુધી.

૪ મેવા, બાજપાલનો કાળ ૪ માસ સુધી
ન ખપે.

૩ અષાડ ચોમાસું—

૧ ઉના પાણીનો કાળ-ત્રણ પહોરનો,

૨ ધાબળી નાંખવાનો કાળ-સૂર્યોદય પછી અને
સૂર્યાસ્ત પહેલાં છ ઘડી.

૩ સુખડી વિગેરેનો કાળ-૧૫ દિવસ સુધી.

૪ મેવા, બાજપાલનો કાળ-ચાર માસ ન ખપે.

વિગેરે યાદ આવે તે વસ્તુનાં નામ
કાળ કહેવો.

॥ સંવત્છરી પ્રતિક્રમણની વિધી. ॥

ચઉમાસીઅ પ્રતિક્રમણથી નિચેના ફારફેરે સમજવું.

૧ જે સ્થળે " ચઉમાસીઅં " કહેવાનું લખ્યું છે, તેવે દરેક સ્થળે " સંવચ્છરીઅં " કહેવું.

૨ ચઉમાસીઅ પ્રતિક્રમણમાં " અભ્ભુઠ્ઠીઓ " " પ્રત્યેક ખામણેણંની " ' સંબુદ્ધા ખામણેણંની ' અને ' સમાપ્ત ખામેણંણેની " કહેતાં વખતે નિચે પ્રમાણે બોલવું. " બાર માસાણં, ચોવીશપખ્ખાણં, ત્રણસેં ને સાઠ રાઇ દિવસાણં " બોલવું.

૩ " ચઉમાસી તપ પ્રસાદ કરોજી " એ સ્થળે " સંવચ્છરીઅ તપ પ્રસાદ કરોજી " એમ બોલી નીચે પ્રમાણે બોલવું. "અઠ્ઠમભત્તં, ત્રણ ઉપવાસ, છ આંબિલ, નવ નિવિ, બાર એકાસણાં, ચોવીસ બે-આસણાં, અને છ હજાર સજઝાય " યથાશકિત તપ કરી પહોંચાડવો એમ કહેવું.

૪ ચઉમાસીઅ પ્રતિક્રમણમાં જે સ્થળે વીશ લોગસ્સનો કાઉસ્સ કરવાનું કહ્યું છે, તે સ્થળે

"ચાલીશ" લોગસ્સ અને એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો. લોગસ્સ ન આવડે તો [૧૬૦] એકસો સાઠ નવકાર ગણવા.

૫ દરેક સૂત્રમાં જ્યાં "ચઉમાસીઅં" બોલવાનું હતુ તે સ્થળે "સંવચ્છરીઅં" શબ્દ બોલવો.

ઇતિ પાક્ષિક, ચઉમાસીઅ, અને સંવચ્છરી
પ્રતિક્રમણનો વિધિ સમાપ્ત.

કેટલેક સ્થળે પ્રતિક્રમણ પુરૂં થયા પછી સંતિકરં સ્તવન બોલાય છે, જેથી આ સ્થળે તે નિચે પ્રમાણે લખવામાં આવ્યું છે.

॥ સંતિકરં સ્તવનં. ॥

સંતિકરં સંતિજિણં, જગસરણં જયસિરીઇ-દાયાર ॥ સમરામિ ભત્ત પાલગ, નિવ્વાણી ગરૂડ કય સેવં ॥ ૧ ॥ ૐ સનમો વિપ્પોસહિ પત્તાણ, સંતિ-સામિ પાયાણં ॥ ઝ્રૌં સ્વાહા મંતેણ, સવ્વાસિવ દુરિઅ હરણાણં ॥ ૨ ॥ ૐ સંતિ નમુક્કારો, ખેલોસહિમાઇલદ્ધિપત્તાણ ॥ સૌં હ્રીં નમોસવ્વો, સહિ પત્તાણં ચ દેઇ સિરિં ॥ ૩ ॥ વાણી તિહુઅણ સામિણિ,

સિરિ દેવી જખ્ખરાય ગણિ પિડગા ॥ મહહિસિપાલ સુરિંદા, સયાવિ રખ્ખંતુ જિણભત્તે ॥ ૪ ॥ રખ્ખંતુ મમ રોહિણી, પન્નત્તી વજજસિંખલા ય સયા ॥ વજજં-કુસિ ચક્કેસરિ, નરદત્તા કાલિ મહાકાલી ॥ ૫ ॥ ગોરી તહ ગંધારી, મહજાલા માણવી અ વઇરૂટ્ટા ॥ અચ્છુ-ત્તા માણુસિઆ, મહામાણુસિઆઓ દેવીઓ ॥ ૬ ॥ જખ્ખા ગોમુહ મહજખ્ખ, તિમુહ જખ્ખેસ તંબરૂ કુસુમો ॥ માયંગ વિજય અજિયા, બંભો મણુઓ સુરકુ-મારો ॥ ૭ ॥ છમ્મુહ પયાલ કિન્નર, ગરૂડો ગંધવ્વ ૮-હય જખ્ખિંદો ॥ કુબેર વરૂણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ માયંગો ॥ ૮ ॥ દેવીઓ ચકકેસરિ, અજિઆ દુરિઆ-રિ કાલિ મહાકાલી ॥ અચ્ચુઆ સંતા જાલા, સુતા-રયા સોય સિરવચ્છા ॥ ૯ ॥ ચંડા વિજયંકુસિ, પન્ન-ઇત્તિ નિવ્વાણિ અચ્ચુઆધરણી ॥ વઇરૂટ્ટ છુત્ત ગંધા રિ, અંબ પઉમાવઇ સિદ્ધા ॥ ૧૦ ॥ ઇઅ તિથ્થ રખ્ખ-ણુરયા, અન્નેવિ સુરા સુરી ચઉહાવિ ॥ વંતર જોઇણિ પમુહા, કુણંતુ રખ્ખંસયા અમ્હં ॥૧૧॥ એવં સુદિઠ્ઠિ સુરગણ, સહિઓ સંઘસ્સ સંતિ જિનચંદો ॥ મજજવિ કરેઉ રખ્ખં, મુણિ સુંદરસૂરિ થુઅ મહિમા ॥ ૧૨ ॥

ઇઅ સંતિ નાહ સમ્મ, દિટ્ઠિ રખ્ખં સરઇ તિકાલંજો ॥
સવ્વોવદ્દવ રહિઓ, સ લહઇ સુહ સ પયંપરમં ॥૧૩॥

(ત્યાર પછી સામાયિક પાળવામા આવે છે તેની વિધી)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો । વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ઇચ્છાકારેણ સં-દિસહ ભગવન્ । ઇરિયાવહિય પડિક્કમામિ, ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉ ઇરિયા વહિયાએ, વિરાહણાએ, ગમણાગમણે, પણિક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસા ઉત્તિંગ, પણગ દગ મટ્ટી, મક્કડા સંતાણા સંકમણે, જેમે જીવા વિરાહિયા, એગેંદિયા બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા અભિહયા વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા-કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણા ઓઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણ ॥ વિસલ્લીકરણેણં ॥ પાવાણ કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ (પછી.)

અન્નથ ઉસસિએણં, નિસસિએણ ॥ ખાસિએ-ણં, છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ-

ગ્ગેણં ॥ ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ, ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં, ॥ સહુમેહિ ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિ ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર નવકાર અથવા એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પછી પારીને)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં ॥ નમિજિણં ચ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ

જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ચઉક્કસાય પડિમલ્લુલ્લુરણુ, દુજ્જય મયણુ બાણુ મુસુમૂરણુ, સરસપિઅંગુ વન્નુ ગયગામિઉ, જયઉ પાસુ ભુવણત્તય સામિઉ ૧ જસુતણુ કંતિ કડપ્પ સિણિદ્ધઉ, સોહઇ ફણિ મણિ કિરણા લિદ્ધઉ, નં નવ જલહરતડિલ્લયલ છિઉ, સોજીણુ પાસુ પયચ્છઉવંછિઉ.

॥ નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરીઆણં ॥ પુરિસવર ગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં ॥ લોગનાહાણં ॥ લોગહિઆણં ॥ લોગપઈવાણં ॥ લોગ પજ્જોઅગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભય દયાણં, ચખ્ખુ દયાણં ॥ મગ્ગ દયાણં, સરણદયાણં ॥ બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મ દેસિયાણં ॥ ધમ્મ નાય-

ગાણં, ધમ્મ સારહીણં ॥ ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહય વરનાણ દંસણ ધરાણં ॥ વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વ નૂણં, સવ્વ દરિસિણં ॥ સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મખ્ખય મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઇ નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિણાણં, જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં, ઉઢ્ઢેઅ અહેઅ તિરિઅ લોએ અ, સવ્વાઇ તાઇં વંદે, ઇહસંતો તથ્થ સંતાઇં. (૧)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહીઆએ મથ્થએણ વંદામિ.

જાવંત કે વિ સાહૂ, ભરહેરવય મહાવિદેહેઅ, સવ્વેસિં તેસિં પણઓ, તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. (૧)

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

ઉવસગ્ગ હરં પાસં ॥ પાસં વંદામિ કમ્મ

ધણુ મુક્કં ॥ વિસહર વિસ નિન્નાસં ॥ મંગલકલ્લાણ
આવાસં ॥ ૧ ॥ વિસહર ફુલિંગ મંતં ॥ કંઠે ધારેઇ
જો સયા મણુઓ ॥ તસ્સ ગહ રોગમારી ॥ દુટ્ઠ જરા
જંતિ ઉવસામં ॥ ૨ ॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો ॥ તુજઝ
પણામો વિ બહુ ફલો હોઇ ॥ નર તિરિએસુ વિ
જીવા ॥ પાવંતિ ન દુઃખ દોગચ્ચં ॥ ૩ ॥ તુહ સમ્મત્તે
લદ્ધે ॥ ચિંતામણિ કપ્પપાયવબ્ભહિએ પાવંતિ
અવિગ્ઘેણું ॥ જીવા અયરામરં ઠાણં ॥ ૪ ॥ ઇઅ
સંથુઓ મહાયસ ॥ ભત્તિભર નિબ્ભરેણ ॥ હિઅએ
ણ ॥ તા દેવ દિજ્જ બોહિં ॥ ભવે ભવે પાસ
જિણચંદ ॥ ૫ ॥

ત્યાર પછી બે હાથ જોડીને નીચેનુ સુત્ર બોલવુ —

જયવીઅરાય જગગુરૂ, હોઉમમં તુહ પભાવઓ ભયવં, ભવ નિવ્વેઓ મગ્ગા-ણુસારિઆ ઇટ્ઠ ફલ સિદ્ધી. ॥ ૧ ॥ લોગ વિરૂદ્ધચ્ચાઓ, ગુરૂજણપૂઆ પરથ્થકરણં ચ, સુહ ગુરૂ જોગો તવ્વયણ-સેવણા આ ભવમખંડા. ॥ ૨ ॥ વારિજ્જઇ જઇવિ નિઆણ બંધણ, વીઅરાય તુહ સમએ, તહવિ મમ હુજ્જ

સેવા, ભવેભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥ ૩ ॥ દુખ્ખખ્ખય કમ્મખ્ખય, સમાહિ મરણં ચ બોહિલાભોઅ, સંપજ્જઓ મહએઅં, તુહનાહ પણામ કરણેણં. ॥ ૪ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણં, પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્. ॥ ૫ ॥

(ત્યાર પછી ખમાસમણ દેવું.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં, જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, મથ્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી.

ત્યાર પછી—

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક પારું ? યથાશક્તિ, [ગુરૂના પ્રશ્નનો જવાબ બોલવો.]

ત્યાર પછી—

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક પાયું. તહત્તિ, (ગુરૂના પ્રશ્નનો જવાબ બોલવો.)

(પછી જમણો હાથ ચરવલા અથવા કટાસણાં ઉપર મૂકીને)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(બોલી ત્યાં પછી નિચેનું સૂત્ર કહે—)

સામાઇય, વયજુત્તો, જાવમણે હોઇ, નિયમ સંજુત્તો, છિન્નઇ અસુહં કમ્મં, સામાઇઅ જત્તિઆ વારા. [૧] સામાઇઅ મિઉ કએ, સમણો ઇવ સાવઓ હવઇ જમ્હા, એએણ કારણેણં, બહુસો સામાઇઅં કુજ્જા [૨] સામાયિક વિધિ લીધું, વિધિ પાર્યું. વિધિ કરતાં જે કોઇ અવિધિ હુઓ હોય તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં. દસ મનના, દસ વચનના, બાર કાયાના એવં બત્રીશ દોષ માંહે જે કોઇ દોષ લાગ્યો હોય, તે સવ્વે હું મન,

વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

ત્યાર બાદ ગુરૂ ન હોય ને સ્થાપનાચાર્યે સ્થાપન કર્યું હોય તો સવળો હાથ રાખી ૧ નવકાર બોલવો. ગુરૂ હોય ને આચાર્યજીની સન્મુખ પ્રતિક્રમણ કર્યું હોય, તો નવકાર ગણવાની જરૂર નથી, પણ પ્રતિક્રમણ પુરૂં કરી રહ્યા બાદ દેવની, ગુરૂની, શાસનદેવીની જય બોલાય છે.

ઇતિ સંપુર્ણમ્.

પતિક્રમણમાં છીંક આવવાથી આલોચણા કરવાની વિધી.

પાક્ષિક, ચૌમાસી કે સંવત્સરિ પ્રતિક્રમણ કરતાં પાક્ષિક અતિચાર પેહેલાં છીંક આવે તો, ઇરિયાવહિથી માંડીને પ્રારંભથી સર્વ ફરીને કરવું, ત્યાર પછી મોટી શાંતિ સુધીમાં આવે તો, દુખ્ખખ્ખયનો કાઉસ્સગ્ગ કયા પહેલાં નિચેની વિધિ કરવી.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ, ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ૧, ઇરિ-

ચાવહિયાએ, વિરાહણાએ, ૨ ગમણાગમણે, ૩ પાં-ણક્કમણે, બીયક્કમણે હરિયક્કમણે, ઓસા ઉત્તિંગ, પણગ દગ મટ્ટી, મક્કડા સંતાણા સંકમણે, ૪ જેમે જીવા વિરાહિયા, એગિંદિયા બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, ૫ ચિંદિયા. ૬ અભિહયા વત્તિયા, લે-સિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણા ઓઠાણં સ કામિયા, જીવિયાઓ વ-વરોવિય, તસ્સ મિચ્છામિ દુકકડં. ૭.

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણ ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિકા ઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ ઉસસિએણં, નિસસિએણં ॥ ખાસિએ-ણં, છીએણં જ ભાઇએણ ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ-ગ્ગેણં ॥ ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ, ॥ ૧ ॥ સુહુમે-હિં અ મ સંચાલેહિં, ॥ સુહુમેહિ ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિ ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉ-સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણ, ભગવંતાણં ॥ નમુક્કા-

રેણું ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણું વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પારીને લોગસ્સ કહેવો. તે નિચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં ॥ નમિજિણં ચ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમાં સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતું ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ—

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ " ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓડાવણાર્થં " કાઉસ્સગ્ગ કરૂં ? ઇચ્છં ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓડાવનાર્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ઇચ્છ.

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણ, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિ ॥ ૨ ॥ એવ માઇએહિં આગારેહિ ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નનુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણ મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો (સાગરવર ગંભીર સુધી) કાઉસ્સગ્ગ પારીને, નિચેની થોય બોલવી)

સર્વે યક્ષાંબિકાદ્યાયે, વૈયાવૃત્યકરા જિને ॥
ક્ષુદ્રોપદ્રવ સંઘાતં, તે દ્રુતં દ્રાવયંતુ નઃ ॥ ૧ ॥

॥ સમાપ્ત. ॥

ચૈત્યવંદન કરવાનો વિધિ.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ. નિસીહીઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ એ પ્રમાણે બોલી ત્રણ ખમાસમણા દઇને પછી–ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં, કહી ડાબો પગ ઉંચો કરી. ચૈત્યવંદન કરવું.

શ્રી શત્રુંજયનું ચૈત્યવંદન.

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધ ક્ષેત્ર, દીઠે દુરગતિ વારે;
ભાવ ધરીને જે ચઢે, તેને ભવ પાર ઉતારે. ૧
અનંત સિદ્ધનો એહ ઠામ, સકળ તીરથનો રાય;
પુરવ નવાણું રીષભદેવ જ્યાં ઠવીયા પ્રભુ પાય. ૨.
સુરજ કુંડ સોહામણો, કવડ જક્ષ અભિરામ;
નાભીરાયા કુળ મંડણો, જીનવર કરૂં પ્રણામ. ૩.

જંકિંચી.

જંકિંચિ નામ તિથ્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ; જાઇં જિણબિંબાઇં, તાઈં સવ્વાઈં વંદામિ.

નમ્મુત્થુણં.

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં । આઇગરાણં તિથ્થયરાણં સયંસંબુદ્ધાણં । પુરિસુત્તમાણં પુરિસસીહાણં પુરિસવરપુંડરીઆણં પુરિસવર ગંધહથ્થીણં । લોગુત્તમાણં । લોગનાહાણં

લોગહિયાણં લોગપઇવાણં લોગપજ્જોઅગરાણં । અભયદયાણં ચક્ખુદયાણં મગ્ગદયાણં સરણદયાણં બોહિદયાણં । ધમ્મદયાણં ધમ્મદેસિયાણં ધમ્મનાયગાણં । ધમ્મસારહીણં ધમ્મવરચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં । અપ્પડિહયવરનાણં દંસણધરાણં વિઅટ્ટછઉમાણં જિણાણં જાવયાણં તિન્નાણં તારયાણં । બુદ્ધાણં બોહયાણં મુત્તાણં મોઅગાણં સવ્વન્નૂણં સવ્વદરિસીણં, સિવમયલમરૂઅમણંતમક્ખય-,મવ્વાબાહમપુણરાવિત્તીસિદ્ધિગઈનામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં નમોજિણાણં જિઅભયાણં । જેઅ અઈયા સિદ્ધા, જેઅ-ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે,સંપઇય વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ॥

જાવંતિ ચેઇઆઇ.

જાવંતિ ચેઈઆઇ, ઉડ્ઢેઅ અહેઅ તિરિઅ લોએઅ ॥
સવ્વાઈ તાઇ વંદે, ઇહ સંતો તત્થ સંતાઈ ॥ ૧ ॥

જાવંત કેવિસાહુ.

જાવંત કેવિ સાહુ, ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥
સવ્વેસિં તેસિં પણઓ, તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥ ૧ ॥

નમોર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્ય (અહીં સ્તવન કહેવું)

શ્રી સિદ્ધાચળનું સ્તવન.

ચાલોને પ્રીતમજી પ્યારા શેત્રુંજે જઇએ, શેત્રુંજે જઇએ ચાલો૦ એ આંકણી. શું સંસારે રહ્યા છો મુજી દિન દિન તન

છીજે; આથ આભની છાયા સરખી, પોતાની કીજે ચા૦ ॥ ૧ ॥ જે કરવું તે પેલાં કીજે કાલે શી વાતો; અણચીંતવ્યા આવી પડશે, સબળાની લાતો ચા૦ ॥ ૨ ॥ ચતુરાઇ શું ચિતમાં ચેતી હાથે તે સાથે, મરણ તણાં નિશાનો મોટાં ગાજે છે માથે ચા૦ ॥ ૩ ॥ માતા મરૂદેવા નંદન નીરખી, ભવ સફલો કીજે; દાનવિજય સાહેબની સેવા, એ સંબલ લીજે. ચાલો૦ ॥ ૪ ॥

જય વીયરાય.

જયવીયરાય જગગુરૂ, હોઉ મમં તુહપભાવઓ ભયવં; ભવનિવ્વેઓ મગગાણુ,સારિઆ ઈઠ્ઠફલ સિદ્ધિ ૧ લોગવિરૂદ્ધચ્ચાઓ, ગુરૂજણપૂઆપરથ્થકરણં ચ; સુહગુરૂ જોગો તવ્વયણ, સેવણા આભવમખંડા ૨ (હાથ જરા નીચે કરવા) વારિજ્જઇ જઇવિ નિઆણબંધણં વીઅરાય તુહ સમએ; તહવિ મમ હુજ્જ સેવા ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ૩ દુખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઓ, સમાહિ મરણં ચ બોહિલાભો અ; સંપજ્જઓ મહ એઅં, તુહ નાહ પણામકરણેણં. ૪ સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણં; પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્. (પછી ઉભા થઇને)

અરિહંત ચેઇઆણં.

અરિહંત ચેઇયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણવત્તિઆએ પૂઅણવત્તિઆએ સક્કારવત્તિઆએ સમ્માણવત્તિઆએ બોહિ-

લાભવત્તિઆએ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઈએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. ૩.

અન્નથ ઉસસિએણં.

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નિઅસિએણ, ખાસિએણ, છીએણં, જંભાઈએણ, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧ સુહુમેહિ અંગસંચાલેહિ, સુહુમેહિ ખેલ સંચાલેહિ, સુહુમેહિ દિઠ્ઠિસંચાલેહિ ૨. એવમાઈએહિં, આગારેહિં, અભગ્ગો, અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો. ૩ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણ નમુક્કારેણ ન પારેમિ ૪. તાવ કાય ઠાણેણ મોણેણં ઝાણેણ અપ્પાણં વોસિરામિ

સ્તુતિ (થોય).

કલ્લાણકંદં પઢમં જિણિંદં, સંતિં તઓ-નેમિજિણં મુણિંદં, પાસં પયાસં સુગુણિક્કઠાણં, ભત્તીઇ વંદે સિરિવદ્ધમાણં ૧

ચૈત્યવંદનો.

શ્રી સિદ્ધાચળનું ચૈત્યવંદન.

વિમળ કેવળ જ્ઞાન કમલા, કલિત ત્રિભુવન હિતકર ॥
સુરરાજ સંસ્તુત ચરણ પંકજ, નમો આદિ જિનેશ્વર ॥ ૧ ॥
વિમળ ગિરિવર શ્રૃંગમંડણ પ્રવણ ગુણ ગણ ભુધરં ॥ સુર

અસુર કિન્નર કોડિ સેવિત ॥ નમો૦ ॥ ૨ ॥ કરતી નાટક કિન્નરી ગણ, ગાય જિન ગુણ મનહરં ॥ નીજંરા વલી નમે અહોનિશ ॥ નમો૦ ॥ ૩ ॥ પુંડરીક ગણપતિ સિદ્ધિ સાધી, કોડી પણ મુનિ મનહરં, શ્રી વિમલગિરિવર શૃંગ સિદ્ધા ॥ નમો૦ ॥ ૪ ॥ નિજ સાધ્ય સાધન સુર મુનિવર, કોડીનંત એ ગિરિવરં ॥ મુક્તિ રમણી વર્યા રંગે ॥ નમો૦ ॥ ૫ ॥ પાતાળ નર સુરલોકમાંહિ વિમળગિરિવર તો પરં; નહીં અધિક તીરથ તીર્થપતિ કહે ॥ નમો૦ ॥ ૬ ॥ એમ વિમળગિરિવર શિખર મંડણ દુઃખ વિહંડણ ધ્યાઇએ ॥ નિજ શુધ્ધ સત્તા સાધનાર્થે, પરમ જ્યોતિને પાઇએ ॥ ૭ ॥ જીત મોહ કોહ વિછોહ નિંદ્રા પરમ પદસ્થિત જયકરં ॥ ગિરિરાજ સેવા કરણ તત્પર પદ્મવિજય સુહિતકરં ॥ ૮ ॥

શ્રી આદીનાથનું ચૈત્યવંદન.

આદિદેવ અલવેસરૂ, વિનીતાનો રાય ॥ નાભી રાયા કુળમંડણો, મરૂદેવા માય ॥ પાંચશે ધનુષની દેહડી, પ્રભુજી પરમ દયાળ ॥ ચોરાશી લાખ પુરવનું, જસ આયુ વિશાળ ॥ વૃષભ લંછન જિનવર ધરૂએ, ઉત્તમ ગુણ મણી ખાણ તસ પદ પદ્મ સેવન થકી, લહીએ અવિચળ ઠાણ ॥

શ્રી પુંડરિક સ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

આદિજિનવર રાયનો, ગણધર ગુણવંત ॥ પ્રગટ નામ પુંડ-

રીક જાસ, મહી માહે મહંત ॥ પંચક્રોડ સાથે મુણિંદ, અણ-
સણ તિહા કીધ, ॥ શુકલ ધ્યાન ધ્યાતા અમુલ કેવળ તિહા
લીધ ॥ ચૈત્રી પુનમ દિનેએ, પામ્યા પરમાનંદ, તે દિનથી
પુંડરીકગિરિ, નામ દાન સુખકંદ ॥

શ્રી શાંતિનાથનું ચૈત્યવંદન.

શાંતિ જીનેશ્વર સોળમા, અચિરા સુત વંદો, વિશ્વસેન કુળ
નભોમણિ ભવિજન સુખકંદો ॥ મૃગ લંછન જિન આવખું,
લાખ વરસ પ્રમાણ ॥ હથ્થિણાઉર નયરી ધણી, પ્રભુજી ગુણ
મણી ખાણ ॥ ચાલીશ ધનુષ્યની દેહડી, સમચોરસ સંઠાણ ॥
વદન પદ્મ જ્યું ચંદલો, દીઠે પરમ કલ્યાણ ॥

શ્રી પાર્શ્વનાથનું ચૈત્યવંદન.

આશા પુરે પ્રભુ પાસજી, ત્રોડે ભવપાસ ॥ વામામાતા જન-
મીયા, અહિલંછન જાસ ॥ ૧ ॥ અશ્વસેન સુત સુખ કરૂ,
નવ હાથની કાયા ॥ કાશીદેશ વણારશી પુન્યે પ્રભુ આયા ॥
એકસો વરસનું આવખુ, પાળી પાર્શ્વકુમાર ॥ પદ્મ કહે મુગતે
ગયા, નમના સુખ નિરધાર ॥ ૩ ॥

સ્તવનો.

શ્રી સિદ્ધાચળનાં સ્તવનો.

વિમળાચળ વિમળા પ્રાણી, શીતળ તરૂ છાયા ઠરાણી, રસ વેધક કંચન ખાણી, કહે ઇંદ્ર સુણો ઇંદ્રાણી સનેહી સંત એ ગીરી સેવો. ૧ હાંરે ચઉદ ક્ષેત્રમાં તીરથ નહીં એવો, સનેહી સંત૦ ખટરી પાળી ઉલ્લસીએ, છઠ અઠમ કાયા કસીયે; મોહ મલ્લની સામા ધસીએ, હાંરે વિમળાચળ વેગે વસીએ, સનેહી. ૨ અન્ય સ્થાનક કર્મ જે કરીએ. તે હેમગીરી હેઠા હરીએ, પાછળ પ્રદક્ષીણા ફરીએ, હાંરે ભવજલધિ હેલા તરીએ. સનેહી૦ ૩ શિવ મંદીર ચઢવા કાજે, સોપાનની પંક્તિ બીરાજે, ચઢતાં સમકીતી છાજે, હાંરે દુરભવ્ય અભવ્ય તે લાજે. સનેહી૦ પાંડવ પમુહા કેઈ સંતા આદીશ્વર ધ્યાન ધરંતા, પરમાતમ ભાવ ભજંતા; હાંરે સિદ્ધાચળ સીદ્ધા અનંતા સનેહી૦ ૫ ખટમાસી ધ્યાન ધરાવે, શુકરાજાનુ રાજ્યનીપાવે, બહિઅંતર શત્રુ હરાવે; હાંરે શત્રુંજય નામ ધરાવે. સનેહી૦ ૬ પ્રણિધાને ભજો ગિરી જાચો, તીર્થંકર નામ નીકાચો, મોહરાયને લાગે તમાચો, હાંરે શુભવીર વિમળ ગિરિ સાચો. સનેહી૦ ૭

સિદ્ધાચળગિરિ ભેટયારે, ધન ભાગ્ય હમારાં; એ ગિરિવરનો મહિમા મોટો, કહેતાં ન આવે પાર; રાયણ રૂષભ સમોસર્યા

સ્વામી, પુરવ નવાણું વાર રે ધન્ય૦ ૧ મુળ નાયક શ્રી આદિ જિનેશ્વર, ચઉમુખ પ્રતિમા ચાર, અષ્ટદ્રવ્યશુ પુજો ભાવે સમકિત મુળ આધાર રે ધન૦ ૨ ભાવ ભક્તિશુ પ્રભુ ગુણ ગાવે, અપના જન્મ સુધાગ, યાત્રા કરી ભવિજન શુભ ભાવે, નરક તીર્યંચ ગતિ વારા રે. ધન૦ ૩ દુર દેશાતરથી હુ આવ્યો શ્રવણે સુણી ગુણ તોરા, પતિત ઉદ્ધારણ બિરૂદ તુમારો, એ તીરથ જગ સારા રે, ધન૦ ૪ સવત અઢાર ત્યાશી માસ અષાઢે, વદ આઠમ ભોમવાગ, પ્રભુકે ચરણ પ્રતાપે સઘમા, ખીમારતન પ્રભુ પ્યારારે, ધન્ય ભાગ્ય હમાગ૦ ૫.

જાત્રા નવાણુ કરીએ વિમળગિરિ જાત્રા નવાણુ કરીએ, ૧. સહસ કોડી ભવ પાતિક તુટે, શેત્રુંજા સામો ડગ ભરીએ, વી૦ જા૦ ૨ પુરવ નવાણુ વાર શેત્રુંજા ગીરી, ઋષભજીણંદ સમોસરીએ વિ૦ જા૦ ૩ પુંડરીક પદ જપીએ મન હરખે, અધ્યવસાય શુભ ધરીએ વિ૦ જા૦ ॥ ૪ ॥ સાત છઠ દોય અઠમ તપસ્યા, કરી ચઢીએ ગિરિવરીએ વિ૦ જા૦ ૫ પડિક્કમણા દોય વિધિશું કરીએ, પાપ પડલ વીખરીએ વિ૦ જા૦ ૬ ભુમિ સથારો ને નારી તણો સગ દુર થકી પરીહરીએ, વિ૦ જા૦ ૭ એકલ આહારીને સચિત્ત પરી હારી ગુરૂ સાથે પદ ચરીએ વિ૦ જા૦ ૮ કલિકાલે એ તીરથ મોટુ, પ્રવહણ જેમ ભર દરીએ વિ૦ જા૦ ૯. ઉત્તમ એ ગીરીવર સેવતા, પદ્મ કહે ભવ તરીએ વિ૦ જા૦ ૧૦

શ્રી આદિજીન સ્તવન.

પ્રથમ જિનેશ્વર પ્રણમીએ, જાસ સુગંધીરે કાય; કલ્પવૃક્ષપરે તાસ ઈંદ્રાણી નયન જે ભ્રંગપેરે લપટાય. ૧. રોગ ઉરોગ તુજ નવી નડે, અમૃત જે આસ્વાદ; તેહથી પ્રતિહત તેહમાંનું કોઇ નવિ કરે, જગમાં તુમશું વાદ. ૨. વગર ધોઇ તુજ નિરમળી કાયા કંચનવાન. નહીં પ્રસ્વેદ લગાર તારે તું તેહને જે ધરે તાંહરૂં ધ્યાન. ૩. રાગ ગયો તુજ મન થકી, તેહમાં ચિત્ત ન કોઇ; રૂધિર અમિષથી રોગ ગયો તુજ જન્મથી, દુધ સહોદર હોય. ૪. શ્વાસોશ્વાસ કમળ સમો તુજ લોકોત્તર વાદ, દેખે ન આહાર નીહાર ચરમચક્ષુ ધણી, એહવા તુજ અવદાત. ૫. ચાર અતિશય મુળથી, આગણીશ દેવના કીધ; કર્મ ખપ્યાથી અગ્યાર ચોત્રીશ ઈમ અતીશયા સમવાયંગે પ્રસિદ્ધ. ૬. જીન ઉત્તમ ગુણ ગાંવતાં ગુણ આવે નીજ અંગ; પદ્મવિજય કહે એહ સમય પ્રભુ પાળજો, જેમ થાઉ અક્ષય અભંગ પ્રથમ. ૭

શ્રી પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

આવો આવો પાસજી મુજ મળીયારે, મારા મનના મનોરથ ફળીયા; આવો૦ તારી મુરતી મોહન ગારીરે, સહુ સંઘને લાગે છે પ્યારીરે; તમને મોહી રહ્યા સુરનર નારી આવો૦ ૧. અલબેલી મુરત પ્રભુ તારીરે, તારા મુખડા ઉપર જાઉં વારીરે; નાગ નાગણીની જોડ ઉગારી. આવો. ૨. ધન્ય ધન્ય દેવાધિ-

દેવારે, સુરલોક કરે છે સેવારે, અમને આપોને શિવપુર મેવા આવો૦ ૩ તમે શીવરમણીના રસિયારે, જઇ મોક્ષપુરીમા વસીયારે, મારા હૃદય કમળમા વસીયા આવો૦ ૪ જે કોઈ પાસ તણા ગુણ ગાશેરે, ભવભવના પાતિક જાશેરે, તેના સમકીત નિર્મળ થાશે. આવો૦ ૫ પ્રભુ ત્રેવીશમા જીનરાયારે, માતા વામા-દેવીના જાયારે, અમને દરીશન દ્યોને દયાળા આવો૦ ૬ હું તો લળી લળી લાગુ છુ પાયરે, મારા ઉગ્મા તે હરખ ન માયરે, એમ માણેક વિજય ગુણ ગાય, આવો આવો પાસજી મુજ મળીયારે ૭

શ્રી શાંતિનાથ પ્રભુનું સ્તવન.

શાંતિ જીનેશ્વર સાચો સાહિબ, શાંતિ કરણ અનુકુલમે હો જીનજી, તું મેરા મનમે તુ મેરા દિલમે, ધ્યાન ધરૂં પળપળમે સાહિબજી, તુ મેરા ૧ ભવમા ભમતા મે દરિશન પાયો, આશા પુરો એક પળમે હો જીનજી તુ મેરા ૨ નિરમળ જ્યોત વદન પર સોહે, નીકસ્યો જ્યુ ચદ વાદળમે હો જીનજી તુ મેરા ૩ મેરા મન તુમ સાથે લીનો, મીન વસે જ્યુ જળમે હો સાહેબજી તું મેરા ૪ જિનરગ કહે પ્રભુ શાંતિજી-નેશ્વર, દીઠોજી દેવ સકળમે હો જિનજી તુ મેરા ૫.

શ્રી સીમંધરસ્વામીનું સ્તવન.

સુણો ચદાજી, સીમધર પરમાતમ પાસે જાજો, મુજ

વીનતડી, પ્રેમ ધરીને એણી પરે તુમે સંભળાવજો; જે ત્રણ ભુવનનો નાયક છે, જસ ચોસઠ ઇંદ્ર પાયક છે; જ્ઞાન દરિસણુ જેહને ક્ષાયક છે, સુણો૦ ૧ જેની કંચન વરણી કાયા છે, જસ ધોરી લંછન પાયા છે; પુંડરીકગિરી નગરીનો રાયા છે, સુણો૦ ૨. બાર પર્ષદમાંહી બિરાજે છે, જસ ચોત્રીશ અતીશય છાજે છે; ગુણ પાંત્રીશ વાણીએ ગાજે છે, સુણો૦ ૩. ભવિજનને જે પડિબોહે છે. તુમ અધિક શીતળ ગુણ સોહે છે; રૂપ દેખી ભવિજન મોહે છે, સુણો૦ ૪. તુમ સેવા કરવા રસીયો છું, પણ ભરતમાં દુરે વસીઓ છું; મહામોહરાય કર ફસીઓ છું. સુણો૦ ૫. પણ સાહીબ ચિત્તમાં ધરીઓ છે, તુમ આણા ખડ્ગ કર ગ્રહીઓ છે; પણ કાંઇક મુજથી ડરીયો છે, સુણો૦ ૬. જીન ઉત્તમ પુંઠ હવે પુરો, કહે પદ્મવિજય થાઉં શુરો, તો વાધે મુજ મન અતિ નુરો. સુણો૦ ૭.

શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથજીનું સ્તવન.

નીત્ય સમરૂં સાહીબ સયણાં, નામ સુણતાં શીતળ વયણાં, ગુણ ગાતાં ઉલ્લસે નયણાંરે સંખેશ્વર સાહીબ સાચો, બીજાનો આસરો કાચો રે. ॥ સંખેશ્વર૦ ॥ ૧ ॥ દ્રવ્યથી દેવ દાનવ પુજે, ગુણ સંચીત સો પણ લીજે અરિહા પદ પર્યવ છાજે મુંદ્રા પદ્માસન રાજે રે. ॥ સંખેશ્વર૦ ॥ ૨ ॥ સંવેગ તજી ઘરવાસો, પ્રભુ પાર્શ્વના ગણધર થાશો; તવ મુકિત પુરીમાં જાશો

ગુણ લોકમા વયણે ગવાશોરે ॥ સખેશ્વ૦ ॥ ૩. એમ દામોદર જીન વાણી, એમ અસાઢા શ્રાવકે જાણી, જીન વદીને નીજ ઘર આવે પ્રભુ પાર્શ્વની પ્રતીમા ભરાવેરે ॥ સખેશ્વર૦ ॥ ૪ ॥ ત્રણ કાળે તે ધુપ ઉખેવે, ઉપગારી શ્રી જીન સેવે, પછી તે વૈમાનિક થાવે તે પ્રતીમા પણ તીહા લાવેરે ॥ સખેશ્વર૦ ॥ ૫ ॥ ઘણા કાળ પુજી બહુ માને, વળી સુરજ ચદ્ર વીમાને, નાગ લોકના કષ્ટ નીવાર્યા, જ્યારે પ્રભુ પાર્શ્વ પધાર્યા રે ॥ સખેશ્વર ॥ ॥ ૬ ॥ યદુસેન રહ્યો રણ ઘેરી, જીત્યા નવી જાય વેરી, જરાસેને જરા તવ મેલી હરીબલ વીના સઘલે ફેલી રે ॥ સખેશ્વર ॥ ॥ ૭ ॥ નેમીસર ચોકી વીસાલી, અઠ્ઠમ કરે વનમાલી, તુઠ્ઠી પદ્માવતી બાલી, પ્રતીમા આપી ઝાકઝમાલીરે ॥ સખેશ્વર ॥ ॥ ૮ ॥ પ્રભુ પાર્શ્વની પ્રતીમા પુજી, બળવત જરા તવ ધુજી, છટકાવ નવણ જળ જોતી જાદવની જરા જાય રોતીરે ॥ સખે-શ્વર ॥ ૯ ॥ સખપુરી સહુને જગાવે, સખેશ્વર ગામ વસાવે, મ-દીરમા પ્રભુ પધરાવે, સખેશ્વર નામ ધરાવેરે ॥ સખેશ્વર ॥ ૧૦ ॥ રહે જે જીનવર હજુરે, સેવક મન વછીત પુરે, એ ભેટણુ પ્રભુ-જીના કાજે, શેઠ-મોતીભાઈના રાજેરે ॥ સખેશ્વર ॥ ૧૧ ॥ નાના માણેક કેરાનદ, સઘવી પ્રેમચદ વીરચદ રજનગરથી સઘ ચ-લાવે, ગામો ગામના સઘ મીલાવેરે સખેશ્વર ॥ ૧૨ ॥ અઢાર અઠ્ઠોતેર વરસે ફાગણ વદી તેરસ દીવસે, જિન વદીને આનદ પાવે શ્રી શુભવીર વચન રસ ગાવેરે ॥ સખેશ્વર ॥ ૧૩ ॥

સ્તુતિઓ.

શ્રી સિદ્ધાચળની થોય.

શ્રી શંત્રુજય તીરથ સાર, ગીરીવરમાં જેમ મેરૂ ઉદાર. ઠાકુર રામ અપાર; મંત્ર માંહી નવકારજ જાણું, તારામાં જેમ ચંદ્ર વખાણું. જળધર જળમાં જાણું, પંખીમાંહે જેમ ઉત્તમ હંસ, કુળ માંહે જેન રિષભનો વંશ, નાભિ તણો એ અંશ; ક્ષમાવંતમાં શ્રી અરિહંત, તપશુરા મુનિવર મહંત, શંત્રુજય ગિરિ ગુણવંત. ૧.

શ્રી શત્રુંજયની થોય.

શ્રી શત્રુંજય મુખ્ય તીર્થ તિલકં, શ્રી નાભીરાજા ગજં;
વંદે રૈવત શૈલ મૌલિ મુકુટં, શ્રી નેમિનાથં યથા;
તારંગેપ્યજીતં જીનં ભ્રગુપુરે, શ્રી સુવ્રતં સ્તંભને,
શ્રી પાર્શ્વં પ્રણમામિ સત્યનગરે, શ્રી વર્ધમાનં ત્રિધા. ૧

શ્રી પુંડરીક સ્વામીની સ્તુતિ.

પુંડરગિરિ મહિમા, આગમમાં પ્રસિદ્ધ; વિમળાચળ ભેટી, લહીએ અવિચળ ઋદ્ધ, પંચમ ગતિ પહોત્યાં, મુનિવર કોડા-કોડ, એણે તીરથે આવી, કર્મ વિપાતક વિછોડ ॥

શ્રી શાંતિનાથ જિન સ્તુતિ.

શાંતિ સુહંકર સાહિબો, સંયમ અવધારે,
સુમિત્રને ઘરે પારણું, ભવ પાર ઉતારે,
વિચરંતા અવની તળે, તપ ઉગ્રવિહારે,
જ્ઞાન ધ્યાન એક તાનથી, તીર્યંચને તારે ॥ ૧ ॥

શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન સ્તુતિ.

પાસ જિણંદા વામાનંદા, જબ ગરભે ફળી,
સુપના દેખે અર્થ વિશેષે, કહે મઘવા મળી,
જિનવર જાયા સુર હુલરાયા, હુવા રમણી પ્રિય,
નેમિરાજી ચિત્ત વિરાજી, વિલોકિત વ્રત લીયે ॥ ૧ ॥

સમાપ્ત.

